

NOME
KOMMUNE

Aktive elever ved Lunde 10-årige skole

ÅRSBERETNING 2019

Innhold

1. Kommunedirektørens innledning	4
2. Generell informasjon.....	6
2.1 Politisk organisering.....	6
2.2 Kommunens folkevalgte	6
2.3 Kommunens administrasjon mv.....	9
2.4 Internkontroll mv.....	12
2.5 Folketall og befolkningsutvikling	13
3. Kommunal økonomi	15
3.1 Driftsregnskapet 2019 – avvik sammenlignet med budsjett	15
3.2 Investeringsregnskapet	17
3.3 Balanseregnskapet	23
3.4 Utviklingen av noen utvalgte økonomiske nøkkeltall.....	24
3.5 Økonomiske utfordringer - oppsummering.....	29
4. Rammeområde A: Administrative og politiske fellestjenester	31
4.1 Økonomi - totale rammer	31
4.2 Tjenestekområde A1: Politisk styring og kontrollorganer	31
4.3 Tjenestekområde A2: Fellestjenester	31
4.4 Tjenestekområde A3: Sentraladministrasjonen.....	32
5. Rammeområde B: NAV NOME.....	36
5.1 Økonomi – totale rammer	36
5.2 Utdrag fra NAV Midt-Telemarks årsrapport	36
6. Rammeområde C: Nome statlig mottak.....	44
7. Rammeområde D: Kirkelige formål.....	45
8. Rammeområde E: Oppvekst	47
8.1 Økonomi – totale rammer:	47
8.2 Tjenestekområde E1 Etatsadministrasjon og fellestjenester	48
8.3 Tjenestekområde E2 Voksenopplæring	49
8.4 Tjenestekområde E3 Grunnskolen inkl. skolefritidsordning (SFO).....	50
8.5 Tjenestekområde E4 Barnehager.....	52
9. Rammeområde F: Helse- og omsorg.....	55
9.1 Økonomi – totale rammer	55
9.2 Tjenestekområde F1: Administrative og andre fellesfunksjoner	56
9.3 Tjenestekområde F2: Helsetjenester	56
9.4 Tjenestekområde F3: Institusjonstjenester	59
9.5 Tjenestekområde F4: Hjemmetjenester.....	61
10. Rammeområde G: Barnevern	64
10.1 Økonomi – totale rammer	64
11. Rammeområde H: Etat for Samfunnsutvikling	65
11.1 Økonomi – totale rammer	65
11.2 Tjenestekområde H1: Etatsadministrasjon og fellestjenester.....	65
11.3 Tjenestekområde H2: Næringsutvikling	66
11.4 Tjenestekområde H3: Kultur, fritid og folkehelse.....	66
11.5 Tjenestekområde H4: Planlegging og arealforvaltning.....	68
11.6 Tjenestekområde H5: Samferdsel og kommunalteknikk ekskl VA	70
11.7 Tjenestekområde H6: Eiendomsforvaltning.....	71

12. Rammeområde J og K: Vann og avløp.....	73
12.1 Kommunalteknikk - Vannforsyning.....	73
12.2 Kommunalteknikk – avløp	73
13. Midt-Telemark brann- og redningstjeneste (MTBR)	75
13.1 Økonomi – totale rammer	75
13.2 Feiing.....	76
Vedlegg	77
Årsrapport fra plan og utviklingsrådgiver 2019	77

1. Kommunedirektørens innledning

Når jeg sitter og skriver dette, står vi med begge beina planta i den største krisen Norge, Norge og resten av verden har sett i nyere tid. Hvilke konsekvenser vi får se av Koronaviruset er det for tidlig å si noe om, men det setter allerede sterkt preg på 2020. Det er imidlertid 2019 som skal ha hovedfokus i denne årsberetningen.

Etter tre år med til dels svært gode og gode økonomiske resultater for Nome kommune i 2016-2018, så klarer vi dessverre ikke å holde budsjetttrammene i 2019. Vi ender opp med et merforbruk på 4,2 mill. kr før strykninger. Heldigvis hadde vi mulighet til å stryke avsetninger til fond og en overføring til investeringsregnskapet, slik at vi kommer ut med et resultat i 0.

En foreløpig analyse av regnskapstall for 2019 utført av Telemarksforsking viser at Nome, på de tjenesteområdene som er omfattet av kommunens inntektssystem, bruker omtrent akkurat så mye midler som utgiftsbehovet vårt tilsier. Det gir en indikasjon på at vi er omtrent der vi skal være driftsmessig, og har «lite å gå på». Allikevel ser vi en situasjon hvor vi må redusere driften ytterligere inn i 2020 for å tilpasse oss inntektene, og det er ingen tvil om at situasjonen er krevende.

Arbeidet vi har lagt ned de siste årene med løpende fokus på omstilling og tett budsjettoppfølging gjennom året må videreføres også det kommende året. Vi har ikke noe annet valg enn å tilpasse driften til de inntektene vi har.

Ser vi på de økonomiske utsiktene framover er det for Nome knyttet usikkerhet til et av våre viktigste virkemidler, nemlig den differensierte arbeidsgiveravgiften (RDA-ordningen). Et aktuelt scenario for Nome kommune er at vi faller ut av ordningen for distriktstilskudd Sør-Norge, og også RDA-ordningen, fra 2021. Dette kan i verste fall bety et inntektsbortfall for oss på nærmere 20 mill. kroner pr. år fullt innført. Vi står altså i fare for å ikke bli regnet sammen med kommuner som har distriktsutfordringer etter 2021. Det er også varslet at eiendomsskatten skal videre ned til 4 promille for boliger og fritidseiendommer fra 2021.

En annen utfordring er folketallet. Folketall og befolkningsendringer er en god målestokk på "helsetilstanden" i kommunene. Det er en tett kobling mellom folketallsutvikling og grunnlaget for statlige, økonomiske rammeoverføringer til kommunene. En svakere vekst enn gjennomsnittet og reduksjon i folketallet vil gi reduserte overføringer og svekket økonomi.

Pr. 1. januar 2020 hadde Nome et folketall på 6 515 innbyggere. Dette er en reduksjon på 23 personer i løpet av 2019, noe som tilsvarer 0,35 %. Det er heldigvis noe lavere nedgang enn det vi så i 2018, men fortsatt går det feil vei. De viktigste årsakene til den negative befolkningsutviklingen er fødselsunderskudd i 9 av de 10 siste år, betydelig redusert netto innvandring og negativ innenlands flytting de 3 siste årene. Flyttetallene har vært negativ over hele den siste 10-årsperioden.

Samtidig endrer alderssammensetningen i befolkningen seg, og spesielt fram mot 2040 blir gjennomsnittsalderen i Nome, og de fleste andre kommuner, høyere. Det stiller krav til oss om å ha nok kapasitet til å dekke behovet for tilrettelagte boliger og sykehjemsplasser. I 2019 ble kommunestyret forelagt en mulighetsstudie for utbygging av flere sjukeheims plasser. Det arbeides videre med mulighetsstudien inn i 2020. Utfordringen for kommunen er at vi har

ingen fondsmidler, og all investering må lånefinansieres. Det gjør at drifta må effektiviseres ytterligere for å finansiere en stor investering i nye sjukehjemsplasser. Det er lite trolig at staten fullt ut vil kompensere kommunene for kostnaden med flere eldre fram mot 2040. Desto viktigere er det av vi klarer å lykkes med arbeidet for å opprettholde, og aller helst øke, folketallet.

I 2019 ble samfunnsdelen av kommuneplanen ferdigstilt etter en god og grundig prosess. Som jeg skrev i innledningen til planen, så er «Vi i Nome flinke på mye og likevel er det alltid noe vi kan bli bedre på. Kommuneplanen er det viktigste verktøyet vi har til å styre kommunen i ønsket retning, slik at vi kan møte framtida med de beste løsningene for innbyggerne i Nome.»

«Nome – nært og godt» er visjonen til kommunen, og dette er de viktigste verdiene for folk i Nome, og en rettesnor for arbeidet framover. Planen inneholder 7 strategier som skal hjelpe oss nærmere visjonen:

1. Nært og godt å bo
2. Nærhet til mulighetene – gode forbindelser
3. Nær de du er glad i – god eldreomsorg, skole og barnehage
4. Nær der du bor – godt samhold
5. Nær jobben – gode jobber, arbeidskraft og kompetanse
6. Nær brukervennlig natur – godt å bruke naturen
7. Nært til kommune – god kommune

Kommuneplanen skal i større grad gjennomsyre de økonomiske prioriteringene, og forslaget til det årlige budsjettet og de 4-årige økonomiplanene, framover. Kommuneplanens prioriteringer, i tillegg til god økonomistyring, må være fundamentet for et videre arbeid med å skape vekst også i Nome kommune. Grunnlaget vil ligge i utviklingen av kommunen med økt attraktivitet for bosetting og vekst i antall arbeidsplasser, lokalt og regionalt. Vi har et stort fortrinn i nærheten til arbeidsmarkedet i Grenland. Selv med liten vekst i Grenland vil dette allikevel kunne gi støtte for vekst i egen kommune, dersom bostedsattraktiviteten er høy nok.

I 2019 starter også en rekke andre planarbeid som fortsetter inn i 2020. Kommunestyret skal innen et år etter valget vedta ny planstrategi, som legger føringer på hvilke planer kommunen skal prioritere i valgperioden 2019-2023. I tillegg arbeides det blant annet med ny oppvekstplan, kompetanseplan og digitaliseringsplan. En kommune må stadig fornye seg og «følge med i tiden» for å gi best mulig tilbud til innbyggerne.

Med bakgrunn i det store arbeidet som er nedlagt i virksomheten gjennom 2019, vil jeg rette stor takk til alle ansatte for utmerket innsats for kommunens innbyggere og for Nome kommune som arbeidsplass og organisasjon.

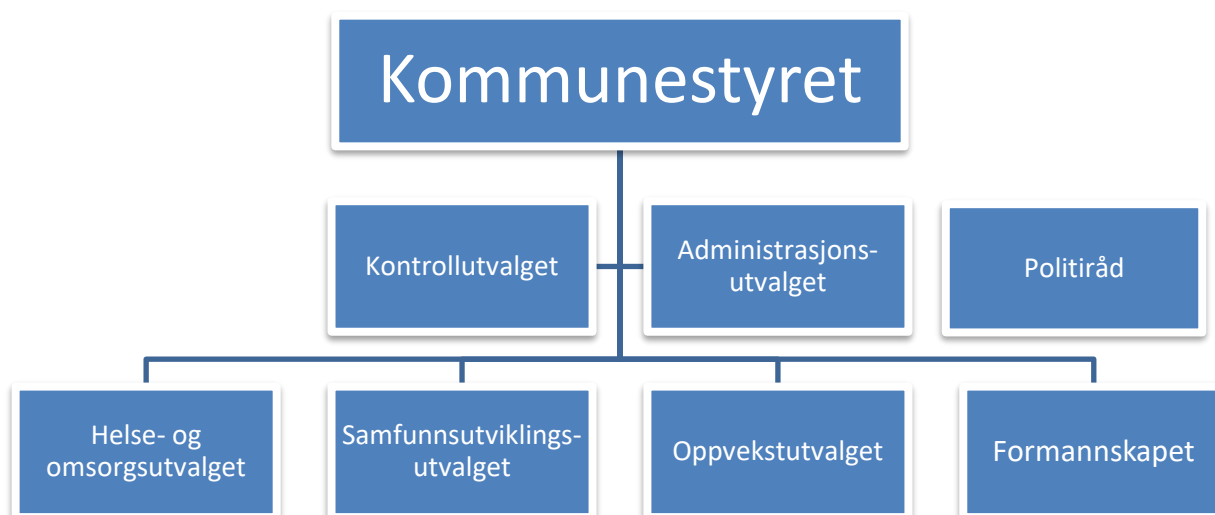
Jeg vil også takke for samarbeidet gjennom nesten 17 år som rådmann og kommunedirektør i Nome kommune, når jeg nå trer av og blir pensjonist fra 1.8.2020. Det er selvfølgelig med et stort vemod jeg nå takker av, men jeg har kjent meg svært privilegert ved å ha fått delta og bidratt i utviklingen av Nome kommune som organisasjon og lokalsamfunn disse årene.

Ulefoss, 31.03.2020

Bjørn Gunerius Andersen

2. Generell informasjon

2.1 Politisk organisering

2.2 Kommunens folkevalgte

Oversikt over kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer i perioden 2015 – 2019

Arbeiderpartiet		Vara AP
Björg Tveito Lundefaret	1	Borghild Hardang Hanto
Anders Skogheim	2	Roy Samuelsen
Bjørn Ove Nordskog	3	Helge Standeren
Britt Gursli Tobro	4	Jørgen Dahl Gramstad
Gro Rønningen	5	Kåre Skogseide
Gunn Reidun Tufte	6	Siv Kirsten S Bø
Knut Helkås Dahl	7	Rune Vibeto
Rolf Fredrik Andersen	8	Elin Rønningen
Siw Haugland Børresen	9	Jill Arild
Toralf Orekåsa	10	Kristian Karlsen
Tormod Halvorsen	11	Finn Bærland
Trond Gunnar Skippervold-Hansen	12	Trude Einungbrekke
	13	Guldbrand Tufte
	14	Birgit Hanto
FRP		Vara FRP
Bjarne Hermansen	1	Hans Petter Ytterbø
Gry Anette R. Amundsen	2	Aina Milevasslien
Knut Bjørn Kjellberg	3	May Rita Flamsgård
Tove Karin Aandahl (ua)	4	Thor Johnsen Ullensvang
	5	Anon Jakob Hermansen

Høyre		Vara H
Hans Gunnerud Jørgensen	1	Carl Diderik Cappelen
Stig Halfdan Kjeldal	2	Inger Signe Tveito
Jarl-Håvard Borgen	3	Henrik Stener Salomonsen
	4	Egil Stokken
	5	Peter C A Køller
	6	Margaret Skipnes
KRF		Vara KRF
Stian Refsdal	1	Unni Madsen
	2	Lars Olav Hegland
	3	Thora Betten
	4	Barbro Hegland
Senterpartiet		Vara SP
Anders Hjelseth	1	Bernt E Laache
Anita Høidalen	2	Nicholas Valen
Anne Birgit Kleiva	3	Lars Jøran Kjellemo
Gry-Beate Nordskog	4	Hanne Nordby Vibeto
Tom Vidar Slåtta	5	Anne Lise Bakås
Torunn Brukåsa Kleiva	6	Elisabeth Saga
Vidar Høglid	7	David Andre Hosen
	8	Einar Paus Eie
	9	Ann Kristin Teksle
	10	Aslak Andre Øygarden
SV		Vara SV
Mette Sanden	1	Ida Strand
	2	Lina Skippervold-Hansen
	3	Kristoffer Sannerholt
	4	Håvard Asheim
Venstre		
Bjørn Olav Haukelidsæther (ua)	1	Inger Johanne Lunde
	2	Kari Myrjord Norheim
	3	Eirik Ballestad

Oversikt over kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer i perioden 2019 – 2023

Arbeiderpartiet		Vara AP
Björg Tveito Lundefaret	1	Tormod Halvorsen
Jostein Rønningen	2	Birgit Galborg
Britt Gursli Tobro	3	Helge Standeren
Knut Helkås Dahl	4	Elin Rønningen
Bjørn Henning Orekåsa	5	Ingunn Annie Risdalen Lunde
Linda Therese Thorstensen	6	Kristian Ihle Hanto
John Gramstad	7	Øyvind Kaasa
Bjørn Ove Nordskog	8	Olav Leikvoll

	9	Siv Kirsten Strømjordet Bø
	10	Borghild Hardang-Hanto
	11	Birgit Hanto
FRP		Vara FRP
Gry Anette Rekanes Amundsen	1	Sondre Melås
Magnus Halvorsen	2	May Rita Flamsgård
	3	Bjarne Hermansen
	4	Jan Sigurd Fiskodde
	5	Tiffeny Eriksson Flamsgård
Høyre		Vara H
Egil Stokken	1	Helena Maria Schäffer
Ole Melteig	2	Stig Halfdan Kjeldal
	3	Inger Signe Tveito
	4	Henrik Stener Salomonsen
	5	Carl Diderik Cappelen
MDG		Vara MDG
Lisa Veronica Heitun Mikkelsen	1	Claus Sohn Andersen
	2	Svein Anders Knarud
	3	Arja Helena Melteig
Senterpartiet		Vara SP
Anders Hjelseth	1	Aslak Andre Øygarden
John Harald Rønningen	2	Hans Arne Vibeto
Vidar Høglid	3	Lars Jøran Kjellemo
Cathrine Westheim	4	Gunleik Isinius Aspheim
Liv Marit Sannerholt Berget	5	Hanne Vibeto Rotli
Eli Landsdal	6	Cathrine Hansen
Hans Jørgen Bjerva	7	Sigtryggur Thór Benediktsson
	8	David André Hosen
	9	Elisabeth Saga
	10	Magnus Hartveit
SV		Vara SV
Kristoffer Sannerholt	1	Gunnar Sanden
	2	Inger Grethe Norendal
	3	Mari-Anne Sannes
	4	Sanna Finckenhagen Borgen

Antall møter og saker i de forskjellige politiske utvalg 2019

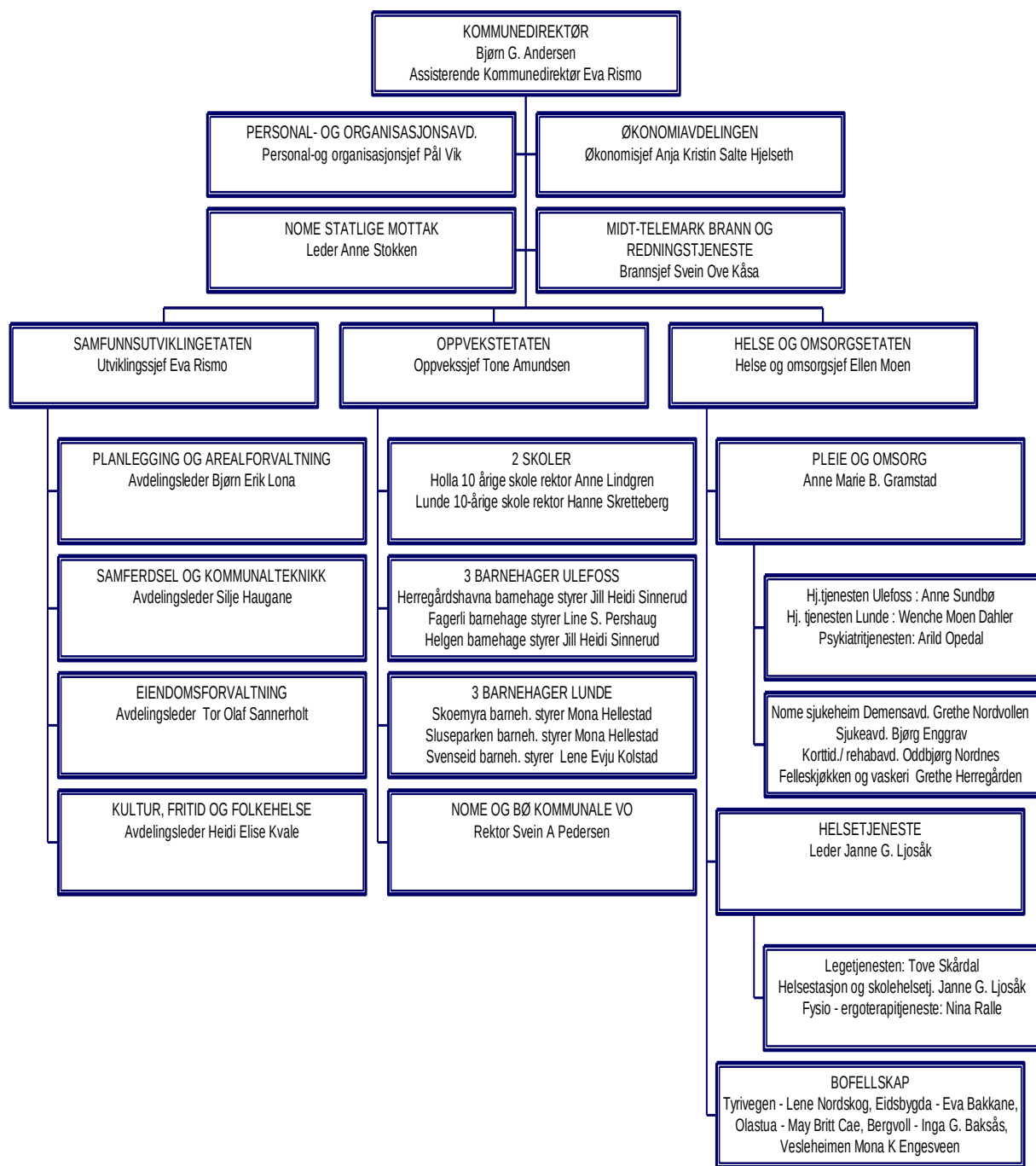
Utvalg	Antall møter	Antall saker
Kommunestyret	11	121
Formannskapet	15	108
Driftsutvalget	7	53
Eldrerådet	6	17
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	6	27
Administrasjonsutvalget	5	21

2.3 Kommunens administrasjon mv.

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder. Kommunen er fra 01.05.2017 organisert med 2 staber og 3 etater. Tabellen under viser organisering, samt hvem som er ledere.

Stilling	Navn
Kommunedirektør	Bjørn G. Andersen
Etat:	
Helse- og omsorg	Helse- og omsorgssjef Ellen Moen
Oppvekst	Oppvekstsjef Tone Amundsen
Samfunnsutvikling	Utviklingssjef/assisterende kommunedirektør Eva Rismo
Stabssjefer:	
Personal- og organisasjon	Personal- og organisasjonssjef Pål Vik
Økonomi	Økonomisjef Anja Hjelseth (fra 14.10.20)
	Økonomisjef Roar Lindstrøm (til 01.10.20)

Administrativ organisering av kommunen 2019

Årsverk og sykefravær

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antall ansatte	753	791	787	705	724	716	703	704	706
Antall årsverk	546	569	556	540	534	540	549	535	536
Menn	19 %	19 %	19 %	20%	20%	20%	20%	19,5	19
Kvinner	81 %	81 %	81 %	80%	80%	80%	80%	80,5	81
Sykefravær kvinner	8,5 %	8,9 %	10,9%	9,6	9,3	9,4	9,7	9,0	9,1
Sykefravær menn	5,4 %	5,7 %	5,1 %	3,6	5,3	4,8	4,4	5,4	5,3
Samlet sykefravær	7,9 %	8,3 %	9,8 %	8,4	8,5	8,4	8,7	8,3	8,4

Tallene for 2012 og 2013, spesielt på antall ansatte, kan være noe høye da rapporteringsverktøyet i Visma var nytt og det har vært parametere som var feil satt. Blant annet vikariater og engasjerte kan være tatt med i beregningene. Fra 2014 er det ansettelsesprosenten for faste stillinger, ansatte på arbeidsavklaringspenger og de med permisjon uten lønn som kommer frem. Det må presiseres at alle stillingene på fylkesbiblioteket er tatt med i beregningene frem til 2015. Dette er ikke presist da ca. 8,5 årsverk har tilhørt fylkeskommunen. Dette er endret i tall fra 2016. Endring i 2018 er at Nav-sosial er redusert med 6 årsverk grunnet nytt samarbeidstiltak i MT regionen, noe som forklarer en del av reduksjonen i antall årsverk.

Som det fremgår av tabellen har sykefraværet i Nome stabilisert seg på et snitt rundt 8,5 % (8,4 % i 2019). Administrativ og politisk målsetting er på 7,5 %. Det har vært jobbet på flere nivåer for å nå dette og fra 1. oktober 2018 ble det tilsatt HMS-rådgiver i 60 % stilling. Arbeidet er godt i gang og det er fokus på «tett og tidlig» oppfølging. I 2019 har HMS-rådgiver, i tett samarbeid med Nav lokal og Nav arbeidslivsenteret, vært på personalmøter og intervjuet ledere om sykefraværsarbeidet. HMS-rådgiver deltar i politiske fora og informerer om arbeidet.

AKTIV i ny form samler mange deltagere til diverse trening på Dagsrud. Det er fortsatt god aktivitet på treningssenter på Dagsrud hvor spinning og styrketrening er blant aktivitetene. Personalavdelingen er veldig tilfreds med dette tilbudet til ansatte og innbyggere, og det har blitt oppfattet veldig positivt av de som bruker tilbudet.

Nøkkeltall – Årsverk fordelt på områder

Årsverk	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sentraladministrasjon	22,1	22,4	21,6	19,1	18,3	16,5	16,9	17,8	15,0
Helse- og omsorg	238,5	252,1	249	234	230	236	243,6	245,5	250,5
Skole- og barnehage inkl flyktningtj fra 2019	195,3	199,1	194	200	200	202	203,6	192,5	194,2
Samfunnsutvikling inkl. MTBR eks bibliotek							67	66,3	66,8
Teknisk inkl. MTBR	53,9	54,1	52	56,7	55	55,1	-	-	-
KN - KPU	12	15,4	12	7,8	6,8	12,3	-	-	-
Nome statlige mottak	7	9,3	9,0	8,0	8,0	9,0	8	9	7
NAV	8,6	8,9	8,0	7,0	8,0	9,4	8	2	-
Biblioteket (SU)	11	11	10	9	9,2	-	2,4	2,4	2,4
Sum	546	569	556	540	536	540	549	535	536

(Tallene kan variere noe avhengig av tidspunkt rapportene er kjørt og feilmarginer). Årsverkstallene er basert på de i fast ansettelse, permisjon uten lønn og ansatte på arbeidsavklaringspenger.

Innenfor **sentraladministrasjonen** er 2,3 årsverk knyttet opp mot frikjøp av tillitsvalgte og verneombud.

2.4 Internkontroll mv.

Internkontroll

Internkontrollsystemet i Nome består av flere elementer og er under kontinuerlig utvikling. Gjennom aktiv bruk og daglig oppfølging av tjenesten gjennom disse systemene sikres god virksomhetsstyring, kvalitet, måloppnåelse, læring og god ressursbruk. Ved avdekking av brudd og avvik, blir gjeldende rutiner og regelverk gjennomgått med sikte på forbedringer av internkontrollsystemet.

De viktigste internkontrollsystemene er HMS-systemet, med felles prosedyrer, som følges opp kontinuerlig av administrasjonen og av Arbeidsmiljøutvalget. Disse ligger tilgjengelig på nettsiden vår åpent for de ansatte. Vi har sak-arkivsystemet Focus (Acos Websak) med oppfølging av lov og forskrifter for journalføring og behandling av innkommet post, offentlighetslov og kvalitetssikring av grunnlaget politisk behandling av saker og oppfølging av vedtak. Vi har et omfattende sett av regler og retningslinjer utformet med grunnlag i lov i helse- og omsorgssektoren og skole- og barnehagesektoren, som daglig følges opp i tjenesteytinga.

På økonomiområdet har vi bestemmelser i vedtatt reglement for finans- og gjeldsforvaltning – med tilhørende rutiner for administrativ behandling og oppfølging. I delegeringsreglementet for budsjettsaker er administrasjonssjefen gitt fullmakter til å fordele kommunestyrets vedtatt nettorammer på ansvar og arter. I internkontrollsystemet er det avklart hvilke personer som har fullmakt til å bokføre, attestere og anwise.

Etikk

For å sikre en høy etisk standard i Nome kommune blir det allerede ved ”Kurs for nytilsatte” informert grundig i egen leksjon om hvilke etiske standarder som etterstrebes. Her eksemplifiseres grensetilfeller.

Dette temaet blir også jevnlig diskutert på personalmøter i avdelingene, men ikke etter fast mønster. Kommunen har i flere runder hatt fokus på etisk refleksjon i ledergruppa gjennom samlinger. Det er i 2014 har også utarbeidet en «etikkplakat» for Nome kommune. Etske retningslinjer er nye og det er laget ny retningslinje for bruk av sosiale medier.

Likestilling

Som det kommer frem av tabellen over er 81 % av kommunens ansatte kvinner. Innenfor helse- og omsorg, renhold og barnehage er et fåtall menn representert. Det er vanskelig å rekruttere menn inn i disse avdelingene. Innenfor skole er også kvinner i klart flertall, men med noen flere menn representert. I administrative stillinger på rådhuset er menn i flertall, spesielt i SU-etaten.

Lønnsnivået innenfor de forskjellige avdelinger er her helt nøytralt og styrt for det aller meste av tariff. Forhandlinger med organisasjonene om lønn i Nome kommune er basert på grupper og lite på individuelle kriterier.

Der vi kan se forskjeller på grupper er i all hovedsak på teknisk avdeling hvor ingeniørene har noe høyere lønn enn grupper med like lang utdannelse innenfor for eksempel Helse- og omsorg. Når vi tar med kortere arbeidstid i forbindelse med turnus, så blir nok dette mer utjevnet uten at dette er regnet på lokalt.

Diskriminering

Nome kommune ved personalavdelingen gjennomfører hvert tredje år medarbeiderundersøkelse for de ansatte. Vår 2019 ble ny medarbeiderundersøkelse (10 faktor) gjennomført for andre gang. Dette er en ny medarbeiderundersøkelse som er utarbeidet i samarbeid mellom KS og BI og vi har derfor ikke sammenligningsgrunnlag mot landsgjennomsnittet. Undersøkelsen viser gode resultater lokalt, og at Nome kommune er god plass å arbeide i.

2.5 Folketall og befolkningsutvikling

Folketall og befolkningsendringer er en mye brukt målestokk på "helsetilstanden" i kommunene. Økt folketall indikerer en positiv utvikling, mens nedgang oppfattes som et faresignal og gir grunnlag for bekymring. Det er en tett kobling mellom folketallsutvikling og kommunens inntekter. En svakere vekst enn landssnittet eller en forholdsvis liten nedgang i folketallet kan vise seg å få svært negative konsekvenser for kommunens økonomi.

Pr. 1. januar 2020 hadde Nome et folketall på 6 515 innbyggere. Dette er en reduksjon på 23 personer i løpet av 2019, noe som tilsvarer 0,35 %. I Telemark hadde kun 6 kommuner positiv befolkningsutvikling i løpet av 2019, mens 11 kommuner hadde nedgang i folketallet. Høyest vekst har Skien og Porsgrunn kommuner med 0,5 %.

I Telemark som helhet var det 173 355 innbyggere pr. 1. januar 2020. Dette er en nullvekst med 37 personer i 2019, mens veksten i landet som helhet er på 0,74 % i 2019. Telemarks andel av landets befolkning er redusert fra 3,7 % til 3,2 % de siste 20 årene. På landsbasis er det nedgang i 205 av 356 kommuner.

Folketallsutviklingen er styrt av noen få komponenter:

- forholdet mellom antall fødte og døde (fødselsoverskudd/underskudd)
- netto innvandring

- netto innenlands flytting.

Oversiktene nedenfor viser utviklingen i Nome de siste 10 år:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Folketilvekst	34	18	46	18	-13	-96	51	24	-71	-23
Fødselsoverskudd	6	-13	-3	-8	-16	-33	-14	-19	-22	-27
Netto innvandring	82	71	141	97	78	51	110	103	59	82
Netto innenlands flytting	-65	-39	-93	-65	-75	-117	-41	-62	-107	-78

Innbyggertallet i Nome er omtrent på samme nivå som det var for 10 år siden. Ser vi imidlertid tilbake til år 2000 er innbyggertallet redusert med 133 personer eller minus 2,0 %. Mens Nome har hatt en negativ befolkningsutvikling, har Telemark de siste 20 årene vokst med 5,0 % og landet med 19,9 %.

I siste 10-års periode har det vært negativt fødselsoverskudd i 9 av 10 år. Netto innenlands flytting er negativ i alle årene, det vil si at det flytter flere ut av kommunen enn de som flytter til. Netto innvandring er positiv, og betyr at det er innvandring fra utlandet som de siste 10 årene har bidratt til å holde innbyggertallet i Nome på et stabilt nivå.

3. Kommunal økonomi

3.1 Driftsregnskapet 2019 – avvik sammenlignet med budsjett

AVVIK - BUDSJETT/REGNSKAP 2019	Budsjett	Regnskap	Avvik
	2019	2019	+ betyr overskudd
Beløp i hele 1.000 kr			- betyr underskudd
Fellesinntekter:	-473 975	-476 268	2 293
Herav :			
Skatt formue og inntekt	-160 700	-161 298	598
Statlig rammetilskudd	-228 200	-229 782	1 582
Eiendomsskatt netto	-22 500	-22 692	192
Konsesjonsavgifter	-475	-476	1
Konsesjonskraftsinntekter	-7 000	-5 449	-1 551
Integreringstilskudd/Særtilskudd EM	-25 000	-26 233	1 233
Rente og avdragskompensasjon	-1 700	-1 752	52
Vertskommunetilskudd psyk utviklingsh	-25 800	-25 977	177
Vertskommunetilskudd asylmottak	-2 600	-2 609	9
Netto finansutgifter:	25 900	27 640	-1 740
Herav:			
Renteutgifter	11 600	13 052	-1 452
Renteinntekter	-1 700	-1 686	-14
Avdrag på løpende lån	23 000	23 290	-290
Utbytte Midt-Telemark Energi	-4 170	-4 166	-4
Utbytte Midt-Telemark Kraft	-2 830	-2 850	20
Felles formål utenom rammeområdene:	182	-3 994	4 176
Herav:			
Avregning pensjonspremie + premieavvik	-7 180	-7 807	627
Avskrivning av premieavvik foregående år	8 680	8 678	2
Periodisering variabel lønn	0	418	-418
Avsetning til kraftfondet	475	476	-1
Avsetning til disposisjonsfond	3 060	885	2 175
Avsetning til mobilmast Helgen	275	275	0
Avsetning til asfalt Lundevang/sandvolley	200	200	0
Bruk av k-styrets disposisjonsfond	-2 270	-2 270	0
Bruk av regnskapsoverskudd 2018	-5 058	-5 058	0
Finansiering av investeringer	2 000	0	2 000
Avsetning renter til bundne fonds	0	209	-209
SUM fellesinntekter/fellesutgifter	-447 893	-452 622	4 729

AVVIK - BUDSJETT/REGNSKAP 2019	Budsjett	Regnskap	Avvik
	2019	2019	+ betyr overskudd
Beløp i hele 1.000 kr			- betyr underskudd
Rammeområdene:	447 893	452 622	-4 729
Herav:			
A: Administrative og politiske fellestjenester	28 470	28 862	-392
B: NAV Midt-Telemark; Nome kommune	22 692	23 776	-1 084
C: Nome statlige mottak	-800	-1 233	433
D: Kirkelige formål	6 640	6 603	37
E: Oppvekstsektoren	125 997	127 773	-1 776
F: Helse- og omsorg	198 076	198 820	-744
G: Barnevern	21 590	21 169	421
H: Samfunnsutvikling	55 633	56 954	-1 321
J: Vann	-4 240	-4 174	-66
K: Avløp	-5 880	-5 643	-237
L: Midt-Telemark Brann og redning	-285	-285	0
SUM MINDREFORBRUK DRIFT	0	0	0

Kommentarer til tabellen foran

Driftsregnskapet for 2019 framkommer med et samlet resultat i balanse. Dette er imidlertid etter obligatoriske strykninger er gjennomført på 4,2 mill. kr. Det som er strøket er budsjettert overføring til investeringsregnskapet (for å dekke egenkapitalinnskudd til KLP) på 2,0 mill. kr, samt budsjettert avsetning til disposisjonsfond på omtrent 2,2 mill. kr. Det betyr altså at vi i 2019 ikke klagere å holde budsjettet i tråd med de bevilgninger som kommunestyret har satt av til ulike formål.

Avvik innenfor rammeområdene

Samlet ble det i budsjettet stilt til disposisjon netto om lag 448 mill. kr. Regnskapet viser et forbruk på om lag 452,6 mill. kr, dvs. et samlet merforbruk på om lag 4,7 mill. kr. Det utgjør om lag 1,1 % av det samlede netto budsjett stilt til disposisjon.

De fleste rammeområdene har brukt mer enn budsjettert. Unntaket er Nome statlige mottak som går med mindreforbruk, samt barnevern. Avvik innenfor rammeområdene er nærmere redegjort for i gjennomgangen senere i årsberetningen.

Samlede netto utgifter til rammeområdene på 452,6 mill. kr kan sammenlignes med tilsvarende størrelse i 2018 på 446 mill. kr, dvs. en vekst på omtrent 1,5 %. Når vi vet at dette er lavere enn lønns- og prisvekst, så tyder dette på at det har vært en effektivisering av driften i organisasjonen. Det er imidlertid også andre forhold som også påvirker tallene. Felles voksenopplæring med Bø ble avviklet fra skoleåret 2019/2020. I 2019 har også en del oppgaver blitt flyttet fra NAV til andre rammeområder, som flyktningetjenester, forvaltning av omsorgslønn mm.

Avvik fellesinntekter/fellesutgifter

Samlet viser tabellen en netto merinntekt på om lag kr 4,7 mill. kr for det som vi definerer som fellesinntekter og fellesutgifter. Dette er imidlertid inkludert strykninger på om lag 4,2 mill. kr.

Vi knytter en kommentar til følgende punkter:

- De såkalte frie inntekter (skatt + rammetilskudd) ble i sum om lag 2,3 mill. kr høyere enn budsjettert. Skatteinngangen både lokalt i Nome, og også gjennomsnittlig landsvekst, ble betydelig høyere enn det som var prognosert i Regjeringens kommuneopplegg. Nome har imidlertid budsjettert inn store deler av merinntekten i tertialrapportene gjennom året.
- Konsesjonskraftsinntektene ble om lag 1,5 mill. kr lavere enn forutsatt i regulert budsjett.
- Netto renteutgifter er om lag 1,5 mill. kr høyere enn budsjettert. Vi hadde i budsjettet ikke tatt god nok høyde for den siste rentøkningen høsten 2019.
- Integreringstilskuddet ble om lag 1,2 mill. kr høyere enn budsjettert. Dette skyldes ikke noe økning i bosetting utover det som var forutsatt, men blant annet etterbetaling for tidligere bosatte.

3.2 Investeringsregnskapet

Regnskapet for 2019 viser at det er gjennomført investeringer i anleggsmidler for om lag 44,5 mill. kr. Tilsvarende tall for 2018 var om lag 51 mill. kr. Investeringsregnskapet for 2019 består av en rekke prosjekter. Vann- og avløpsprosjekter utgjør om lag 16,6 mill. kr. Det største investeringstiltaket i 2019 har vært fullføring av Ulefoss brannstasjon med om lag 9,3 mill. kr.

Til å finansiere investeringsregnskapet, er det samlet inntektsført om lag 39 mill. kr i lånemidler. I dette beløpet inngår også lån i Husbanken til videre utlån (startlån). Samlet lånegjeld viser en økning, jf. oversikt på side 25 i årsberetningen.

Egne inntekter utgjør en beskjeden del i finansieringen av investeringsregnskapet. Den budsjetterte overføringen på 2,0 mill. kr fra driftsregnskapet ble strøket. Det er brukt 3,3 mill. kr av tidligere avsetninger. Det er i 2019 gjennomført salg av eiendommer/tomter med til sammen 2,6 mill. kr. 2,2 av disse er imidlertid å betrakte som utlån siden salgssummen ikke er mottatt (Lunde helsesenter).

Kommentarer til investeringsprosjekter 2019

Detaljert oversikt over gjennomførte investeringstiltak framgår av regnskapsdokumentet – regnskapsskjema 2 B på side 10 og 11. De enkelte prosjektene er kommentert nedenfor.

I 100 Ramme for IT-utvikling - fellesramme

I 2019 ble det gjennomført fellesinvesteringer IKT for 2,3 mill.kr, noe som er omtrent kr. 150.000 mer enn regulert budsjett.

Innfor fellesramma er det investert i ny hardware til Datarom 2. Dette med grunnlag i fortsatt drift dersom datarom 1 faller ut slik at vi kan opprettholde drift på kritiske funksjoner. I praksis så er utstyr i datarom 1 overført til datarom 2, og det kjøpt nytt til datarom 1. En annen kostbar investering er nytt Active Directory og Identity Management system. AD benyttes til å administrere brukere og deres kontoer/tilganger. I dagens løsning

foregår mye manuelt. Med et IDM-verktøy er mange av prosessene automatisert. Disse vil innføres primo 2020.

Resterende er i stor grad brukt på oppgradering av data, infrastruktur og telefoni. Nome kommune begynner nå å få gode nettverksforbindelser, også trådløst, i alle vesentlige bygg. Tiden er riktignok inne nå for å bytte ut 1. generasjons trådløst nettverk, noe som vil koste fremover.

Innkjøp av Ipad til nytt kommunestyre, arbeidsflytmodulen Acos eiendom, oppgradering Acos CMS (hjemmeside) og oppgradering av Acos Websak 7.1 er også investeringer som er utført i 2019.

I 101 Bredbånd

Vi har mottatt midler til utbygging av fiber i 2019. Våren 2020 starter det opp med utbygging av fiber i områdene Lona, Kleppe og Børte. Kommunen har også fått tilskudd til bredbånd i Landsmarka, der det også er dårlig mobildekning. Det jobbes med å tilrettelegge for bedre mobildekning i Helgen. Dette vil være et samarbeidsprosjekt mellom Nome kommune, Telenor og Helgen vel.

I 120 Ramme for IT-utvikling – oppvekst

Tildelte midler til investering gikk til innkjøp av pc til elevene. Etter oppsatt plan skulle tre klassetrinn ved Holla og Lunde 10-årige skoler få tildelt hver sin pc skoleåret 2019-2020, men på grunn av stor prisøkning rakk ikke midlene til mer enn to klassetrinn. Det betyr at samtlige elever på 6. og 7. trinn ved skolene fikk hver sin pc i 2019.

I 130 Velferdsteknologi – utstyrsanskaffelser

Det var budsjettert med kr 600.000 for å anskaffe utstyr til velferdsteknologi i 2019. Beløpet ble imidlertid nedjustert gjennomåret, og står ubrukt ved utgangen av 2019. Årsaken til dette er blant annet at en har valgt å lease trygghetsalarmer, noe som må belastes i driftsregnskapet.

I 131 Gyngestol sjukeheimen

Det er kjøpt inn ny gyngestol til sjukeheimen. Innkjøpet er i sin helhet finansiert med eksternt tilskudd fra demensforeningen.

I 150 Lunde slusepark

Proessen er nå på vent da ønsket prosjekt ikke lar seg gjennomføre uten betydelig ekspropriasjon. Saken følges opp i 2020.

I 160 Ramme for utstyr/bil – teknisk sektor

Det ble kjøpt inn bil til håndverker på eiendom, anskaffelsen ble gjennomført i 2019 på grunn av leveringstid. Resterende midler ble brukt til anskaffelse ny traktor på veg.

I 161 Geovekst

Geovekstprosjektene skjer i samarbeid mellom kommunale og statlige instanser, og gjelder oftest nykartlegging og kvalitetsheving av kart-data. Det pågår ingen spesielle fellesprosjekter i Nome akkurat nå.

I 162 Adresseskilting

Det som gjenstår er noe adressering av fritidseiendommer og oppsetting av skilt med veinavn. Kommunen er i rute i forhold til generelle krav til adressering. Det er kjøpt inn materiell for

oppsetting og kommunen vil sette bort arbeidet til eksternt firma for fullføring i 2020. Det er derfor budsjettert med at ubrukte midler lik kr. 60 000 fra 2019 overføres til 2020.

I 170 Kjøp av transportmidler brann

MTBR fikk i 2018 ramme på 1 700 000,- ekskl. mva til innkjøp av mannskapsbil til MTBR-Lunde. Det ble forsinkelser i ombyggingen av brannbilen, slik at tiltaket måtte tas ut av investeringsbudsjettet 2018, og overføres til investeringsbudsjett 2019.

Vi endte med ett totalt forbruk på kr. 1 763 612,- ekskl. mva. i forbindelse med investeringen. Årsaken til merforbruket er tilleggskostnader i forbindelse med ombyggingen av mannskapsbilen som ikke var tatt høyde for i kravspesifikasjonen. Brannsjef må melde at brannbilen ser ut til å være en meget god investering, og vil sågar påstå at man kunne solgt denne brannbilen for atskillig mer enn hva vi har fått den anskaffet for.

Salg av utrangert brannbil i 2018 pålydende 66 000,- ble satt på særskilt fond, og benyttet til delfinansiering av denne nye brannbilen i 2019. Netto kostnad til fordeling på samarbeidskommunene ble da kr. 1 697 612,-.

I 183 Salg av eiendommer/transportmidler/aksjer

Lunde Helse/legesenter er nå solgt til utbyggingsformål.

I 300 Trafikksikkerhetstiltak

Med egen bevilgning til trafikksikkerhetstiltak på kr. 500 000, og samlet tilskudd fra Fylkets Trafikksikkerhetsutvalg på kr. 670 000, var samlet budsjettpost på kr. 1 170 000 eks. mva. Fortauet langs Kirkebakken ble ferdigstilt i 2019 med kantstein og asfalt, og vegen får ny asfalt etter gravearbeid for overvannsledning. Prosjektet gikk med et underskudd på kr. 366.000 hvorav kr. 313 000 er MVA.

I 321 Stedsutvikling Ulefoss

Det ble i 2019 benyttet konsulent for å prosjektere forbedret parkeringsmuligheter ved hovedinngangen til Ulefossenteret og oppstramming av torget mellom Ulefossenteret og Extra. Prosjektet hatt utfordringer med å finne løsninger som kunne tilfredsstille alle ønsker og behov for varelevering. Målet er å ha ferdig et anbudsgrunnlag i løpet av våren 2020.

I 322 Asfaltering grusveger

Budsjettposten ble benyttet til asfaltering av deler av Herregårdsvegen, Ajertoppen, Åsenvegen, Haslerudvegen, Bjervajordet, Kastevegen og Malervegen.

I 327 Utskifting av gatelys

Budsjettposten går til utskifting av gamle lysarmaturer til moderne LED belysning. Behovet for utskifting skyldes blant annet at kommunen har mange armaturer med kvikksølvlamper som har gått ut av produksjon, og som ikke selges lenger. I 2019 er det skiftet ut armaturer langs Ringsevja.

I 328 Jernverksparkeringa

Midler i prosjektet ble overført etter oppsetting av skilt, og ble benyttet til opparbeidelse av uteområder ved ny brannstasjon som stod ferdig i 2019.

I 333 Miljøoppgradering veger

Deler av budsjettposten ble benyttet til utskifting av stikkrenner under Hantovegen og Straumevegen i Lunde, og Herregårdsvegen på Ulefoss. Det ble også kjøpt inn materiell til å skifte overvannskulvert på Østerholtvegen på Svensid. Resterende beløp fra I 333 dekket opp merforbruk på I 160 ved innkjøp av kommunal traktor.

I 400 Opprusting kommunale eiendommer

Samlet belastning utgjør om lag 1,5 mill. kr som er disponert til følgende formål:

- I 409 Opprustning branngarasje Lunde
Ferdigstille arbeider med nytt ventilasjonsanlegg og garderober.
- I 411 Opprustning Holla 10-årige verkstedbygg
Arbeidene bestod i å ferdigstille bygningsmessige arbeider. Utbedringene gikk på forbedring av total u-verdi på yttervegger. Prosjektet var en kombinasjon av ENØK- og opprustningstiltak.
- I 414 Opprustning bygg Lia på Dagsrud
Arbeidene bestod i å legge nytt tak utvendig.
- I 415 Opprustning Fagerli Barnehage
Arbeidene her bestod å legge nytt utvendig tak.
- Det ble brukt ca. 1,5 mill. av totalt kr 2,5 mill. fra disse midlene. Det hadde sin årsak i at et prosjekt på Dagsrud ble flyttet fra investering til drift ifm revisorgjennomgang høsten 2019. Prosjektet var å fornye eksisterende tak på 2 bygg.

I 420 ENØK - tiltak kommunale bygg

Samlet belastning utgjør om lag 1,2 mill. kr som er disponert til følgende formål:

- I 428 ENØK Holla 10-årige verkstedbygg
Arbeider omhandlet ferdigstillelse av nytt vannbårent varmeanlegg (radiatorer) og nytt energieffektivt ventilasjonsanlegg og LED belysning.
- I 429 ENØK Aktus (Dagsrud)
Installasjon av ny LED belysning.
- I 430 ENØK Lundetunet
Arbeider bestod av å bytte regulatorer (programmerbare styrebokser) for varme og ventilasjon.
- I 431 ENØK Ulefoss Helsesenter
Ulefoss Helsesenter ble koblet til kommunens sentrale driftskontroll (SD anlegget) på ventilasjon og romstyring av varme.

I 440 Brannsikring kommunale bygg

Samlet belastning utgjør om lag 0,32 mill. kr som er disponert til følgende formål:

- I441 Ulefoss Samfunnshus
- I443 Nome Statlige Mottak
- I446 Lunde Bibliotek.

Disse midlene ble brukt til å forbedre brannsikkerheten i byggene.

I 462 Holla kirkeruin

Konserveringen av Holla kirkeruin finansieres i sin helhet av Riksantikvaren. Det var forventet at konserveringen skulle være ferdig etter sesongen 2019, men det gjenstår noe arbeid ved slutten av året. Det er sannsynlig at konserveringen fullføres sommeren 2020.

I 463 Brannstasjon Ulefoss

Prosjektet ble slutført høsten 2019 med et overforbruk. Totalt ble prosjektet belastet med om lag 13,2 mill. kr ekskl. mva.

I 473 Bygging av flyktningeboliger

Prosjektet er slutført i 2019 innenfor bevilget ramme. Totalt ble prosjektet belastet med om lag 5,3 mill. kr ekskl. mva.

I 474 Holla kirkeruin – lyssetting

Lyssettingen av Holla kirkeruin finansieres i sin helhet av eksterne finansieringskilder. Midler stående på dette prosjektet skal utelukkende gå til prosjektet.

I 475 Ombygging/utvidelse samfunnshus til bibliotek

Prosjektet er slutført i 2019. Totalt ble prosjektet belastet med om lag 14,6 mill. kr ekskl. mva.

I 477 Brannsikring på Øvre Verket

Stiftelsen Nome kulturhistoriske bygg har fått bevilget kr 350.000 for brannsikring av Øvre verket fra UNI stiftelsen, og kr. 200.000 fra Sparebankstiftelsen Holla og Lunde. Det er blitt installert direktekoblet brannalarmanlegg på Øvre Verket og nødlys. Investeringene som er gjort reduserer risikoen for ødeleggelse av det nasjonalt verdifulle kulturminnet Øvre Verket.

I 480 Mulighetsstudie Bjervatun/ Ringsevja/Tyrivegen

Arbeidet med en mulighetsstudie ble startet opp i juni og ble presentert i kommunestyret november 2019. Det var avsatt kr 1.460.000.- og det ble brukt kr 643.000.-. Kommunestyret ba om at det i videre behandling av denne saken skulle være et sterkt fokus på kostnadsdempende tiltak og plassering av nybygg. Det er satt ned en arbeidsgruppe av kommunedirektøren for videre arbeider med dette prosjektet. Arbeidsgruppen som arbeider med dette har fremskaffet tidligere utredninger og grunnundersøkelser samt utført nye kompletterende undersøkelser rundt sjukeheimen. Arbeidsgruppen har engasjert et arkitektfirma som utarbeider en mulighetsstudie på bakgrunn av grunnundersøkelsene og behov som er meldt inn av arbeidsgruppens medlemmer og de gruppene de representerer. Arbeidsgruppen består av representanter fra Helse og Omsorg, Eiendomsavdelingen, Helse og omsorgsutvalget, Nome Eldreråd og Hovedtillitsvalgt i Nome Kommune. Arbeidsgruppen er ledet av Eva Rismo.

Underlag for allerede levert mulighetsstudie høsten 2019:

- Ombygging av dagens skjermet avdeling til somatisk; 24 plasser
- Ny skjermet avd; 35 plasser
- Nytt bofellesskap; 16 plasser
- Flytting av Hjemmetjenesten, Fysio-/Ergoterapeut
- Nytt Dagsenter
- Utvidelse av eksisterende kantine pga. samlokalisering av Lundetunet
- Ombygging nytt inngangsparti + kontor, frisør, fotterapi, resepsjon

Dette arbeidet kommer til å fortsette i 2020. Brukte midler i 2019 har gått med til grunnboringer, arkitekt og konsulentbidrag.

I 482 Mudder'n overbygg

Overbygget til Mudder'n er fullført. Overforbruk dekkes av deler av tilskuddet til Mudder'n fra Sparebankstiftelsen Holla & Lunde.

I483 Vognskjul Sluseparken Barnehage

Prosjektet ble påbegynt i 2018 og er fullført i 2019. Totalt ble prosjektet belastet med om lag 0,56 mill. kr ekskl. mva.

Prosjekt uten prosjektnummer/finansiering: Clemets jorde

Prosjektet dreier seg om regulering, veibygging og nytt ledningsnett for vann og avløp. Det har vært store utfordringer med å komme fram til løsninger som alle berørte i saken kan akseptere. Det er i 2019 gjort vurdering av grunnforholdene for å sikre at ny vei og ledningsnett kan legges trygt i terrenget. Planlagt vei blir justert på bakgrunn av undersøkelsene. Det er kommunen som skal regulere etter inngåtte avtaler med Nome Investeringsselskap.

Vann og avløp

I 216 Diverse egne prosjekter

Budsjettposten er i 2019 benyttet til å kjøpe bil til rørleggerformann. Avløpsspumpestasjonen Tangen AP på Ulefoss har fått to nye avløpsspumper, med tilhørende elektro- og automasjonstavle. Det ble lagt nye hovedvannledning med tilhørende kummer i forbindelse med boligbygging i Pilerørdsvegen/Verket. Det er etablert en trykkøkingsstasjon i Kråkåsen boligfelt ved Langeland/Ytre Helgen.

I 219 Vann og avløp Kaste

Det ble i 2019 pusset opp og siste lag med asfalt ble lagt våren/sommeren 2019.

I 220 Sagene - Strømodden

Utførelse i prosjektet startet høsten 2019 og på grunn av en mild vinter med lite snø har prosjektet gått bra med fin fremdrift. Prosjektet blir ferdigstilt før våren/sommeren 2020.

I 221 Kåsa høydebasseng

Høydebassenget ble bygd i 2019. Det gjenstår riving av eksisterende basseng og utvendig oppussing våren 2020 for at prosjektet er ferdigstilt.

I 222 Nyhusfeltet

Det ble lagt nye vann- og avløpsledninger på Nyhusfeltet, eiendommer er koblet til og grusvegene i feltet er klargjort for asfaltering i 2020.

3.3 Balanseregnskapet

	2017	2017 (%)	2018	2018 (%)	2019	2019 (%)
EIENDELER						
Omløpsmidler	131,4	7,9	139,8	8,0	127,3	7
Herav:						
Kasse, post, bank	48,1		46,8		26,6	
Kortsiktige fordringer	40,0		47,3		47,6	
Premieavvik	43,2		45,7		53	
Anleggsmidler	1 525,4	92,1	1 609,4	92,0	1 666,6	93
Herav:						
Pensjonsmidler	784,8		847,9		886	
Utlån, aksjer/andeler	79,4		79,9		83,4	
SUM EIENDELER	1 656,7	100	1 749,2	100	1 794	100
GJELD	1 655,1	99,9	1 691,9	96,7	1 737,3	96,8
Herav:						
Kortsiktig	89,9		99,2		93	
Pensjonsforpliktelse	953,7		967,5		1 011,3	
Langsiktige lån	611,5		625,2		633	
EGENKAPITAL	1,6	0,1	57,3	3,3	56,5	3,2
Herav bl.a.:						
Fond	19,2		27,1		26,2	
Regnsk.m. over/underskudd	6,5		5,1		-	
SUM GJELD/EGENKAP.	1 656,7	100	1 749,2	100	1 794,0	100
Memoriakonto:						
Ubrukte lånemidler	17,9		10,6		10,2	
Annen memoriakonti	-		-		-0,16	

I balanseregnskapet framkommer verdiene på kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital pr. 31.12 i det år regnskapet avsluttes. Tabellen foran viser balanseoversikt for de 3 siste regnskapsår (beløp i mill. kr).

Eiendeler

I regnskapet for 2019 utgjør samlede eiendeler 1,794 mill. kr, som er en økning fra 1,749 mill. kr i regnskap 2018. **Omløpsmidler** er på til sammen 127,3 mill. kr, og utgjør 7 % av eiendelene. De kortsiktige fordringene er på avslutningstidspunktet marginalt høyere enn foregående år. Kommunens innestående på bankkonti er betydelig lavere. På foliekonton vår står det 25,8 mill. kr mindre ved utgangeng av 2019 enn det gjorde ved utgangen av 2018. Dette skyldes blant annet et høyt premieavvik knyttet til pensjon på 9 mill. kr i 2019, manglende forskuddsbetaling for Nome mottak (normalt ca. 3 mill. kr i desember) og et skattetrekk på om lag 5 mill. kr som var ført feil i 2018 og ompostert i januar 2019.

Anleggsmidler viser også i 2019 en kraftig økning – i hovedsak som følge av regnskapsreglene for føring av pensjon. I tillegg kommer aktivering av nye faste eiendommer og anlegg med om lag 36,1 mill. kr, og utstyr, maskiner og transportmidler med 6,5 mill. kr.

Det er foretatt avskrivning av fast eiendom, maskiner/transportmidler, og utstyr med om lag 26,6 mill. kr.

Gjeld

Samlet gjeld utgjør 96,8 % av totalkapitalen. Langsiktig lånegjeld brutto utgjør pr. 31.12.19 633 mill. kr, og pensjonsforpliktelsene 1011,3 mill. kr. Det vises til nærmere omtale i pkt. 3.4 nedenfor.

Egenkapital

Egenkapital er splittet på flere konti. Samlet er egenkapitalen nå positiv, og utgjør 3,2 % av totalkapitalen. De nye regnskapsreglene for føring av pensjon har medført at egenkapitalens andel av totalkapitalen er kraftig redusert de siste årene.

Sentralt blant egenkapitalkontiene står fonds, som viser en samlet beholdning på om lag 26,2 mill. kr pr. 31.12.19. Det vises til nærmere omtale i pkt. 3.4 nedenfor.

3.4 Utviklingen av noen utvalgte økonomiske nøkkeltall

I drøfting av kommunens økonomiske situasjon, har vi i økonomiplansammenheng pekt på følgende økonomiske nøkkeltall, og knyttet noen målsettinger til disse:

Nøkkeltall 1: Økonomisk balanse målt ved netto driftsresultat

Netto driftsresultat er et begrep som forteller oss hvor mye som er til disposisjon av samlede driftsinntekter etter at driftsutgiftene og renter og avdrag på lån er dekket. Størrelsen gir informasjon om evnen til å påta seg nye forpliktelser i form av økte driftsutgifter, og/eller betjening av nye låneopptak.

	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap
Beløp i 1.000 kr	2015	2016	2017	2018	2019
Driftsinntekter inkl. utbytte	616 127	649 348	665 085	690 672	697 541
Driftsutgifter ekskl. avskrivninger	601 890	607 607	621 260	658 275	668 871
"Brutto driftsresultat"	14 237	41 741	43 825	32 397	28 670
Netto renter	8 707	8 730	9 684	9 320	11 366
Netto avdrag	15 451	18 666	20 182	19 757	23 290
Netto driftsresultat	-9 921	14 345	13 959	3 320	-5 986
"Benyttes slik":					
Netto avsetninger bundne fonds	-3 084	2 022	3 290	-2 830	42
Netto avsetninger disposisjonsfonds	-4 186	-		5 067	-970
Finansiering av investeringsregnsk.		2 047	3 866	2 506	-
Bruk av tidligere års overskudd			-2 801	-6 481	-5 058
Inndekking tidligere års underskudd		7 475	3 123		
Regnskapsmessig resultat	-2 651	2 801	6 481	5 058	-
	-9 921	14 345	13 959	3 320	-5 986

Driftsregnskapet for 2019 viser samlede inntekter på om lag 697,5 mill. kr inkl. utbytte fra kraftselskapene. Dette er en økning fra regnskap 2019 med 1,0 %. Samlede driftsutgifter er på om lag 668,9 mill. kr, og viser en økning på 1,6 % sammenholdt med regnskap 2019. I driftsregnskapet er det utgiftsført om lag 34,7 mill. kr i netto renter og avdrag. Tilsvarende tall for 2018 var 29,1 mill. kr. Høyere rentenivå i 2019 har isolert sett ført til mindre handlefrihet i kommunen.

Netto driftsresultat for 2019 er på om lag -6 mill. kr. Sammenlignet med de tre foregående år er det en kraftig forverring. Netto driftsresultat utgjør -0,9 % av totalinntektene i 2019. Definert målsetting for sunn økonomiforvaltning er 1,75 %.

Resultatene i kommunesektoren som helhet er nedadgående. I 2017 var gjennomsnittlig netto driftsresultat på 3,7 % og i 2017 på 2,2 %. Netto driftsresultat samlet for kommunene i 2018 er på om lag 1,2 %. En utfordring for Nome er at nå vi gjør det godt, så gjør landet det bedre. Og når landet gjør det «dårlig», gjør vi det enda dårligere. Det gjenspeiler hvor avhengig Nome er av de generelle vilkårene i kommuneøkonomien siden vi har lite reserver.

Med henvisning til drøftingene i økonomiplanen for 2020 – 2023, er det en målsetting å etablere netto driftsresultat som utgjør minimum 1,75 % av totale driftsinntekter hvert år i planperioden. Vi er i 2019 meget langt fra denne målsettingen. Det vil bli en betydelig utfordring for oss framover, siden vi i liten grad greier å bygge opp en tilstrekkelig buffer for å imøtekomme uforutsette driftsutgifter gjennom året, og ha mulighet til en sunn egenkapital i kommende investeringer.

Nøkkeltall 2: Disposisjonsfond i % av driftsinntekter

Kommunale regnskaper er splittet i 4 typer fonds:

Beløp i hele 1.000 kr	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Endring
	2015	2016	2017	2018	2019	2018-2019
Disposisjonsfond:	0	0	0	5 067	4 097	- 970
Ubundne investeringsfond	0	0	10	2 635	1 956	- 679
Bundne driftsfond:	13 651	15 674	18 963	16 134	16 177	43
Bundne investeringsfond:	2 689	439	219	3 228	3 921	693
SUM fond:	16 340	16 113	19 192	27 064	26 151	-913
Disp fond i % av driftsinnt.	0,00	0,00	0,00	0,73	0,59	

Oversikten viser at fondskapitalen samlet utgjør om lag 26,2 mill. kr pr 31.12.2019.

Bundne drifts- og investeringsfond er midler kommunestyret **ikke** kan omdisponere. Som en ser av oversikten, er beholdningen på bundne driftsfond på om lag 16,2 mill. kr. Av dette utgjør vann- og avløpsfondene om lag 12 mill. kr.

Disposisjonsfond og ubundne investeringsfond derimot har kommunestyret fullt ut styringen av. Beholdningen på disposisjonsfonds har i perioden 2015 – 2017 vært kr 0. Ved utgangen av 2018 var dette på 5,1 mill. kr som er redusert til 4,1 mill. kr i 2019. Kommunestyret har bevilget deler av fondet til bestemte formål:

- Kommuneplanarbeid: 0,290 mill. kr
- Mobilmast Helgen: 0,275 mill. kr
- Sandvolleyball/asfalt Lundevang: 0,200 mill. kr

Ubundne investeringsfond viser en beholdning på om lag 2 mill. kr. Oppbyggingen av fondet i 2018 forklaret med salg av Telemarksbibliotekbygget, og området ved Verket skole forklarer fondsoppbyggingen. I 2019 er det i tråd med budsjett brukt 1,2 mill. kr av fondet, mens deler av erstatningssummen for brannen på Dagsrud er tilført fondet.

Kommunedirektøren understreker nødvendigheten av å sikre midler på de frie fonda for bl.a. å imøtekomme uforutsette utgifter både i drifts- og investeringsbudsjettet gjennom året. Med henvisning til økonomiplanen for 2020 - 2023, vil det være en klar målsetting for økonomiplanperioden å bygge opp disposisjonsfondet til å være en reell buffer for uforutsette utgifter. Siktemålet er et disposisjonsfond som utgjør 2 % av totale driftsinntekter, men vi er dessverre foreløpig et stykke unna dette. Vi måtte hatt ytterligere 10 mill. kr på fond i 2019 for å nå målsettingen.

Nøkkeltall 3: Netto lånegjeld i % av driftsinntekter

Utvikling i netto lånegjeld	1999	2015	2016	2017	2018	2019
Brutto lånegjeld	160 847	572 095	622 423	611 545	625 224	633 001
Utlån Husbank-midler	16 060	49 899	46 312	44 200	42 449	43 131
Netto lånegjeld	144 787	522 196	576 111	567 345	582 775	589 870
Driftsinntekter inkl utbytte	271 468	616 127	649 348	665 085	690 672	697 541
Netto lånegj. i % av driftsinnt.	53,3	84,8	88,7	85,3	84,4	84,6

Netto lånegjeld utgjør om lag 589,8 mill. kr ved utgangen av 2019. Dette er en økning med om lag 7,1 mill. kr sammenlignet med 2018. Over tid har det vært en kraftig økning av lånegjelden. Netto lånegjeld var i 1999 på om lag 145 mill. kr. Da utgjorde netto lånegjeld, bare 53,3 % av samlede driftsinntekter – sammenlignet med 84,6 % i 2019.

I økonomiplanen for 2020 – 2023 er det en satt en målsetting for planperioden å begrense netto lånegjelds andel til maksimalt 80 % i forhold til totale driftsinntekter. Det betyr at lånefinansierte investeringer må begrenses i de neste åra, noe som er hensyntatt i den vedtatte økonomiplanen. Vi vet imidlertid at det ligger en investering i flere sjukeheims plasser foran oss. Dette blir ikke mulig å gjennomføre uten en kraftig økning i lånegjelden.

Ved vurdering av lånebelastningen til den enkelte kommune, kan det være hensiktsmessig å skille ut den gjeld som er knyttet helt eller delvis til selvfinansierende investeringer, f.eks. innen vann- og avløpssektoren, til opprusting av skolebygg, og til gjennomføring av handlingsplan for eldreomsorg (omsorgsboliger og sjukeheim).

Lånegjelda pr 31.12.2019 kan splittes opp slik:

Sammensetning av kommunens lånegjeld	Mill. kr
Brutto lånegjeld	633
Herav:	
Lån til videre utlån	43,1
Lån til vann og avløpssektoren (brukerfinansiert)	120,5
Lån til skoleanlegg og kirkelige formål (statlig ref)	22,5
Lån til omsorgsb./sjukeheim (statlig ref)	19,5
Lån betjent i sin helhet av kommunen	427,4

Fast rente – flytende rente:		
Sammensetning av kommunens lånegjeld	Mill. kr	Fordeling %
Lån på faste vilkår	149,7	25,3
Lån på flytende vilkår	440,2	74,7
Netto lånegjeld	589,9	

Av kommunens netto lånegjeld på 589,9 mill. kr, er om lag 25,3 % ved årsskiftet på fastrentevilkår. Reglement for finans- og gjeldsforvaltning ble vedtatt av kommunestyret i møte 20. oktober 2016, K-sak 90/16. I reglementet heter det at minimum 20 % av gjeldsportefølgjen skal ha fast rente, mens 60 % skal vurderes ut fra markedssituasjonen. I reglementet er det lagt opp til at kommunedirektøren skal foreta disse vurderingene.

Det er kommunedirektørens vurdering at kommunen må ha et våkent øye til markedssituasjonen. Den flytende rente i Kommunalbanken har i 2019 vært økende. Ved inngangen til 2019 var renta på 1,85 %. Ved siste renteøkningen høsten 2019 var den flytende renten på 2,4 %. I en slik situasjon vil det være en fordel for kommunen å ha lån på faste vilkår, som er inngått når rentenivået var lavere. Samtlige av fasterentenelånene hadde lavere rente enn de flytende lånene ved utgangen av 2019. Samtidig har fastrenteandelen gått ned, dette skyldes blant annet at et par fastrenteavtaler har utgått uten at vi valgte å fornye disse. For 2020 vil vi oppleve at fastrentelånene kan ha høyere rente enn den flytende som følge av den økonomiske situasjonen som har oppstått som følge av korona og oljepriskrig.

Lån betjent i sin helhet av kommunen utgjør om lag 429 mill. kr slik oversikten foran viser. Fratrullet lån på faste vilkår med 149,7 mill. kr, vil resterende beløp – 280 mill. kr – være basert på flytende vilkår. Det betyr at en renteøkning med 1 % vil innebære en netto årlig merbelastning på de kommunale budsjetter med om lag kr 2,8 mill. kr. Ved å binde en større del av lånegjelda, vil kommunen være mindre sårbar for en kraftig renteøkning. Nome har bundet mer lån i starten av 2020, men vi samtidig at den flytende renta går kraftig ned på grunn av korona/oljekrig. Det er imidlertid vanskelig å si på nåværende tidspunkt hvordan dette vil utvikle seg i tiden etter Korona.

Kommunens brutto lånegjeld på 633 mill. kr pr 31.12.19 er fordelt på følgende finansieringsinstitusjoner:

Finansieringsinstitusjon	Gjeld pr 31.12.19	%-vis andel
Kommunalbanken	468,0	73,9
Husbanken	61,8	9,8
Kommunal Landspensjonskasse/Kommunekreditt	103,2	16,3
Sum	633,0	100,0

Nøkkeltall 4: Avvik fra budsjett

Økonomistyringa av de ulike rammeområdene er basert på netto budsjetttrammer, dvs. at inntekter som tilhører ansvarsområdet er trukket fra brutto utgifter. I opprinnelig budsjett for 2019 ble det samlet stilt til disposisjon netto om lag 440 mill. kr. Ved budsjettreguleringer gjennom året ble budsjettene oppjustert – basert på tilbakemeldinger fra de budsjettansvarlige. Regulert budsjett viser nettobudsjett for driftsområdene på til sammen 447,9 mill. kr. Regnskapet for 2019 kommer ut med forbruk på om lag 452,6 mill. kr, og samlet sett var det netto merforbruk i driftsområdene på om lag 4,7 mill. kr, eller 1,1 %. Som orientert på side 15, så har de fleste rammeområdene merforbruk.

Med henvisning til økonomiplanen for 2020-2023, er det lagt vekt på fortsatt å utarbeide realistiske budsjetter med tett oppfølging og fokus på kostnadskontroll i budsjettåret. De siste årene har det vært en målsetting å begrense det samlede budsjettavviket for driftsområdene til maks 0,6 % av netto driftsbudsjett. Samlet merforbruk på 1,1 % i 2019 viser at vi ikke klarte denne målsettingen. Det at flere rammeområdet ikke klarer budsjettforutsetningene er bekymringsfullt, og noe det må settes et spesielt søkelys på for å finne årsaken til. Så lenge kommunen har beskjedne økonomiske reserver på fond, er det avgjørende for totaløkonomien at budsjettene etterleves. Og vi kan dessverre ikke bruke mer midler enn vi har.

Lønnsutgifter i % av totale driftsutgifter

Lønnsutgiftene har utviklet seg slik de siste årene:

Tall i mill. kr	2017	2018	2019
Brutto lønn ekskl. sosiale utgifter	348,3	362,0	367,9
Økning i %	3,0	3,9	1,6
Sosiale utgifter (arb. giveravg. og pensjon)	80,4	82,9	85,7
Sum lønn og sosiale utgifter	428,7	444,9	453,6

De rene lønnsutgiftene viser en vekst på 1,6 % sammenlignet med 2018. Lønn og sosiale utgifter var samlet på 453,6 mill. kr i Nome i 2019, og dette utgjør 65 % av de totale driftsutgifter inkl. utbytte.

Likviditet

Over tid har Nome kommunes likviditet stadig blitt svekket. Fra i mange år å kunne bruke kommunens kassabeholdning som ”byggelånsbank”, har vi i noen år nå vært i den situasjon at vi i perioder av året har benyttet kassakreditt for å imøtekomme våre daglige betalingsforpliktelser. Kommunen etablerte i 2011 kassakreditt med en limit på 15 mill. kr. Denne grensen ble utvidet til 30 mill. kr ved kommunestyrevedtak i september 2015. I 2019 har kommunen trukket noe av kassakreditten i tre omganger til en samlet kostnad på 9 866,-.

Forverring av likviditeten skyldes delvis at belastning ved innbetaling av pensjonspremie var høyere sammenlignet med foregående år. Over flere foregående år har kommunen betalt langt mer i pensjonspremie enn det som er kostnadsført i kommuneregnskapet. Det henvises til egen note i regnskapet, som viser utviklingen av premieavvik over tid. Regelverket knyttet til føring av pensjonskostnadene i kommuneregnskapet, er en reell svekkelse av kommunens likviditet.

Konklusjonen er at kassakreditt som en løpende buffer må opprettholdes.

3.5 Økonomiske utfordringer - oppsummering

Nome kommune har over flere år hatt svingninger i økonomien, og hatt utfordringer med å bygge opp nødvendige reserver til utfordringer hendelser. Store underskudd i 2014 og 2015 gjorde at kommune i juni 2015 ble innmeldt i det såkalte ROBEK-registeret. Så klarte kommunen å levere regnskap for 2016-2018 med et driftsoverskudd. I 2018 ble det også satt av 4,7 mill. kr til disposisjonsfond.

I 2019 går det imidlertid dessverre feil vei igjen. Det mest urovekkende slik økonomisjefen ser det er at budsjettet for 2019 ble oppjustert flere ganger gjennom året med til sammen 7,9 mill. kr, og en leverer allikevel et merforbruk på driftsområdene på 4,7 mill. kr utover dette. Det er 12,6 mill. kr mer en opprinnelig budsjett, og gir en indikasjon på til dels urealistiske budsjetter. Vi har imidlertid ikke mer inntekter enn vi har, så aktivitetsnivået må reduseres for å tilpasse driftsnivået til de inntektene vi har tilgjengelig.

Regnskapet for 2019 gir en indikasjon på at budsjetttrammene for 2020 er enda strammere enn det som ble kommunisert i budsjettprosessen. Det er helt nødvendig at de driftsreduserende tiltakene som er vedtatt gjennomføres. I tillegg skaper Koronasituasjonen usikkerhet, og vi veit ikke på nåværende tidspunkt hvordan det ser ut i andre enden. Men en stram

kommuneøkonomi kommer ikke til å være mindre stram etter at vi har kommet oss igjennom denne krisen.

Anja Hjelseth
Økonomisjef

4. Rammeområde A: Administrative og politiske fellestjenester

4.1 Økonomi - totale rammer

Beløp i hele 1.000 kr	Budsj 2019	Regnskap 2019	%- forbruk	Avvik i kr	Regnskap 2018
A Adm og politiske fellestjenester					
Sum tjen.Område: A1 Politisk styring og kontrollorgan	4 183	4 227	101	44	4 049
Sum tjen.Område: A2 Fellestjenester	8 532	8 648	101	116	7 924
Sum tjen.Område: A3 Sentraladministrasjonen	15 755	15 986	101	231	14 959
Sum rammeområde: A Adm og politiske fellestjenester	28 470	28 861	101	391	26 933

Generell kommentar til hele sektoren:

(Alle beløp i kommentarene er i hele tusen)

Budsjett for denne sektoren inneholder grovt sett kostnader vedr. kommunalt demokrati, kontrollorgan, samt personalkostnader til rådmannen og rådmannens stab. Dessuten dekker sektoren ulike felleskostnader som IKT, forsikringer og drift av kontorfunksjoner på rådhuset.

Virksomhetsområdet hadde en netto budsjetttramme med 28470, mens regnskapet viser 28861. Dette gir et merforbruk på 391 eller 1,4%. Alle tjenesteområdene viser merforbruk. Det har også i år blitt lagt ned mye arbeid for å holde de stramme og vedtatte budsjetttrammer best mulig, men klarte likevel ikke å nå målet helt i år 2019.

4.2 Tjenesteområde A1: Politisk styring og kontrollorganer

Beskrivelse av området:

Tjenesteområdet omfatter folkevalgte organer, partistøtte, revisjon, samt utgifter til kontrollutvalgssekretariatet. Kommunens andel til drift av Midt-Telemark-rådet inngår her.

Budsjettavvik:

Største årsak til merforbruk på 44` er annonsering av årsberetning i Kanalen og bevertning.

4.3 Tjenesteområde A2: Fellestjenester

Beskrivelse av området:

Gjelder felleskostnader for hele organisasjonen Nome kommune. Herunder inngår bl.a. drift og vedlikehold av felles IKT-systemer, vår andel av organisasjonen Midt-Telemark IKT, bedriftshelsetjeneste, forsikringer, diverse kontingenter, drift av rådhuset, felles telefon- og portokostnader, tap på kommunale fordringer, juridisk bistand, velferds- og opplæringstiltak, kostnader til frikjøpte tillitsvalgte, mv.

Budsjettavvik: Det er et merforbruk på 116 totalt i A2. Enkelte ansvar under A2 har merforbruk og enkelte har mindreforbruk. Det som drar en del opp er økte lisenskostnader og IKT – utstyr og programvare. Sistnevnte post var svært lavt budsjettet for 2019.

4.4 Tjenesteområde A3: Sentraladministrasjonen

Beskrivelse av området:

Sentraladministrasjonen består av kommunedirektøren og to stabsenheter.

Kommunedirektøren er administrativ leder for hele den kommunale organisasjonen. Han har sin stab til disposisjon hvis primæroppgave er å yte mangeartet bistand ovenfor etatene, samt drive fellestjenester som lønn, personal, servicekontor, organisasjonsutvikling, regnskap, innfordring av kommunale krav og skatter. Stabsenhetene tilstreber godt samarbeid på tvers for å utnytte ressurser og kompetanse optimalt.

Budsjettavvik:

På ramme A3 er det merforbruk på om lag kr 230.000. Dette skyldes høyere lønnskostnader enn budsjettet på rådmannen og økonomiavdelingen. I økonomiavdelingen har det vært overlapping mellom tidligere og midlertidig økonomisjef, samt kostnader til administrasjon av Jondalens legat og arbeid med Fellandtunet. Det er også høyere utgifter til Midt-Telemark IKT enn budsjettet med om lag kr 50.000, samt til opplæring og kurs under rådmannen og økonomiavdelingen.

Personal- og organisasjonsavdelingen

Avdelingen har ansvar for oppfølging av egne ansatte innenfor personal- og lønn samt servicekontor. I tillegg har leder av avdelingen rollen som beredskapskoordinator i Nome kommune. Avdelingen har følgende oppgaver:

- Personal-, kompetanse- og medarbeiderutvikling, utarbeidelse av policydokumenter og reglementer, HMS, utlysninger/tilsetninger og forhandlinger om lønns- og arbeidsvilkår for ansatte er sentrale oppgaver for avdelingen.
- Lønn – Alt av oppgaver som innebærer utbetaling av riktig lønn til over 700 fast ansatte. Med timelønte og oppdragstakere utstedes ca. 1100 lønnslipper pr måned.
- Servicekontoret - Arkiv, post, telefoni, politisk sekretariat, skjenkebevilling, bostøtte osv.
- Ansvarlig for drift og utvikling innenfor IT og telefoni og PO-sjef er kontakt mellom kommunen og sitter i styret for Midt-Telemark IKT.

Avdelingen består av 9,8 årsverk.

Personalavdelingen har ansvaret for å administrere administrasjonsutvalget som håndterer saker om arbeidsgiverpolitikk, personalpolitikk, organisasjon, lønnspolitikk og andre reglementer/retningslinjer. Avdelingen har også sekretærfunksjon for arbeidsmiljøutvalget. Det er primært saker innen HMS-området som drøftes i arbeidsmiljøutvalget.

Avdelingen arrangerer og legger til rette for diverse kompetanseutviklingstiltak. Det vil være lederutviklingstiltak, e-læring og aktuelle temaer innenfor arbeidsmiljø, for eksempel sykefraværsoppfølging.

Viktige forhold i personal- og organisasjonsavdelingen i 2019

Nome kommune hadde også et høyt antall lærlinger i 2019 og det ble også tatt inn lærlinger etter hovedopptaket. Nome er langt fremme ifm lærlinger og dette medfører mye godt omdømme for kommunen.

Også i 2019 har det vært stort fokus på digitalisering. KS sin digitaliseringsstrategi ligger som grunnlag for vår nye hverdag og her er digitalt førstevalg bærebjelken. KS

Digitaliseringsstrategi sin visjon er: «gode og tilgjengelige digitale tjenester styrker dialogen med innbyggere og næringsliv og gir gode lokalsamfunn». Målet for denne strategien er å sette brukeren i sentrum og vi i Nome kommune er godt i gang med å kartlegge våre fagområder og lage et grunnlag for hvordan vi skal gjennomføre dette. Følgende områder har vært jobbet med:

- Orden i eget hus (organisering av avtaler og data ifm personvern)
- Implementering Acos eiendom
- Opplæring i Websak Fokus (nytt brukergrensesnitt sak/arkivsystem 2018)
- Nome kommune har i skrivende stund 1400 følgere på Facebook som er en suksess så langt.
- Det er fortsatt fokus på e-læringskurs for ansatte og ledere. Dette er et område vi er langt fremme på i Nome kommune. E-læringskurs for nyansatte er nå gjennomført av over 700 ansatte og nytt lederkurs som er utviklet lokalt ble gjennomført av alle ledere og hovedtillitsvalgte siste halvår 2016. Lederkurset som er etablert er allerede etterspurt av flere større kommuner som Bærum, Bergen, flere fylkeskommuner og flere mindre kommuner har fått kopiere våre e-læringskurs.
- Det ble innkjøpt Digitalt skjema program (Acos Interact) som skal digitalisere alle gamle PDF skjemaer i de ulike etater/avdelinger. Dette arbeidet starter for fullt opp primo 2020.

Organisasjonen fikk ny bedriftshelsetjeneste i 2016 og etter 4 års samarbeid ser dette positivt ut. Bedriftshelsetjenesten Sykehuset Telemark er profesjonell og har mye faglig kompetanse å spille på.

AKTIV samler fortsatt mange deltagere til diverse trening for ansatte og innbyggere på Dagsrud og er et populært lavterskeltilbud for mange.

Servicekontoret har også i 2019 hatt et år med fokus på oppgradering av sak- og arkivsystem til Websak 7.1 og deponering av eldre arkiv til IKA Kongsberg. I tillegg er det utarbeidet føringsrutiner for alle etater. Sistnevnte har vært viktig å få på plass for god kvalitet i arkivet. Kontoret er involvert i de fleste digitaliseringsprosesser som nevnt ovenfor og har hatt og kommer til å ha en betydelig arbeidsmengde knyttet mot dette arbeidet. Det ble jobbet mye med integrasjoner fra andre fagsystemer til sak/arkiv system. Blant annet Visma flyktning og Voksenopplæring og Visma flyt barnehage. Vi har lagt vekt på å få alle ytre enheter sitt arkiv inn samlet på Rådhuset og dette arbeidet har tatt tid. Det er nå ikke flere fjernarkiv på ytre enheter. Vi har vektlagt kvalitet i det arkivmateriale vi mottar og dette betyr for vår del en del befaringer og kvalitetssjekk av materiale, samtidig som vi har ryddet og klargjort egne arkivrom for mottak. Dette er ressurskrevende oppgaver i tillegg til den daglige driften.

Bemanning. 2019 har vært et år hvor nyansatte har brukt tid på sette seg inn i sine arbeidsoppgaver. Nå har de ansatte funnet sin plass og bidrar positivt med produktivt arbeid til organisasjonen.

Det har vært et hektisk år som avsluttet ekstra «dramatisk» med omplassering av 9 ansatte på Nome mottak.

Økonomiavdelingen

Per 31.12.19 var det 5 faste medarbeidere fordelt på 4,4 årsverk på avdelingen. Ny økonomisjef Anja Hjelseth startet i avdelingen i oktober etter at Roar Lindstrøm gikk av med

pensjon. Til å løse oppgavene er det i praksis et nært samarbeid med personal- og organisasjonsavdelingen.

Avdelingen har ansvar for koordinering av økonomiarbeidet i kommunen. Herunder budsjett- og økonomiplanprosessen med utarbeidelse av framdriftsplan, oppfølging av de administrative prosessene, og utarbeide beslutningsgrunnlaget for den politiske behandlingen.

Økonomiavdelingen har faglig ansvar for kommuneregnskapet, herunder å etablere interne rutiner slik at kommuneregnskapet føres i samsvar med gjeldende forskrifter, og avsluttes og rapporteres til statlige myndigheter innen de frister som gjelder. Ansvar for føring av regnskapet for kirkelig fellesråd er også tillagt avdelingen.

Avdelingen har et overordnet ansvar for rapportering av KOSTRA-statistikk til Statistisk Sentralbyrå, og har ansvar for kommunens innkjøpsavtaler.

Økonomiavdelingen har også ansvar for eiendomsskatt, skatt og kommunal innkreving.

Viktige forhold i økonomiavdelingen i 2019

Nome har tidligere vært medlem i innkjøpssamarbeidet i BTV, men dette ble avviklet i forbindelse med regionreformen. I 2019 er det etablert et nytt innkjøpssamarbeid for kommunene i Midt-Telemark og Vest-Telemark gjeldende fra 1.1.20 med kontorsted Bø. Nome har sluttet seg til dette. Nytt samarbeid vil blant annet kunne føre til merarbeid knyttet til utarbeidelse av kravspesifikasjoner i nye innkjøpsavtaler.

Skatteoppkrever har i 2019 arbeidet mye med å etablere felles kemner for Nome og Midt-Telemark fra 1.januar 2020 med ansvar for innkreving av skatt, arbeidsgiverkontroll og innfordring av kommunale krav. Ved fremleggelsen av statsbudsjettet for 2020 i oktober varslet regjeringen at skatteoppkreverfunksjonen flyttes til staten fra 1.6.2020. Det interkommunale samarbeidet opphører på samme tidspunkt, og 0,4 årsverk tilknyttet kommunal innkreving tilbakeføres til Nome.

Ny eiendomsskattelov ble beregnet å få en negativ innvirkning på Nome kommune sine inntekter på om lag 9,5 mill. kr. Med bakgrunn i dette ba kommunestyret om at det ble satt i gang et arbeid med omtaksering. For boliger med boligverdi hos skatteetaten, så bruker vi verdiene derfra. Mens for øvrige eiendommer ble det engasjert et takstfirma for å omtakstere. Arbeidet startet for fullt høsten 2019, og slutføres i 2020.

Når det gjelder digitalisering, er det løpende fokusert på å utnytte det potensialet for effektiviseringsgevinster som ligger i de digitale og automatiserte systemene vi har investert i. Høsten 2019 startet arbeidet med å gå over til digital fakturautsendelse med virkning fra 2020. I behandlingen av inngående fakturaer, så blir en stadig større andel av disse mottatt i Elektronisk handelsformat (EHF) direkte inn i vårt regnskapssystem. Disse fakturaene leses elektronisk inn, og man kan også lage automatiserte regler for konteringen/regnskapsføringen. Dette innebærer tidsbesparelser både i fakturamottak/økonomiavdelingen og ute i organisasjonen. Andelen EHF-fakturaer vi mottar har steget voldsomt de siste årene, og er i dag over 70 %. Målsetningen for 2019 var 70 %, mens det for 2020 er å komme over 75 %.

Pål Vik
Personal- og organisasjonssjef

5. Rammeområde B: NAV NOME

5.1 Økonomi – totale rammer

Beløp i hele 1.000 kr	Buds	Regnskap	%-	Avvik	Regnskap
	2019	2019	forbruk	i kr	2018
B NAV Midt-Telemark; Nome kommune					
Sum rammeområde: B Nav	22 692	23 776	105	1 084	26 185

NAV Midt-Telemark; Nome kommune har et merforbruk i 2019 på 1,084 mill. kr. Merforbruket ligger på ansvar 1400 Sosial rådgiving og veiledning, samt på ansvar 1401 Økonomisk sosialhjelp.

Sentrale avvik som kan nevnes er:

- Utgiftene til kvalifiseringsstønad er 1,43 mill. kr mot budsjettet 1,1 mill. kr.
- Budsjettet til sosialstønad for gruppen ikke-flyktninger økt med kr 150.000 fra 2018 til 2019. Det er utbetalt bidrag med til sammen 10,34 mill. kr, en budsjettoverskridelse på kr 638.206, tilsvarende 6,6 prosent.
- Budsjettet for sosialstønad for gruppen flyktninger var 5,2 mill. kr. Utbetalingene endre på 5,77 mill. kr og under budsjett for 2019 med 123 133 kr (2,4 prosent).
- Budsjettet overføring til Midt-Telemark kommune som vertskommune for NAV Midt-Telemark var 4,64 mill. kr, men endte på 5,36 mill. kr.

5.2 Utdrag fra NAV Midt-Telemarks årsrapport

For året 2019 er det gjort endringer for sikre likere rapporteringsgrunnlag enn det som forelå i 2018, men det er fortsatt noen ulikheter:

Bø:	kvalifiseringsstønad, livsopphold, boutgifter (flyktning/ikke-flyktning)
Nome:	kvalifiseringsstønad, bidrag, bidrag flyktning
Sauherad:	kvalifiseringsstønad, livsopphold, boutgifter, barnehage/SFO

NAV Midt – Telemark leverer en samlet årsrapport slik det er avtalt i fagråd for dette interkommunale samarbeidet. Fra 2020 blir rapporteringsgrunnlaget enda likere for de to kommunene Midt-Telemark og Nome etter en del endringer som er gjennomført i 2019 og frem til årsskiftet.

Driftsutgifter

Siden sammenslåing har det vært utfordrende å sørge for en helhetlig oversikt over løpende driftsutgifter. En vertskommune og to samarbeidskommuner, noe dekkes i sin helhet av vertskommunen med refusjon fra de andre og annet belastes den enkeltes budsjett. Videre har du samarbeidet med NAV stat som skal dekke sine utgifter med refusjoner fra kommune og til kommune.

NAV kommune har i 2019 ikke hatt merutgifter forbundet med nytilsatte, antall ansatte har holdt seg stabilt gjennom året. Det er imidlertid tilkommet en merkostnad ifm deling av

lønnsutgifter for de to tidligere NAV lederne og ny NAV leder. I 2020 vil kommune og stat dele på NAV leder og tidligere NAV leder Arne Morten Berntzen. Det betyr en reduksjon i overføring til staten sammenlignet med 2018 og 2019.

I 2019 har Bø og Sauherad betalt for sin andel av utgiftene for lokalene som disponeres på Ulefoss. Dette har medført til at Nome har hatt større overføringsinntekter enn antatt og de to andre kommunene tilsvarende i utgifter.

Historisk har NAV hatt en høy refusjon for sykmeldte blant både kommunalt og statlige ansatte. Sykefraværet har ligget på under 5 prosent totalt siden september 2019 og det er ikke budsjettert med refusjon sykepengene fremover.

Tiltak

- ✓ Fortsette månedlig kontroll for å kunne gjennomføre endringer raskt ved behov
- ✓ Fra 2020 inkluderes Talenhuset inn i ordinært driftsbudsjett for NAV Midt – Telemark
- ✓ Ny fordelingsnøkkel mellom kommunene er besluttet og vil forenkle budsjettarbeidet

Brukerutvikling

Antall brukere og utbetaling av økonomisk sosialhjelp henger naturlig sammen. Følgelig er det viktig at vi jobber med å kvalitetssikre at det er de med faktiske rettigheter som mottar ytelsen. Videre erfarer det at brukermengden kan ses i sammenheng med arbeidsledigheten. Samtlige kommuner har hatt en nedgang fra 2018 til 2019 i antall helt ledige, en trend som fortsetter ut i 2020.

Ledighet (helt ledige) i kommunene pr desember 2019:

8	Telemark	819	Nome	2019	12	55	1,7
8	Telemark	821	B i Telemar	2019	12	51	1,6
8	Telemark	822	Sauherad	2019	12	57	2,7

Kilde: www.nav.no

Brukerutviklingen i 2019 viser at antall brukere reduseres i Nome og Sauherad fra 2018 til 2019. I Bø holdes antallet mottakere uendret.

Bø			Nome			Sauherad		
2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
82	84	84	148	134	126	59	64	54

Fra NAV Midt – Telemark ble etablert ser man at den positive utviklingen har vært aller størst i Nome kommune med en reduksjon på antall mottakere på hele 22 personer gjennomsnittlig pr måned.

	Regnskap 19	Gj.sn.utbet. pr bruker 19	Regnskap 18	Gj.sn.utbet. pr bruker 18
Sauherad (ikke-flyktning)	4 866 341		4 840 197	
Bø(alle)	10 479 344	10 396	10 384 359	10 302
Nome (alle)	16 842 552	11 139	17 007 554	11 248

I Nome utbetales det 11 139 kr pr bruker pr måned i 2019, en økning fra 10 617 kr de første åtte månedene. Også i Nome har antall brukere økt noe i siste tertial og vi ser en større andel

større barnefamilier der. Likevel erfarer vi en liten nedgang i månedlig utbetaling pr bruker i begge kommuner fra 2018 til 2019.

Det gjøres en rekke tiltak for å redusere antall mottakere i kommunene i 2020, se under de øvrige punktene senere i rapporten.

Budsjettendringer 2020 Nome kommune

Utbetaling av økonomisk sosialhjelp er redusert betraktelig i Nome siden oppstart av det interkommunale samarbeidet. Det er lagt inn et ytterligere nedtrekk på 3 millioner for 2020, et aspirerende men noe urealistisk mål.

Kvalifiseringsstønad // Kvalifiseringsprogram

«Et Kvalifiseringsprogram er et tilbud om oppfølging og arbeidstrening. Målet med programmet er at du skal få den oppfølgingen du trenger for å komme i arbeid eller aktivitet. Du og NAV-veilederen din kan sammen planlegge innholdet i programmet ut fra dine behov og forutsetninger.»

Nome

Nome har tradisjonelt sett hatt mange deltakere i kvalifiseringsprogrammet sammenlignet med de to andre kommunene. Denne satsingen har vist seg å være en suksess gjennom at flere deltakere har blitt økonomisk selvhjulpne gjennom overgang til ordinært arbeid. I 2019 har vi hatt flere deltakere i programmet enn budsjettert (gjennomsnittlig 7,5 deltakere pr måned), et nivå det er ønskelig å opprettholde inn i 2020. En økning på dette området kan ses i direkte sammenheng med reduksjon i bidrag for både ikke-flyktninger og flyktninger.

NOME										
		Regnskap hittil 2019	Regnskap hittil 2018	Regnskap 2018	Regnskap pr mnd 2018	budsj 2019 år	budsj 2018 år	Regnskap 2019 pr mnd	budsj 2019 pr mnd	Prognose 2019
10891	KVP	1 427 479	1 081 383	1 081 383	90 115	1 100 000	1 000 000	118 957	91 667	1 427 479

Tiltak kvalifiseringsprogrammet i Midt-Telemark og Nome 2020

- ✓ Kompetanseheving, faglig og digitalt av medarbeidere for å sikre korrekt utnyttning av tiltak
- ✓ Samarbeid med SKI i Midt-Telemark kommune som følger opp sine deltakere i KVP
- ✓ Utarbeide forslag til samarbeidsavtale med kommunene ift tilsetting av KVP-deltakere
- ✓ Sørge for tiltakskjedning på tvers av kommune/stat for deltakere

Sosialstønad ikke-flyktning

Budsjett for utbetaling av sosialstønad for ikke-flyktninger i kommunene for 2019 var som følger:

Budsjett 2019 (2018) ikke-flyktning								
	Bø		Nome		Sauherad		Totalt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Livsopphold	2 576 000	2 500 000	9 700 000	9 550 000	3 333 000	3 400 000	15 609 000	15 450 000
Boutg	3 046 000	2 600 000			853 000	550 000	3 899 000	3 150 000
Barnehage/sfo					0	31 000	0	31 000
	5 622 000	5 100 000	9 700 000	9 550 000	4 186 000	3 981 000	19 508 000	18 631 000

Kvalifiseringsstønaden er overført til livsopphold i Sauherad i 2018/2019 grunnet manglende deltakere

Endelig regnskap viser at gruppen ikke-flyktning overstiger budsjett i samtlige kommuner. Sammenlignet med fjoråret er utviklingen likevel positiv i Bø og Nome, samtidig som at nivået holdes stabilt og tilnærmet likt som i 2018 i Sauherad.

Rapporteringen fra 1. og 2. tertial beholdes i årsrapporten for å vise utviklingen gjennom året.

Nome

1. tertial

NOME										
		Regnskap hittil 2019	Regnskap hittil 2018	Regnskap 2018	Regnskap pr mnd 2018	budsj 2019 år	budsj 2018 år	Regnskap 2019 pr mnd	budsj 2019 pr mnd	Prognose 2019
	KVP	464 786	268 749	1 081 383	90 115	1 100 000	1 000 000	116 197	91 667	1 394 358
	Bidrag	3 488 879	4 031 679	10 663 425	888 619	9 100 000	9 550 000	872 220	758 333	10 466 637
		3 953 665	4 300 428	11 744 808	978 734	10 200 000	10 550 000	988 416	850 000	11 860 995

2. tertial

NOME									
	Regnskap hittil 2019	Regnskap hittil 2018	Regnskap 2018	Regnskap pr mnd 2018	budsj 2019 år	budsj 2018 år	Regnskap 2019 pr mnd	budsj 2019 pr mnd	Prognose 2019
KVP	908 147	712 162	1 081 383	90 115	1 100 000	1 000 000	113 518	91 667	1 362 221
Bidrag	6 717 015	7 684 030	10 663 425	888 619	9 100 000	9 550 000	839 627	758 333	10 075 523
	7 625 162	8 396 192	11 744 808	978 734	10 200 000	10 550 000	953 145	850 000	11 437 743

2019

NOME										
		Regnskap hittil 2019	Regnskap hittil 2018	Regnskap 2018	Regnskap pr mnd 2018	budsj 2019 år	budsj 2018 år	Regnskap 2019 pr mnd	budsj 2019 pr mnd	Prognose 2019
14735	Bidrag	10 338 206	10 663 425	10 663 425	888 619	9 700 000	9 550 000	861 517	808 333	10 338 206

I Nome er budsjettet for gruppen ikke-flyktninger økt med 150 000 kr fra 2018 til 2019. Det er utbetalt bidrag med til sammen 10 338 206 kr, en budsjettoverskridelse på 638 206 kr, tilsvarende 6,6 prosent. Fra 2018 til 2019 er utbetalingen redusert med 325 219 kr, en nedgang på 3 prosent.

Prognosen gjennom året har innfridd, noe som gjenspeiles i nedgang i antall helt ledige i kommunen som pr juli lå på 2,3 prosent og i desember var redusert til 1,7 prosent.

Tiltak ikke-flyktning i Midt-Telemark og Nome 2020

- ✓ Tverrfaglig oppfølging av alle brukere med fokus på den enkeltes behov for bistand til å komme ut i arbeid/utdanning uavhengig av ytelse (omorganisering gjennomført 010220)
- ✓ Opprettholde bruk av kvalifiseringsprogram
- ✓ Identifisere stormottakere og jobbe helhetlig med familien for overgang til arbeid
- ✓ Sikre innsøk til jobbespesialistene
- ✓ Benytte «back 2 school» som aktivt virkemiddel for brukere som har behov for bistand til å gjennomføre og forhindre frafall i videregående skole
- ✓ Tiltakskjedning som inkluderer statlige virkemidler
- ✓ Workshops med langtidsledige

Sosialstønad flyktning

NAV har ulikt ansvar for utgifter forbundet med økonomisk sosialhjelp i Bø, Nome og Sauherad. Senter for kompetanse og inkludering (SKI, tidligere TIK) har ansvar for budsjettet i Sauherad kommune til tross for at NAV har vedtaksansvaret. IKT-systemet Acos gir ikke riktige tall i forhold til utbetaling av gruppen og SKI må som følge av ovennevnte rapportere på utgiftene for gruppen bosatte flyktninger innenfor femårsperioden.

Videre deltar flyktninger innenfor femårsperioden i kvalifiseringsprogrammet, en utgift som vi tidligere har rapportert på under «ikke-flyktninger», men for siste tertial rapporteres for seg.

Budsjettet for flyktninggruppen i 2019 er styrket noe i Bø og redusert i Nome jf. tabellen nedenfor:

	Budsjett 2019 (2018) flyktning							
	Bø		Nome		Sauherad		Totalt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Livsopphold	1 412 100	1 650 000	5 200 000	5 800 000			6 612 100	7 450 000
Boutg	1 466 649	1 185 953					1 466 649	1 185 953
Etablering	0	5000					0	5 000
	2 878 749	2 835 953	5 200 000	5 800 000			8 078 749	8 635 953

Nome

Budsjettet er redusert med 600 000 kr fra i fjor jf. tabellen nedenfor. Nome har historisk benyttet kvalifiseringsprogrammet som et aktivt virkemiddel for denne gruppen, noe som har gitt gode resultater.

1. tertial

NOME Flyktning										
		Regnskap hittil 2019	Regnskap hittil 2018	Regnskap 2018	Regnskap pr mnd 2018	budsj 2019 år	budsj 2018 år	Regnskap 2019 pr mnd	budsj 2019 pr mnd	Prognose 2019
	Bidrag flyktning	1 376 216	2 110 074	5 262 746	438 562	5 200 000	5 800 000	344 054	433 333	4 128 648

2. tertial

NOME Flyktning										
		Regnskap hittil 2019	Regnskap hittil 2018	Regnskap 2018	Regnskap pr mnd 2018	budsj 2019 år	budsj 2018 år	Regnskap 2019 pr mnd	budsj 2019 pr mnd	Prognose 2019
	Bidrag flyktning	3 246 673	3 656 972	5 262 746	438 562	5 200 000	5 800 000	405 834	433 333	4 870 010

2019

NOME										
		Regnskap hittil 2019	Regnskap hittil 2018	Regnskap 2018	Regnskap pr mnd 2018	budsj 2019 år	budsj 2018 år	Regnskap 2019 pr mnd	budsj 2019 pr mnd	Prognose 2019
14734	Bidrag flyktning	5 076 867	5 262 746	5 262 746	438 562	5 200 000	5 800 000	423 072	433 333	5 076 867

Oversikten ovenfor viser at utbetalinger til denne gruppen øker utover året. Likevel ligger utbetalingen under budsjett for 2019 med 123 133 kr (2,4 prosent). Utgiftene er redusert med 185 879 kr fra 2018 til 2019. Det er imidlertid bekymringsfullt å se at utgiftene øker utover året og denne gruppen vil med årene ha behov for en tettere oppfølging av kommunens tjenester for å sikre overgang til utdanning og/eller arbeid.

Økt bosetting vil ha en direkte innvirkning på denne budsjettposten på kort og lengre sikt.

Tiltak flyktning i Midt-Telemark og Nome 2020

- ✓ Videreutvikle felles samarbeidsavtale mellom NAV og flyktningetjenestene i de to kommunene
- ✓ Tverrfaglig oppfølging av alle brukere med fokus på den enkeltes behov for bistand til å komme ut i arbeid/utdanning uavhengig av ytelse (omorganisering gjennomført 010220)
- ✓ Opprettholde bruk av kvalifiseringsprogram
- ✓ Identifisere stormottakere og jobbe helhetlig med familien for overgang til arbeid
- ✓ Sikre innsøk til jobbveileder flyktning og øvrige jobbspesialister (totalt fire ressurser)
- ✓ Benytte «back 2 school» som aktivt virkemiddel for brukere som har behov for bistand til å gjennomføre og forhindre frafall i videregående skole
- ✓ Tiltakskjeding som inkluderer statlige virkemidler
- ✓ Workshops med langtidsledige

Kommunale tiltak/prosjekter

Jobbspesialist flyktning

Laila Kastet er NAV Midt – Telemarks eneste jobbspesialist mot flyktninggruppen. Hennes årsrapport ligger vedlagt og hun viser fortsatt svært gode resultater. Stillingen som jobbveileder for flyktninger ble etablert som et prøveprosjekt høsten 2018, en omdisponering av en stilling i Bø kommune; fra Bø flyktningetjeneste til NAV Midt-Telemark. Fra mars 2019 ble stillingen overført fast til NAV.

Porteføljen i 2019 har bestått av deltakere fra 24 til 51 år, hvor de fleste er fra 30 til 49 år.

- Porteføljen har bestått av **9 %** unge deltakere

Fra mai 2019 ble porteføljen utvidet til oppfølging av flyktninger bosatt av Sauherad kommune, og fra september 2019 ble også flyktninger bosatt av Nome kommune tatt inn i porteføljen.

Full Pakke (prosjekt)

Full pakke ble startet i Nome i 2010 og er fra 2011 drevet sammenhengende finansiert ved statstilskudd og kommunal egenandel. Fra høsten 2017 ble tiltaket også utvidet til å gjelde Bø og Sauherad kommune. Tiltaket driftes av Idea Kompetanse i samarbeid med kommunene, og utgjør en bemanning på 4,5 årsverk: 2 årsverk pr maks 10 deltakere, og 0,5 årsverk til administrative oppgaver samt veiledning og ledelse av tiltaket.

Formålet med tiltaket er å gi et lavterskeltilbud til personer med rus- og psykiatriproblematikk.

«Full Pakke» er rettet mot kvinner og menn med omfattende rusmiddelproblematikk, ofte kombinert med redusert fysisk og/eller psykisk helse, lite arbeidserfaring og/eller lang tid ute av arbeidsmarkedet. Målsettingen er å gi mulighet for en meningsfull hverdag og økt livskvalitet gjennom arbeidsrettet aktivitet, redusert rusmiddelbruk og avklaring av livssituasjonen.

“Full Pakke” har en tydelig innretning mot yngre rusmisbrukere – ofte med vanskelige erfaringer i tidlig barndom, redusert psykisk helse og uten fullført videregående skole. Det

legges vekt på å følge opp deltakerne med hensyn til helse, trening, økonomi og lignende, bestemt ut fra behovet den enkelte har. "Full Pakke" forutsetter tett og personlig oppfølging, stor grad av brukermedvirkning, samt godt koordinerte tjenester regulert gjennom planer som er tilpasset den enkelte. Langsiktig mål er å komme i jobb eventuelt utdanning/fullføre skolegang.

Full Pakke Nome

Prosjektet har siden oppstart i 2010 og frem til utgangen av 2018 avsluttet samarbeidet med 52 deltakere, 3 kvinner og 49 menn. Alle deltakere bosatt i Nome. Deltakerne har en aldersspredning fra yngste på 21 år til eldste på 45 år, snittalder 32 år.

Gjennomsnittlig gjennomføringstid er 3,2 måneder, hvor den lengst tilhørende var tilknyttet prosjektet i 9,5 mnd. Tiltaket har gitt gode resultater:

- ✓ Flere har blitt motivert til å gjennomføre institusjonell rusbehandling
- ✓ Flere unge har gjenopptatt og fullført videregående skole
- ✓ Flere deltakere er kommet i jobb og noen få har valgt videre høyere utdanning
- ✓ Det er også deltakere som har fått avklart helseutfordringer som har med rettighet til uføretrygd

Alle har ikke lyktes og det er selvsagt også deltakere som har avbrutt deltakelse. Pr 2. tertial er det 9 deltakere i Full Pakke Nome hvor av 7 av dem er fra NAV. NAV er i gang med å avklare oppfølging av deltakere etter avvikling av Full pakke ved nytt år.

Full pakke Nome er i 2019 inne i 4. og siste år med statstilskudd og er innvilget tilskudd på kr 660 000 samlet for 2 årsverk. Nome kommune har budsjettert kommunal egenandel på 660 000,- og har besluttet å avvikle tiltaket i nåværende form, fra og med 2020.

Talenthuset

Som forespeilet leveres det et budsjett i balanse for talenthuset i 2019. Fra 2020 er talenthuset tatt inn i ordinært driftsbudsjett for NAV Midt-Telemark og drift vil fremover rapporteres som en enhet og ikke separat som nå.

Talenthusets tidligere medarbeidere har begge hatt permisjon i henholdsvis hele og halve 2019. Torunn Brukåsa Kleiva leverte sin oppsigelse i høst og Torbjørn Kallestad er tilbake i NAV fra 01.08.20. Som følge av dette har det vært ansatt en vikar i hele år i tillegg til at det har vært ansatt en erfaringskonsulent fra ungdomsgruppa. 2019 har vært et unntaksår for Talenthuset som følge av skiftende medarbeidere da vikaren ble sykmeldt høsten 2019.

Det er tegnet ny husleieavtale med dagens huseier for ytterligere to år. Huseier gjennomfører en del forbedringer for å sikre en bedre brukervennlighet for både brukere og ansatte.

I løpet av driftsåret 2019 var det 107 deltakere som ble fulgt opp ved Talenthuset. Deltakerne ble fulgt opp individuelt og gjennom gruppeaktivitet. Noen av deltakeren deltok på flere aktiviteter. Resultatet av utvidet oppfølgingsarbeid ved Talenthuset ble:

Til jobb	-	35 personer
Til skole	-	14 personer
Arbeidsrettet praksis	-	17 personer
Læringsløp	-	02 personer

Mestringskurs (KIB)	-	09 personer
Andre NAV tiltak	-	28 personer
Flyttet/ blitt borte	-	02 personer

I tillegg har vi aktivitet på jobbspesialist flyktning og prosjektet «Back 2 School».

Tiltak for Talenhuset i 2020:

Med ny omorganisering fra 2020 settes det fokus på videreutvikling av talenhuset og stabilitet ift personell:

- ✓ En koordinator for talenhuset med hovedansvar for daglig drift og utvikling
- ✓ 40 prosent ressurs knyttes til talenhuset mandager og onsdager og vil i tillegg ha ansvar for alle unge brukere under 25 år som mottar arbeidsavklaringspenger (AAP-midler fra NAV Vestfold og Telemark)
- ✓ 100 prosent prosjektkoordinator (midler fra fylkesmannen) på «back 2 school»
- ✓ 50 prosent prosjektmedarbeider (midler fra NAV Vestfold og Telemark) til lærer som støtter undervisningsdelen av «back 2 school»
- ✓ Alle medarbeidere er tilknyttet de to nye oppfølgingsavdelingene for å sikre forankring hos alle medarbeidere og tverrfaglig fokus

Talenhuset i Midt Telemark har et sterkt fokus på arbeid og kvalifisering. I mange tilfeller vil det være mest hensiktsmessig og tenke videre kvalifisering av unge mennesker og en større andel går nå til utdanning enn tidligere. Dette er en riktig utvikling da vi ser at det blir færre og færre ufaglærte stillinger å finne.

Det vises til ytterligere analyser i årsrapportene med vedlegg fra NAV Midt-Telemark.

6. Rammeområde C: Nome statlig mottak

Beløp i hele 1.000 kr	Buds	Regnskap	%-	Avvik	Regnskap
	2019	2019	forbruk	i kr	2018
C Nome asylmottak					
Sum rammeområde: C Nome statlige mottak	- 800	- 1 233		- 433	- 1 179

Den annonserte nye mottaksstrukturen som var forventet i 2018 kom omsider i april 2019. Nome kommune kvalifiserte seg sammen med 4 andre leverandører og fikk rammeavtale på basismottak i region Sør. Rammeavtalen muliggjør deltakelse i senere minikonkurranser om drift av basismottak.

På nasjonalt nivå ble antall beboere i mottak redusert fra 3621 ved årets begynnelse til 2536 ved årets slutt. Hovedårsaken er at det kommer langt færre asylsøkere til Norge enn tidligere, og kun 2304 i 2019. Det resulterte i at UDI la ned totalt 10 mottak, og valgte å ikke utlyse fem mottaksavtaler på nytt når kontraktene utløp på høsten. Dette rammet både Larvik og Nome mottak i region Sør som var i siste driftsår.

Regnskapet for 2019 endte med et positivt resultat på 1,233 mill. kr, noe som er kr 433.000 over budsjettert overskudd på 800'. Merinntekten skyldes hovedsakelig utløste opsjonsplasser i 5 måneder, bedre utnyttelse av variable stykkpris plasser, sparte lønnsutgifter som følge av en prosjektstilling fra UDI og refusjon av sykepengeser.

Det har vært en hektisk høst med kartlegging av beboernes ønsker om nye mottak og omfattende logistikk for å flytte alle til disse. 14 personer fikk innvilget sine søknader om alternativ mottaksplass. Nome kommune overtar midlertidig ansvaret for disse personene.

Det er regnskapsført husleie til teknisk på 4,8 mill, og overført kr 200.000 for vaktmester-tjenester, og kr. 200.000 til sentraladministrasjonen for økonomi- og regnskapstjenester.

Det totale energiforbruket for mottaket endte på 1.5 mill. kr, og er den største enkeltutgiften etter lønn.

Vi har hatt tett samarbeid med diverse lokale lag og organisasjoner som har mottatt betydelig støtte i prosjektmidler av UDI/IMDi til aktiviteter for beboere ved mottaket.

Vi har hatt tett kontakt med den kommunale helsetjenesten som har sørget for god oppfølging av beboere. Voksenopplæringen har gitt et viktig tilbud om norskundervisning, norsk kultur og norske verdier.

Anne T. Stokken
Mottaksleder

7. Rammeområde D: Kirkelige formål

Beløp i hele 1.000 kr	Buds 2019	Regnskap 2019	%- forbruk	Avvik i kr	Regnskap 2018
D: Kirkelige formål					
Sum rammeområde: D Kirkelige formål	6 640	6 603	99	- 37	6 588

Regnskapet er gjort om lag som budsjettet. Budsjettramma omfatter:

- Kontantoverføring og tjenesteyting til Nome kirkelig fellesråd
- Tilskudd til andre trossamfunn

Midlene til fellesrådet er overført i samsvar med budsjett. Kontantoverføringen utgjorde 5,964 mill. kr i 2019. I tillegg kommer kr 334.000 som er kommunens tjenesteyting til fellesrådet for å dekke husleie, lønn/regnskap, revisjon, porto, telefon m.m. Tilskudd til andre trossamfunn blir beregnet etter et statlig regelverk, og utgjorde kr 305.461 i 2019 – noe som er 36.539 lavere enn budsjettet.

Om fellesrådets virksomhet i 2019, skriver kirkevergen:

Nome kirkelig fellesråd består av to sokn, Holla og Helgen sokn samt Lunde og Flåbygd sokn. På vegne av soknene har kirkelig fellesråd ansvar for å utføre lovpålagte oppgaver i kommunen, deriblant kontorhold, ansatte, konfirmantundervisning, gravferd og andre kirkelige handlinger, i tillegg til vedlikehold av kirker og kirkegårder. Vi er 11 ansatte i tillegg til to prester, som tilhører den andre arbeidsgiverlinjen i kirken, Agder og Telemark Bispedømme. Kirkelig fellesråd har et eget styre med tilhørende AMU og AdmU.

Kirkelig fellesråd behandlet 24 saker i 2019.

Representant fra kommunen i FR er ordfører Bjørg Tveito Lundefaret. Vara: Hans Jørgensen. Regnskapsfører i kommunen er Jan Inge Danielsen.

Revisor: Telemark kommunerevisjon IKS v/ Gunnar Isaksen.

Kirkevalg 2019

Høsten 2019 ble det gjennomført kirkevalg for de neste 4 årene. Det var 324 som stemte på kirkevalget i Holla og Helgen sokn og 280 stemte i Lunde og Flåbygd sokn. Det nye fellesrådet, gjeldende fra 01.12.2019 – 30.11.2023 er som følger:

Nils Steinar Stavsholt	Leder
Thora Betten	Nestleder
Øyvind Berg Andersen	Medlem
Bjørn Werner Nilsen	Medlem
Bjørg Tveito Lundefaret	Medlem, kommunens representant
Ragnhild Halden	Medlem, bispedømmets representant

Fellesrådets drift

Kommunens kontantoverføring til fellesrådets drift var 5964'. I realiteten en økning på kr. 36' fra 2018. Det var inngått avtale om tjenesteyting, 334', som dekker husleie, lønn/regnskap, revisjon, porto, telefon m.m.

Tilskuddet dekker drift av den lokale kirke og kirkegårdene i kommunen. For øvrig bestemmer fellesrådet hvordan midlene anvendes.

Fortsetter kommunens reduksjons i kontantoverføring, må vi tenke på evt. ny økning av festeavgift, som er vår eneste inntektskilde.

Regnskapsmessig mindreforbruk / overskudd.

Nome kirkelige fellesråd hadde i driftsbudsjettet 2019 et regnskapsmessig mindreforbruk/overskudd på kr. 161.435,42. Når vi trekker i fra kr. 83.296,41 for merforbruk i 2018, som skal dekkes inn i 2019, blir kr. 78.139,01 satt av til ubundet driftsfond.

Mindreforbruket skyldes svært nøktern drift. Samtidig vil vi si at vi har store strømutfgifter, vedlikehold og drift av maskinpark, forsikringer, inventar og utstyr. Vi hadde mindre inntekter i form av gravfesteavgifter og utleie til kirkebygg enn det som var budsjettert med.

Investering

Vi fikk tildelt kr. 800.000,- av Nome kommune til investeringer i 2019.

FR fikk fullmakt til å prioritere midlene der det var viktigst. Vi valgte følgende:

- Helgen kirke. Brannalarmanlegg
- Romnes kirke. Lyssetting ferdigstillelse.
- Landsmarka kapell. Brannalarmanlegg
- Bårehus i Lunde (ferdigstilles i 2020)
- Holla og Helgen sokn. Gressklippere inkl. en snøfreser

Nome kirkelige fellesråd brukte investeringsmidlene som ble tildelt fra Nome kommune i 2019. Pr. 31.12.19 står det kr. 874.439,05 på ubundet investeringsfond.

Feste- og fornyelsesavgifter

I sak FR/035/2018 ble det vedtatt å øke festeavgiften fra kr. 150,- til kr. 200,- pr grav pr år – gjeldende fra 2019. Kommunestyret vedtok økning i festeavgift i sitt møte 13.12.2018 under sak nr. 062/18. Økningen var fra kr. 150, til kr. 200,- pr. år i 15 år.

Det ble sendt ut festeavgift i februar 2019 for 309 graver.

I tillegg sendte vi ut festeavgift for reserverte graver (ved ønske om ny dobbeltgrav).

Når slettinger og evt. reduksjon i antall år er ferdig registrert, ble det inntektsført kr.839.775,-.

Stell av gravsted

Vi har gått over til ny type stell av gravsted fra 2019, men vi må fortsatt ta vare på tidligere avtaler. Det var samlet inntående kr. 1.054.834,18 pr. 31.12.19 på forskuddsinnbetalt gravstell. (Dette er kundenes penger. Ikke FR). For utførte tjenester i 2019 er det inntektsført kr. 114.210,- uten mva og vi ivaretok 123 gravstellavtaler.

8. Rammeområde E: Oppvekst

8.1 Økonomi – totale rammer:

Beløp i hele 1.000 kr	Buds 2019	Regnskap 2019	%- forbruk	Avvik i kr	Regnskap 2018
E Oppvekst					
Sum tjen.Område: E1 Etatsadministrasjon og fellestjenester	5 277	5 180	98	- 97	4 770
Sum tjen.Område: E2 Voksenopplæring	11 767	12 643	107	876	11 896
Sum tjen.Område: E3 Grunnskolen inkl. SFO	69 905	70 173	100	268	71 226
Sum tjen.Område: E4 Barnehager	39 048	39 777	102	729	38 371
Sum rammeområde: E Oppvekst	125 997	127 773	101	1 776	126 263

Etatens netto regnskap viser et merforbruk sammenlignet med vedtatt budsjett på nærmere 1,8 mill. kr.

Det opprinnelige budsjettet for 2019 var kr 122,3 mill. kr. I tertialrapport 1/2019 ble følgende kommentert fra oppvekstsjefen: *Ut i fra prognoser for resten av året er det behov for å styrke budsjettet innenfor tjenesteområde E2 Voksenopplæring ansvar 2200 og tjenesteområde E3 Grunnskole felles ansvar 2300 med totalt ca. 4-5 mill. kr.*

I forbindelse med tertialrapport 1/2019 og 2/2019 ble budsjettet for oppvekstetaten oppjustert med totalt kr 2,95 mill. kr på bakgrunn av vedtak i kommunestyret. I tillegg ble flyktningetjenesten overført fra NAV til oppvekstetaten med virkning fra 01.08.2019, og kr 747.000 ble overført til rammeområde E.

Med virkning fra 01.08.2019 var det totale budsjett for rammeområde E Oppvekstetaten 126 mill. kr.

Etisk standard i etaten

Den etiske standarden for Nome kommune, etikkplakaten, blir fulgt i etaten. I det daglige arbeidet i skoler og barnehager følger vi lover og forskrifter, og har rutiner på tilsyn med dette. Ansatte ivaretas gjennom arbeidsmiljøloven, og når det gjelder barns grunnleggende rettigheter forholder vi oss til FNs barnekonvensjon. I grunnskolen er det opplæringsloven og spesielt kap. 9A som omhandler elevenes rett til et trygt og inkluderende læringsmiljø.

Barnehageloven og rammeplanen er styrende for barnehagevirksomheten.

I voksenopplæringen gjelder introduksjonsloven, samt lov om voksenopplæring i tillegg til opplæringslova. Oppvekstetaten utarbeider årlig tilstandsrapport (kvalitetsmelding) for grunnskolene som presenteres for politikerne.

Likestilling

Nome kommune har, i likhet med landet for øvrig, utfordringer når det gjelder å rekruttere menn til skoler og barnehager. Rekruttering av menn inn i skole og barnehage er ikke enkelt. Det er for få menn som søker, og i tillegg man ansette den som er best kvalifisert. Når det gjelder ledelse er det seks kvinner og én mann blant styrerne i barnehagene, samt rektorene i

grunnskolene og voksenopplæring. Når det gjelder inspektører i skolene og assisterende styrere i barnehagene er det fem kvinner og to menn.

Utviklings-/fokusområder skoler og barnehager:

- Læringsmiljø i barnehage og skole
- Fagfornyelsen
- Digital kompetanse
- Liv & Røre

Utfordringer:

- **Levekår:** Trygghet og trivsel i oppveksten er temaet for folkehelseprofilen 2019. Å vokse opp i et nabolag og lokalsamfunn preget av fellesskap, sosial samhandling og varierte fritidsaktiviteter fremmer trivsel og helse blant barn og unge. I følge Folkehelseprofil 2019 er andelen barn i alderen 0 – 17 år som bor i husholdninger med lav inntekt i Nome kommune høyere enn i landet som helhet.
- **Spesialundervisning:** Levekår fører ofte til et høyt forbruk av ressurser til spesialundervisning, og et høyt antall elever som mottar spesialundervisning. Det arbeides til tross for dette kontinuerlig med å redusere antall og omfang av enkeltvedtak om spesialundervisning, blant annet gjennom tidlig innsats i barnehager og skoler.
- **Barnevern:** Nome kommune har et relativt høyt antall barn i fosterhjem. Dette kan være krevende for barna, for familiene og for ansatte. Dette er også en stor økonomisk utfordring for kommunen, i og med at mange av de som blir plassert i fosterhjem også kan ha behov for spesialundervisning som igjen er en kommunal utgift.
- **Tidlig innsats** og høyt fokus på tverrfaglig samarbeid er viktige tiltak. Fokus på tidlig innsats i barnehage og skole, samt tverrfaglig samarbeid må ligge til grunn i alt arbeid med barn og unge. Tidlig innsats og arbeid med å styrke de grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning, er også viktige faktorer i forhold til arbeidet med reduksjonen i behov for spesialundervisning.

Kommunen har logoped i 65 % stilling, som er fordelt mellom skoler og barnehager. Dette er også en viktig ressurs i forhold til det forebyggende arbeidet.

8.2 Tjenesteområde E1 Etatsadministrasjon og fellestjenester

Oppvekstkontoret har totalt 2,6 årsverk, der alle stillingene er besatt. Innenfor tjenesteområdet ligger også Nome kommunes andel av regionalt samarbeid med Midt-Telemark PPT, samt IKT veileder i skole.

I tillegg til saksbehandling, prosjekter, kompetanseutvikling, regionalt og lokalt nettverksarbeid og møtevirksomhet, arbeides det mye med enkeltsaker knyttet til personalet og barn/elever.

Økonomi

Tjenesteområde E1 hadde et mindre forbruk på kr 97.000 i 2019.

8.3 Tjenesteområde E2 Voksenopplæring

Tjenesteområdet består av tre områder:

- Voksenopplæring
- Introduksjonsprogrammet
- Flyktningetjeneste

Samarbeidet med Bø kommune om felles voksenopplæring opphørte 31.07.2019. Det var stor aktivitet i voksenopplæringa på vårparten, med 6 norskgrupper, egen mottaksgruppe og to grunnskoleklasser. Det var 136 deltakere som mottok norskopplæring. Timetallet varierte mye og det var 7,2 årsverk til norskopplæring. 17 elever avsluttet grunnskolen med vitnemål våren 2019. Det var stor variasjon i karakterene, da elevene hadde ulik – og for mange, liten skolebakgrunn. Karakterene var alt i alt tilfredsstillende og alle som ønsket videregående opplæring søkte og fikk skoleplass.

Som følge av bruddet med Bø sank aktiviteten på voksenopplæringa betydelig fra og med august. Tallet på deltakere som fikk norskopplæring falt til 50 og bemanningen ble redusert til 4,4 årsverk. Det var også andre årsaker til fallende elevtall, da lav bosetting gjennom både 2018 og 2019 ga utslag. Beslutningen om å avvikle Nome statlige mottak skapte mye usikkerhet mot slutten av året, og etter hvert som mottaket ble tømt for beboere, fikk det også konsekvenser for voksenopplæringa. Gjennom høstmånedene var det hver måned omtrent 50 deltakere i voksenopplæringa, fordelt på norskgrupper og grunnskoleopplæring.

Fra 1. august opprettet Nome kommune egen flyktningetjeneste samorganisert med voksenopplæringa. Det skjedde ved at to ansatte i NAV med mye kompetanse på flyktningarbeid ble flyttet over til oppvekstetaten. Prosessen med å samordne flyktningarbeidet og voksenopplæringa kom godt i gang, men mye arbeid gjenstår.

Det var vedtatt at Nome kommune skulle bosette ti nye flyktninger i 2019, men endte med åtte bosatte i tillegg til en person som ble familiegjenforent.

Tabellen under viser utvikling i bosetting av flyktninger de siste 5 årene.

	2019	2018	2017	2016	2015
Bosatt voksen	6	3	15	20	19
Bosatt på avtale med annen kommune		2			
Bosatt barn	2	6	16	15	6
Bosatt på avtale med annen kommune		1			
Utflyttet voksen	5	1	3	0	3
Utflyttet barn		0	2	0	8
Familiegjenforening	1	2	3	28	2

Høy bosetting i 2016 og 2017 fører til at mange deltakere er i ferd med å avslutte introduksjonsprogrammet. 16 personer fullførte i 2019, og skolen klarte ikke å få noen rett ut i ordinært arbeid. Heldigvis er det mange som går videre til grunnskoleopplæring eller videregående opplæring. Noen må også gå videre i NAV-tiltak eller nye tiltak i regi av voksenopplæringa og flyktningetjenesten – først og fremst arbeidsnorsk. Det er dessverre

mange fra tidligere års bosetting som fremdeles har svært begrenset norskferdigheter. Derfor valgte voksenopplæringen fra august 2019 å ta disse inn og startet opp med et mer systematisk opplegg som kalles arbeidsnorsk. Kort fortalt handler det om å knytte norsk mer direkte til det språket de har nytte av på praksisplassen sin.

Økonomi

Voksenopplæringa er stort sett drevet av eksterne midler fra staten, fordeling av lønns- og driftsutgifter mellom Nome og Bø fram til 1. august 2019, samt betaling for gjesteelever fra andre kommuner. Voksenopplæringen var det området med høyest forbruk innenfor tjenesteområdet i 2019, noe som skyldes en stor nedgang i inntekt fra staten.

Tjenesteområde E2 hadde et overforbruk på kr 876.000. Hovedårsaken til dette var lavere inntekt fra staten enn budsjettet, noe som har blitt kommentert jevnlig i økonomi- og tertialrapporter i løpet av 2019.

8.4 Tjenesteområde E3 Grunnskolen inkl. skolefritidsordning (SFO)

Elevtallet i kommunen har vært jevnt synkende fra 2014 med 735 elever til 692 elever i 2019 (tallet er hentet fra GSI-rapporteringa i oktober 2019). Tallene henger sammen med den generelle utviklingen i kommunen – flere eldre og færre barn, og generelt lav innflytting. Noe av grunnen til lavere elevtall er også at det er elever fra Nome kommune på private skoler.

Spesialundervisning

Spesialundervisning etter enkeltvedtak blir gitt til 61 elever i Nomeskolen skoleåret 2019-20, som utgjør 8,79 %. Nome kommune må også dekke utgifter til spesialundervisning for elever på private skoler som etter sakkyndig vurdering fra PPT har behov for spesialundervisning. Skoleåret 2019/20 får 15 elever fra Nome kommune spesialundervisning i privat skole eller som fosterhjemsplassert elev i andre kommuner. Arbeidet med å få en reduksjon i antall enkeltvedtak om spesialundervisning fortsetter også i 2020 i tett dialog med PPT og på alle nivå i skole og barnehage.

Holla 10-årige skole

Skoleåret 2019-20 var det totalt 379 elever høsten 2019, som ble redusert til 354 elever fra januar 2020. Dette som en følge av at mottaket ble stengt 31.12.2019. Skoleåret 2018-19 var det 387 elever ved skolen.

Det er mye Liv & Røre både på barne- og ungdomstrinnet, der mange trinn er veldig flinke til å lære fag på aktive, og varierte måter:

- **1. trinn** har uteskole hver torsdag hvor både fag og ikke minst leken er viktig, og der de sosiale kompetansene jobbes mest med.
- **3. trinn** har lyttevenner, som er pensjonister som besøker trinnet for å snakke og lese sammen med elevene. Trinnet har også begynt med korps i skolen.
- **7. trinn** tenker nok mest på og gleder seg til at de skal på leirskole. Fire elever på trinnet skal også til Finland, bo hos finske vertsfamilier og prøve seg i finsk skole en uke. Dette er en del av Erasmus prosjekt skolen jobber med.
- **8. trinn** har siden januar jobbet intenst med Ungt Entreprenørskap i samarbeid med veiledere fra Ungt Entreprenørskap i Telemark. Prosjektet har gått ut på å lære eleven om hvordan man etablerer en elevbedrift. Disse ble presentert av elevene på foreldremøte.

Lunde 10-årige skole

Skoleåret 2019-20 er det totalt 313 elever ved skolen (GSI tall) mot 307 elever skoleåret 2018-19.

- **7.trinn** har jobbet godt med Ungt Entreprenørskap gjennom Unge Grønne Innovatører. Den ansvarlige læreren fikk pris som beste Entreprenørskapslærer i Telemark, noe skolen er stolt av.
- **9.trinn** vant UngeAbel - konkurransen i Telemark, og elevene skal til Oslo i april for å delta i semifinale og forhåpentligvis finale.

Lunde 10-årige skole har en egen minibuss som benyttes til ulike tiltak; blant annet svømmekjøring og ekskursjoner. Denne bussen begynner nå å «synges på siste verset», og skolen håper på å få tilslag på midler fra ulike stiftelser, og søker jevnlig.

Det jobbes kontinuerlig ved skolen med å bedre læringsmiljøet for elevene, og ett av tiltakene skolen har gjort er å forsterke inspeksjonen på barnetrinnet. Det betyr at det er flere voksne ute i hvert friminutt, fra 4-5 voksne til 7 voksne ute i alle friminutt, og disse går med gule vester. Skolen har laget noen felles retningslinjer for inspeksjon, og så langt det er mulig er en voksen fra hvert trinn ute til enhver tid. På ungdomstrinnet er det forsterket tilsyn i spisetiden.

Skolen har møtt budsjettutfordringene ved redusere bruk av vikarer, for om mulig å hindre for store kutt i faste stillinger.

Skolefritidsordning (SFO)

SFO er tilbud til barn på 1.- 4. trinn, og for barn med særlige behov på 5. – 7. trinn før og etter skoletid. Ved Holla 10-årige skole var det 90 barn, og ved Lunde 10-årige skole var det 65 barn i SFO per 1. oktober 2019 (GSI tall)

Det er et stort behov for bedre lokaler til skolefritidsordningen ved Holla 10-årige skole, noe som er løftet politisk med håp om bedring.

Leksehjelp

Ved Holla 10-årige skole deltar 124 elever, og ved Lunde 10-årige skole deltar 115 elever på leksehjelp skoleåret 2019-20. På begge skolene er det elever fra 5. – 10. trinn. Antall deltakere på leksehjelp har økt fra 2018, noe som tyder på at det er et viktig tilbud.

Skoleskyss

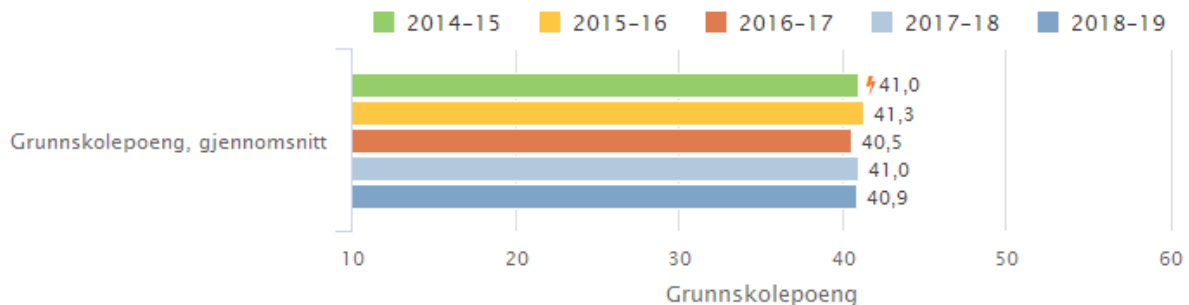
Kommunen brukte 2,7 mill. kr til skoleskyss i grunnskolen og voksenopplæringen i 2019. Regnskapet viser en reduksjon på ca. kr. 300.000 fra 2018.

Læringsmiljø

Arbeidet med å bedre elevenes læringsmiljø ble styrket i 2019, og skolering av innsatsteam mot mobbing og utfordrende atferd ble igangsatt skoleåret 2019-20. Læringsmiljøsenderet har ansvar for skolering og veiledning, og det er etablert innsatsteam på begge skolene (SIM), som består av lærere, SFO-ledere og skoleledelsen. Utgangspunktet for arbeidet er å få skolering og veiledning i hvordan styrke den kollektive praksis i skolen for å skape et trygt og godt skolemiljø. Ved det å ha fokus på de voksne som gode rollemodeller og styrke de ansattes kollektive ansvar for elevenes læringsmiljø, vil det også øke deres kompetanse i å håndtere elever som utfordrer.

Grunnskolepoeng Nome 2014-2019

Skoleåret 2018-19 var det en liten nedgang i samlet grunnskolepoeng i Nome kommune sammenlignet med 2017-18. Nasjonalt snitt samme skoleår var 41,9. Det vil alltid være små variasjoner fra år til år på dette området. Nome har de siste årene ligget på 40 poeng i snitt, noe som tilsvarer en snittkarakter på 4,0.

Nome kommune skoleeier, Grunnskole, Grunnskolepoeng, Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn

Nome kommune har den samme utfordringen som landet for øvrig når det gjelder resultater og kjønnsforskjeller. Studerer en kjønnsforskjellene ligger jentene på skolene i kommunen med 42,8 grunnskolepoeng på et høyt nivå sammenlignet med guttene som har 39,2. Dette er noe det jobbes med på skolene, ved blant annet å gjøre undervisningen mer relevant, praktisk og variert, samt fokusere enda mer på vurdering for læring og elevmedvirkning.

Kompetanseutvikling

Utviklingsområdet Vurdering for læring ble avsluttet i skolene våren 2019. Nome kommune samarbeider med Midt-Telemark kommune og Universitetet i Sør-Øst Norge (USN) om desentralisert kompetanseutvikling (DeKomp), der utviklingsområdene er elevenes læringsmiljø, fagfornyelsen og digital kompetanse.

Videreutdanning

Læringsresultatene i skolen er i stor grad påvirket av støtte fra foreldrene samt lærernes innsats og kompetanse. Langt på vei er disse to faktorene bestemmende for elevenes innsats og læring. Skoleåret 2019-20 deltar syv lærere på videreutdanning som finansieres gjennom Utdanningsdirektoratet - to fra Holla 10-årige skole, tre fra Lunde 10-årige skole, samt to fra Nome voksenopplæring.

Økonomi

I 2019 hadde tjenesteområde E3 grunnskole inklusive SFO et merforbruk på kr 268.000. Dette er i hovedsak utgifter til spesialundervisning for fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner, som Nome kommune må betale for.

8.5 Tjenesteområde E4 Barnehager

Ansatte i barnehagene i Nome har høy kompetanse og det jobbes kontinuerlig med å holde barnehagene innenfor bemanningsnormen.

Som et resultat av lavere fødselstall i kommunen, startet Skoemyra barnehage høsten 2019 opp med to avdelinger med 18 plasser, noe som tilsier bemanning med tre voksne per avdeling. Den maksimale åpningstiden for barnehagene i kommunen er fra kl. 06.30 – 17.00. Dette gjelder alle barnehagene med unntak av Svenseid og Helgen barnehager med åpningstid

fra kl. 06.45 – 16.30. For Skoemyra barnehage har lang åpningstid vært en utfordring i 2019, på grunn av lavere barnetall som igjen påvirker bemanningen gjennom hele dagen.

Det er mange barn som har behov for støtte i sin språkutvikling, noe det jobbes mye med i barnehagene. Arbeid med det enkelte barn og veiledning fra den kommunale logopeden har stor betydning

Det er ulik kvalitet på bygningene, der det for enkelte bygg er et stort vedlikeholdsbehov. Dette gjelder spesielt Svenseid barnehage, som har et stort vedlikeholdsbehov som vil være utfordrende for kommunen å gjøre noe med på grunn av stram økonomi.

Det positive når det gjelder bygg, er at endelig kom vognskjulet i Sluseparken på plass i 2019. Det har også blitt montert solskjerming på to av avdelingene i Sluseparken, på grunn av barn med særskilt behov, og det har også blitt gjennomført miljøhygienisk befarings i Skoemyra for å se på støydempende tiltak.

Fagerli barnehage har fått nytt tak på det ene bygget, noe som også medførte flere soveplasser under tak, samtidig som bygget også fikk en mer helhetlig fasade.

Ved hjelp av midler fra Fylkesmannen, får førskolebarna i barnehagene svømmetilbud, der hovedfokuset er tilvenning i vann.

Det er utarbeidet felles rutiner for soving i vogn for alle de kommunale barnehagene

Høsten 2019 startet «Den kulturelle sandkassa», som er et kommunalt tilbud fra kulturavdelingen, noe som er et populært tiltak til barnehagene.

Tilsyn

Våren 2019 gjennomførte barnehagemyndigheten i kommunen tilsyn med alle barnehagene. Høsten 2019 gjennomførte Fylkesmannen i Vestfold og Telemark tilsyn med Nome kommune som barnehagemyndighet. Tilsynsrapporten avdekket fire lovbrudd, som kommunen har frist til 1. juni 2020 til å rette.

Spesialpedagogisk hjelp i barnehagen

Vedtak om spesialpedagogisk hjelp blir gitt til 10 barn i barnehagene i kommunen barnehageåret 2019-20, noe som utgjør ca. 4 %. Noen av vedtakene krever til dels store ressurskrevende tiltak.

Barn i barnehagene

Antall barn i barnehagene har vært jevnt økende i perioden 2015 – 2019, fra 271 barn i 2015 til 286 barn i 2019. Under følger en oversikt over antall barn i barnehagene i Nome kommune per 15. desember 2019 (BASIL) fordelt på alder.

År	Antall barn	1 år Født 2018	2 år Født 2017	3 år Født 2016	4 år Født 2015	5 år Født 2014	6 år Født 2013
2019	286	26	68	65	68	59	1

Kompetanseutvikling

Barnehagene samarbeider internt og på tvers av barnehagene med implementering av ny rammeplan, og med barnehagebasert kompetanseheving, med fokus på læring og refleksjon i

fellesmøter. Barnehagens verdigrunnlag har vært hovedfokus i arbeidet med implementering av rammeplanen siden høsten 2017.

Det jobbes mye med bevisstgjøring av viktigheten av gode relasjoner barn - voksen for å oppnå et godt læringsmiljø for barna. Som en del av arbeidet med implementering av ny rammeplan har samtlige ansatte i barnehagene gjennomført utviklingsprogrammet «Barnehagemiljø og krenkelser» i perioden 2018-19.

Økonomi

Tjenestekområde E4 hadde et merforbruk på kr. 729.000. Hovedårsaken til dette skyldes tap i inntekter på ca. kr 700.000. Dette skyldes redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid for 2 – 5-åringer for foreldre med lav inntekt.

Tone Amundsen
Oppvekstsjef

9. Rammeområde F: Helse- og omsorg

9.1 Økonomi – totale rammer

Beløp i hele 1.000 kr	Budsj	Regnskap	%-	Avvik	Regnskap
	2019	2019	forbruk	i kr	2018
F Helse- og omsorg					
Sum tjen.Område: F1 Etatsadministrasjon og fellestjenester	- 11 542	- 13 192	114	- 1 650	- 14 522
Sum tjen.Område: F2 Helsetjenester	43 943	42 158	96	- 1 785	40 471
Sum tjen.Område: F3 Institusjonstjenester inkl. kjøkkentjenester	57 983	59 853	103	1 870	57 372
Sum tjen.Område: F4 Hjemmetjenester	107 692	110 001	102	2 309	105 631
Sum rammeområde: F Helse- og omsorg	198 076	198 820	100	744	188 952

Regnskap

Regnskapet for helse- og omsorgsetaten viser et merforbruk på om lag kr. 740.000.

Tilskudd til ressurskrevende tjenester (merinntekter på 1,4 mill. kr) må sees i sammenheng med merutgifter i hjemmetjenestene. Spesielt gjelder dette bofelleskapene Tyrivegen og Eidsbygda.

Ubesatte stillinger er årsak til mindre forbruk på flere områder. Lønnsutgifter er i enkelte tilfeller belastet andre områder enn budsjettet, og på noen områder er det underbudsjettering. Spesielt vises dette på Felleskjøkkenet. Utsifting av trygghetsalarmer medførte et merforbruk på hjemmetjenesten Ulefoss på om lag kr. 500.000. Det var planlagt å ta disse utgiftene som en investering, men siden det ble valgt en løsning med leasing så er dette definert som driftsutgifter.

På sjukeheimen er det på fellesavdelingen mindreforbruk og merinntekter. Sjukeavdelingen og Demensavdelingen har et merforbruk på ca. 1,8 mill. Årsaken er behov for ekstra innleie da grunnbemanningen er for lav til at kravet om forsvarlige tjenester kan opprettholdes.

Generell kommentar til hele sektoren

Mange av tiltakene i handlingsplanen for 2019, som er en oppfølging av kommunedelplan for helse- og omsorg, er gjennomført.

- Det er ansatt psykolog (60% stilling).
- Helsestasjon og barnevern har utviklet nye samarbeidsformer som gir økt oversikt over risikoutsatte barn og unge.
- Prosjektet «rehabilitering i Nome – Hva er viktig for deg» er videreført og fast etablert.
- Forebyggende hjemmebesøk er gjennomført.
- Grunnbemanningen på sjukeavdelingen er økt med 0,5 årsverk i forbindelse med heltidsarbeidet.
- Det er utarbeidet et folkehelsedokument og samarbeidet med kulturetaten er styrket.
- Det er gjennomført brukerundersøkelser i deler av tjenestene.
- Nye saksbehandlingsrutiner er utarbeidet der brukermedvirkning er sterkt vektlagt.

- Dagtilbudene på sjukeheimen, Lundetunet og Ringsevja er videreutviklet og bedre tilpasset brukere og behov.
- Prosjektmidler i forbindelse med utprøving av nye arbeidsformer/metoder i psykiatrien videreføres. Pakkeforløp for psykisk helse og rus som omfatter barn, unge og voksne er gjennomført.

Dette er noen av tiltakene som er gjennomført. Tiltak som ikke er gjennomført i tråd med handlingsplanen videreføres i 2020.

Kompetanseheving er et sentralt tema som det satses mye på i etaten. Strategisk kompetanseplan er utarbeidet. Planen beskriver dagens situasjon og gir en oversikt over framtidige hovedutfordringer. Det foreslås både kortsiktige og langsiktige strategier og tiltak for å møte disse. Planen rulleres årlig i budsjettbehandlingen og innarbeides i økonomi- og handlingsplaner. Det er høy gjennomsnittsalder blant de ansatte det er derfor mye kompetanse og erfaring som må erstattes de nærmeste årene. Lærlingeordningen og rekruttering av sykepleiere med relevant kompetanse er viktige tiltak som krever ressurser og som må prioriteres videre.

9.2 Tjenesteområde F1: Administrative og andre fellesfunksjoner

Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering

Enheten skal sikre et helhetlig tilbud til pasienter og brukere, og består av et koordineringsteam for voksne og et for barn. Enheten skal ha generell oversikt over habiliterings/rehabiliteringsbehovet og samarbeider med 2.linjetjenesten.

9.3 Tjenesteområde F2: Helsetjenester

Helsestasjon og skolehelsetjenesten

Området omfatter: Svangerskaps- og barselomsorg, Helsestasjonstjeneste og helsetjenester i skolen, Helsetjeneste for flyktninger, Nome statlige mottak, Habilitering og psykisk helsearbeid opp til 18 år. Tverrfaglig samarbeid. Det er 9 årsverk tilknyttet helsestasjon og skolehelsetjenesten. SLT/koordinator/kommunal radikaliseringskontakt utgjør 20 % stilling.

Resultat

Avdelingen har hatt sykefravær, og det har vært krevende for de ansatte å kompensere for dette. Endring i målgruppen flyktninger har medført en dreining av arbeidsoppgaver mot generelt forebyggende arbeid og smittevernsarbeid for hele befolkningen. Det er en økning i saker som krever koordinering og samtidig hjelp av flere tjenesteytere. Dette arbeidet prioriteres, slik at målgruppen skal oppleve helhetlige tjenester.

Det er innført flere pakkeforløp, som påvirker samhandlingen mellom primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Det er arbeidet systematisk for å innføre nye arbeidsmetoder og nye oppgaver.

Tjenesten har som en konsekvens av både samhandlingsreform og barnevernreform fått flere oppfølgings- og behandlingsoppgaver. Tiltak skal gis på lavest mulig omsorgsnivå, og henvisning til andre tjenester krever dokumentasjon på at flere tiltak er utprøvd og at tiltakene er samordnet.

Samarbeid med skole om elevenes psykososiale miljø og fravær av mobbing har vært

prioritert av skolehelsetjenesten. Det er behov for å samordne og videreutvikle dette arbeidet. Skolene i Nome startet skoleåret 2019/2020 med prosjektet «Liv og Røre», og skolehelsetjenesten har ansvar for det holdningsskapende arbeidet i modellen. Fokus for satsningen er ernæring, fysisk aktivitet og elevens psykososiale miljø. Skolehelsetjenesten har i dette arbeidet samarbeidet med tannhelsetjenesten og Friskliv.

Avdelingen har startet med å utdanne 5 ansatte i to ulike foreldreveiledningsprogram.

Nome ble godkjent som trafikksikker kommune, og avdelingen har utarbeidet en årsplan for når og hvordan trafikksikkerhet integreres i møte med foreldre, barn og ungdom.

Utfordringer

Det er en utfordring at det ikke er merkantil/datafaglig personell i tjenesten. Det oppleves som en arbeidsmiljøbelastning for de ansatte og gir utslag i manglede tilgjengelighet for tjenestens brukere. Økt krav og forventninger til kommunal oppfølging av barn/unge, spesielt innfor psykisk helse er merkbar. Elektronisk samhandling mellom tjenester, og elektronisk dialog med målgruppen må utvikles videre.

Legetjenesten

Legesenteret har 5 private og en kommunal legehjemmel, i tillegg 1 turnuslege (LIS 1 lege). Kontoret har 5,9 årsverk sekretær (inkludert kontorleder). Nome kommune har en 100% stilling som kommuneoverlege felles med Midt-Telemark kommune.

Resultat

Nome legesenter betjener mange av kommunens innbyggere, og det er en avdeling med høyt tempo og varierte arbeidsoppgaver. Ansatte har gjennomført akuttkjedeprosjektet og det er avsatt tid til e-læringskurs. For å lukke avvik etter årlig kontroll av medisinsk utstyr, har det blitt kjøpt inn nytt medisinsk utstyr på laboratoriet som er mer hensiktsmessig.

Det er gjort endringer i fordeling av offentlig legearbeid, og det er arbeidet med tiltak som bedrer samhandling mellom tjenester og felles pasienter. Det er innført et nytt statistikkprogram, som vil kunne hente ut lokale data. Statistikken viser at laboratoriet har hatt 3 459 pasienter, og legene har samlet hatt 4 551 pasienter og 17 407 konsultasjoner. Nome legesenter bistår Nome sjukeheim med blodprøvetaking av pasienter. Det har vært tatt blodprøver av 254 pasienter.

Det er søkt prosjektmidler til kvalitetsarbeid, veiledning og rekruttering. Søknadene ble innvilget.

Det er stort sett fornøyde pasienter, men tjenesten mottar også klager fra pasienter som ikke er fornøyd med tilbudet.

Utfordringer

Intern drift av Nome legesenter. Kvalitetsarbeid, fokus på bruk av avvik som intern kvalitetsforbedring. Innføring av SKIL – Kvalitet i legekantor. Nye krav til allmennleger om spesialisering og veiledet tjeneste. HMS – travel og hektisk arbeidshverdag krever kontinuerlig fokus på arbeidsmiljø for de ansatte.

Fysio- og ergoterapitjenesten

Avdelingen har 4 årsverk kommunalt ansatte fysioterapeuter, 1 stilling som ergoterapeut og 1 hjelpemiddeltekniker i 100% stilling. I tillegg kommer 3 årsverk privatpraktiserende fysioterapeuter med driftstilskudd fra kommunen. Disse har egne lokaler og tar imot pasienter til individuell behandling og gruppevirksomhet. Det gjennomføres felles samarbeidsmøter gjennom året.

De kommunale fysioterapeutene har tilrettelagte kontorer og treningsrom på Dagsrud, men både terapeuter og hjelpemiddeltekniker driver mest ambulant virksomhet da det ofte er mest hensiktsmessig med tiltak der brukerne bor. Det samarbeids tett med andre som evnt. yter tjenester til brukeren.

Resultat

Det er registrert 208 brukere som kommunefysioterapeutene gir tjenester til. I tillegg kommer 413 brukere til de private med driftsavtale. Det er færre timer med individuell fysioterapi i hjemmet/poliklinisk og flere på institusjon og tverrfaglig hjemme rehabilitering, dette er en ønsket utvikling.

Hjelpemiddeltekniker/vaktmester:

Antall brukere av hjelpemidler har økt og vil fortsette å øke i årene framover. Kommunen har ca. 950 aktive brukere av hjelpemidler. Det er sårbart at det kun er en person og en stilling knyttet til dette arbeidet.

Barnefysioterapi innebærer oppgaver innen habilitering, skolehelsetjenesten og helsestasjon. Habiliteringsbarn er de som har medfødte eller tidlig ervervede skader som trenger kontinuerlig fysioterapioppfølging i form av behandling, veiledning til foreldre/personale, deltagelse i ansvarsgruppemøter og samarbeid med spesialisthelsetjenesten m.m. Det er 11 barn som får slik oppfølging. Det er også utviklet et godt samarbeid med helsestasjon ang forebygging og tidlig innsats.

Utfordringer

Kommunen har gjennom samarbeidsavtalen med NAV Hjelpemiddelsentral forpliktet til å ha hovedkontakter og fagkontakter på ulike hjelpemiddelområder. Dette systemet krever tid/ressurser til opplæring og veiledning av fagkontaktene, noe som ikke har vært mulig å gjennomføre på en god nok måte i året som har gått. Velferdsteknologi er i ferd med å innføres i kommunen og dette vil kreve ressurser utover det som er mulig å legge til stillingen som hjelpemiddeltekniker.

Det er krevende å følge opp habiliteringsbarn og ressursene som er satt av til dette arbeidet oppleves som for lite. Nome ligger under den anbefalte minstenormen for fysioterapistilling i skole/helsestasjon.

Ergoterapeuten har kompetanse til å arbeide med å tilrettelegge og trene aktiviteter i hverdagen med mål om å mestre hverdagen og bo hjemme lengst mulig. Dagens stillingsressurs går bare med til hjelpemiddelformidling.

Ansatte opplever det som en belastning at de må bruke egne biler i tjenesten.

Psykisk helsearbeid

Avdelingen har ca. 6 årsverk. I tillegg kommer bofellesskapet med 12 årsverk som er organisert under psykiatritjenesten.

Resultat og utfordringer

309 personer er registrert som brukere av psykiatritjenesten (107 nye brukere 108 er avsluttet). 108 er registrert med kroniske lidelser og 54 er registrert med rusutfordringer. Ca. 95 har ukentlig oppfølging eller hyppigere. Resten har oppfølging annenhver uke eller sjeldnere. De fleste brukerne er mellom 18 - 50 år. Legetjenesten og den øvrige helse- og omsorgstjenesten utøver også tjenester og behandling til mange mennesker som har alvorlig psykisk lidelse. I tillegg er det mange henvendelser som ikke blir registrerte. Dette dreier seg om samtaler med pårørende, kortere veiledningsoppdrag m.m.

I 2019 mottok psykisk helse 1,1 mill. i prosjektmidler. Målet for tilskuddet er å styrke tilbudet til personer med langvarige og sammensatte tjenestebehov, gjennom å etablere helhetlige og virksomme tjenester fra ulike nivåer. Prosjektet innbefatter også at tjenestene organiseres slik at det blir et tettere og bedre tilbud på tvers av tjenesteområder. Et team/personer skal kunne rykke ut på relativt kort varsel. Det er også arbeidet med å få et tettere samarbeid med poliklinikken på sykehuset. Sykehuset stiller nå med behandler i kommunen hver 14.dag.

Tre personer har benyttet seg av de etablerte øyeblikkelig hjelp sengene. Psykiatrisk klinikk på sykehuset trekker fram Nome kommune som en kommune som har fått dette til å fungere godt. Psykiatritjenesten satser på å være lett tilgjengelig og at tjenestene er fleksible og tilrettelagte for hver enkelt bruker. Tjenesten koordinerte 20 ansvarsgrupper i 2019.

19 brukere med forskjellige diagnoser og behov bor i omsorgsbolig med personell. Brukerne gir uttrykk for at de trives. De ansatte gir også uttrykk for at de trives og er svært engasjerte. Psykisk helse samarbeider med Røde Kors ang. flere tiltak til brukere av denne tjenesten. Ca. 25 brukere benytter seg av dagtilbudet hver onsdag på Ringevja. Brukerne benytter også bassenget på Dagsrud en kveld i uken.

Lokalforening/Mental helse Nome driver et godt arbeid i kommunen, de er med i planlegging av nye tilbud, og delaktig i flere av kommunens tilbud. Foreningen har i tillegg flere egne arrangement.

Det er som tidligere nevnt ansatt psykolog i 60% stilling i tjenesten. Det arbeides systematisk med dokumentasjon som også er lovpålagt, men det er krevende å gjennomføre dette på en god nok måte i en travel hverdag.

9.4 Tjenesteområde F3: Institusjonstjenester

Tjenesteområdet omfatter Nome sjukeheim med fellesavdeling og felleskjøkken, sjukeavdeling, skjermet avdeling og bo- og behandlingsavdeling.

Nome Sjukeheim sitt overordnede mål er:

«Å skape et miljø som fremmer trivsel og ivaretar funksjonsnivået hos den enkelte. Et godt sted å være og å komme på besøk til»

Nome sjukeheim har 71 pasientrom. Ved behov kan 3 rom på korttidsavdelingen brukes som dobbeltrom. Det er et mål at sjukeheimen driftes i tråd med samhandlingsreformens intensjoner og gjeldende retningslinjer. Det innebærer blant annet økt grad av medisinsk faglig kompetent behandling, økt fokus på beboerens ønsker og individuelle behov samt ivaretagelse av den enkeltes funksjonsnivå.

Resultat og utfordringer

Sjukeheimen har gjennom året stort sett imøtekommet behovet for sykehjemsplasser. Antall overliggere på sykehuset gjennom året er 49. De fleste kom hovedsakelig på slutten av året. Det er innvilget forholdsvis mange avlastningsopphold de siste årene, i tråd med nasjonale føringer. Det er viktig å gi pårørende støtte og avlastning for å kunne stå i krevende omsorgsoppgaver. Disse oppholdene, sammen med korttidsopphold, utgjør flertall av vedtakene. En vesentlig andel av innvilgede korttidsopphold består av pasienter som har et behov for fortsatt utredning og behandling etter eller i stedet for sykehusopphold. Dette viser samhandlingsreformen i praksis. Det samarbeides godt i inntaksteamet for å finne de beste løsningene for de som har behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester i Nome.

Det har vært en økning i antall brukere på dagtilbud det siste året. Det er også i tråd med føringer som sier at gode dagtilbud er viktige forebyggende tiltak som kan utsette behov for sykehjem- og sykehusinnleggelser. Videre er det satt i verk «drop in»-tilbud til personer som ordinært sett ikke har fast plass, men hvor pårørende har behov for et tilbud om tilsyn i enkelte situasjoner. Det er også et eget tilbud til menn som avholdes på RIBO. Dette tilbudet er svært populært og det er stort sett fullt belegg.

Det produseres ca. 230 porsjoner middag m/dessert hver dag på Felleskjøkkenet. Beboerne gir også tilbakemelding på at de er svært fornøyde med måltidene. Felleskjøkkenet leverer også middag til tidligere Sauherad kommune og til hjemmeboende i Nome samt Lundetunet og Ringsevja.

Det er et mål å sørge for at personale i de ulike avdelingene får økt sin kompetanse på ulike fagområder som i dag blir stadig mer aktuelt; psykiatri, rus, tidlig demens osv. I tillegg søkes det å opprettholde kompetanse ved naturlig avgang blant ansatte med spesialkompetanse. For å imøtekomme dette er det vedtatt en Kompetanseplan for Nome sjukeheim. I denne er det blant annet planlagt en omgjøring av fagarbeiderstillinger til høgskolestillinger, bl.a. skal det bli en 50/50 fordeling av disse to faggruppene på natt. Dette er nå oppfylt, og man har også greid å få økt antall sykepleiere på hver avdeling. Dermed er målet om omgjøring av stillinger ved naturlig avgang i stor grad nådd. Det gjenstår likevel en del arbeid med å få besatt alle disse stillingene med rett fagkompetanse. Det satses på ressurspersoner på ulike fagområder på de forskjellige avdelingene, og at disse kan brukes fleksibelt; eks. sår, ernæring, palliasjon, rehabilitering mm.

Alle avdelinger tar imot lærlinger/elever og studenter. Dette er viktig med tanke på rekruttering og faglig oppdatering. De er også en god «buffer» ved fravær hos øvrig personell. Det blir gjennomført fagprøver på alle avdelinger. Praksiskandidater fra NAV og Nome Voksenopplæring får også tilbud på alle avdelinger.

Sjukeheimen ved Bo- og Behandlingsavdelingen fikk tilskuddsmidler til rehabiliteringsarbeid. Et rehabiliteringsteam er opprettet, og satt sammen av fagarbeidere fra begge hjemmetjenestene og Bo- og Behandlingsavdelingen, fysioterapeuter og sykepleier.

Sjukeheimen har brukerråd med representanter fra beboere, pårørende og ansatte. Det avholdes to møter pr. år. Det er fokus på dette feltet i kommunedelplan for Helse- og omsorg, og det blir lagt stor vekt på brukermedvirkning i tjenestene.

Sjukeheimens ansatte og avdelingsledere melder og behandler avvik i pasientenes elektroniske journal. Prosedyre for melding av avvik ifht systemfeil og HMS følges opp. Det

oppleves at det er kultur for å melde avvik og forståelse for at formålet er forbedring. Pasientavvik blir rapportert og evt. fulgt opp videre i HO-etatens kvalitetsutvalg. Sykehjemmet har dette året ikke hatt klagesaker til behandling hos Fylkesmann, men pasienter og pårørende er i økende grad oppmerksomme på egne rettigheter og det stilles stadig større krav til dokumentasjon og faglig forsvarlige tjenester.

Det arbeides kontinuerlig for å få flere ansatte i 100% stillinger. Dette arbeidet har stor betydning for å møte utfordringene. Det trengs flere kompetente ansatte i store stillinger for å sikre kontinuitet og faglig forsvarlige tjenester. Erfaringene viser også at sykefraværet går ned der det er flere ansatte med 100% stilling.

Det er kjøpt inn flere bevegelsessensorer til brukere med høy fallrisiko. Videre anskaffes det flere pc'er og mobile enheter for å legge mest mulig til rette for å imøtekomme krav om dokumentasjon ute på avdelingene.

Antall heldøgns beboere i institusjon etter kjønn og alder 31.12.2019

Tall i parentes er fra 2018

Alder	Menn	Kvinner
50-66	0 (0)	0 (1)
67-74	5 (6)	1 (4)
75-79	0 (2)	11 (5)
80-84	2 (0)	6 (10)
85-89	5 (5)	15 (11)
90 år og over	9 (5)	18 (21)
Sum	21 (18)	51 (52)

Antall opphold fordelt på tjenestetype. 2019/18-17-16-15-14

Tjenestetype	Antall opphold
Avlastning i institusjon	58-48-15-36-41-34
Korttids./rehabilitering	57 -55-74-52-48-37
Korttidsopphold annet (palliasjon)	28-11-18-3-2-5
Korttids. Utredning/behandling	135-120-97-107-54-61
Dag/natt-opphold	2
Langtidsopphold	42 -48-47-36-33-41
Sum	332-250-247-192-180-197

Gjennomsnitt liggetid på rehabiliteringspasientene er 34 døgn. Totalt innleggelser på Nome sjukeheim er 175 personer.

9.5 Tjenesteområde F4: Hjemmetjenester

Hjemmetjenesten består av hjemmesykepleie/hjemmehjelp i Ulefoss og Lunde, Lundtunet og Ringsevja aktivitetssenter, Bjervatun alderspensjonat og bofelleskapene: Vesleheimen, Olastua, Smedkåsa, Eidsbygda, Bergvoll og Tyrivegen.

Resultater og utfordringer

Hjemmetjenestens viktigste mål er å sørge for omsorg, pleie og trygghet i henhold til etiske retningslinjer, gjeldende lovverk, krav til kompetanse og økonomiske rammer. I tillegg er det et mål å sørge for et fortsatt godt arbeidsmiljø som grunnlag for trivsel og fortsette arbeidet

med lavest mulig sykefravær. På bemanningssiden er det gjort systematisk arbeid de senere år, hvor stillinger som har blitt ledige i forbindelse med naturlig avgang, i stor grad har blitt brukt til å redusere graden av ufrivillig deltid. Den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen i hjemmetjenesten Ulefoss ligger nå på 70%.

Det er enkeltbrukere som har endring i sitt funksjonsnivå og det er behov for å være flere ansatte tilstede i stell og andre situasjoner. Det er et økende behov for kompetanse innenfor ulike fagområder for å kunne møte samhandlingsreformens utfordringer. Dette gjelder områder som psykiatri, rus, demens mm.

Hjemmetjenesten har tatt i bruk velferdsteknologiske hjelpemiddel i løpet av dette året. Tjenestens trygghetsalarmer er nå byttet ut med digitale trygghetsalarmer. Nome ambulanse har vært en god samarbeidspartner i prosessen med den fysiske jobben rundt bytte av alarmer. To ulike medisindispensere er i bruk ute hos brukerne. Erfaringen så langt er god, brukerne er fornøyd med løsningen.

Det er et godt samarbeid med fysio/ergoterapiavdelingen og psykiatritjenesten, det oppleves som svært nyttig.

Økt kommunalt ansvar for kronisk syke pasienter gir helt klart hjemmetjenestene både faglige og organisatoriske utfordringer.

Hjemmetjenesten arbeider for å gi trygge og forsvarlige tjenester i hjemmet, og dermed som et langsiktig mål, utsette behovet for institusjonsplass. Tilstrekkelig antall plasser til brukere med behov for korttidsopphold er en viktig faktor for å lykkes med dette arbeidet.

Det er utfordringer knyttet til en-til-en bemannede team, det er vanskelig å gi de ansatte den oppfølgingen de trenger. Dette er team der det er behov for spesialopplæring og der sykefravær ofte fører til bruk av overtid. Utfordringen er å skaffe nok vikarer som er godt nok opplært, til en svært spesiell arbeidssituasjon.

Også her, som på sjukeheimen, er gjennomsnittsalderen høy blant de ansatte. Det er mye kompetanse og erfaring som må erstattes de nærmeste årene.

Det kommer etter hvert nye og yngre personer inn i bofellesskapene. Dette medfører omlegging av tjenestene og behov for opplæring av ansatte. Samarbeid med hjemmesykepleien er etablert i flere bofellesskap, brukerne er blitt eldre og har i større grad behov for helsetjenester. Det er ansatte med svært lang erfaring og mye kunnskap som arbeider i bofellesskapene, det medfører at kompliserte og krevende oppgaver stort sett løses på en god måte, men ytterligere kompetanseheving er nødvendig for å gi gode tjenester til brukergruppene.

Dagsenter/aktivitetssenter

Ringsevja og Lundetunet aktivitetssenter tilbyr ulike aktiviteter for kommunens innbyggere. Kafedrift med smørbrød og middagsservering er en sentral del av driften. Kafeene får en funksjon som relasjonsbygger mot enkeltbrukere. I så måte er Lundetunet og Ringsevja svært viktige forebyggende tiltak. Stedene fyller en funksjon som lavterskeltilbud for mange brukergrupper og er en arena for sosial trivsel og tilhørighet. Mange opplever også ensomhet og det er nærliggende å tro at noen av brukerne ville hatt et høyere forbruk av helsetjenester uten dette tilbudet. Samarbeidet med de ulike lag og organisasjoner som benytter husene, må

fortløpende vedlikeholdes og stimuleres. Og det må jobbes med å utvikle og tilrettelegge for nye aktiviteter. Det er økende utfordringer i forbindelse med transport til dagsentrene, dette gjelder selve kjøringen og kostnader ved dette.

Ellen Moen
Helse- og omsorgssjef

10. Rammeområde G: Barnevern

10.1 Økonomi – totale rammer

Beløp i hele 1.000 kr	Buds	Regnskap	%-	Avvik	Regnskap
	2019	2019	forbruk	i kr	2018
G Barnevern					
Sum rammeområde: G Barnevern	21 590	21 169	98	- 421	20 768

Midt-Telemark og Nome barneverntjeneste er et interkommunalt samarbeid der Midt-Telemark fra 1.1.20 er vertskommune (tidligere var Sauherad kommune vertskommune). Det er opprettet et fagråd som består av en representant fra hver kommune (etatsjef). Barnevernet er representert ved leder.

Regnskapet viser et mindreforbruk i barnevernet på kr. 420.000. Årsaken er en regning som ikke blir regnskapsført før i 2020.

Resultater og utfordringer

Det er ca. 22 årsverk i tjenesten, ny leder blir ansatt i løpet av sommeren. Det er gjennomført en omorganisering av måten det arbeides på, og nytt fagsystem er innført. Overgang og innføring av nytt fagsystem har vært krevende, men det merkes at arbeidet har blitt mer effektivt, med bl.a. innføring av elektronisk arkiv. Sykefraværet er fortsatt høyt, oppfølging av sykemeldte er et prioritert område.

Barneverntjenesten har mange alvorlige og krevende saker, og det er flere barn som er plassert utenfor hjemmet enn landsgjennomsnittet. I flere saker er det avholdt tilrettelagte avhør av barn på grunn av mistanke om vold o.l. Dette er kompliserte saker som krever mye oppfølging og tett samarbeid med andre instanser. Det er 61 aktive klienter ved utgangen av 2019. 12 ungdommer følges opp fram til fylte 23 år. Barneverntjenesten hadde ingen fristoverskridelser i 2019.

Tjenesten har et organisert samarbeid med andre tjenester i kommunen. I utgangspunktet er det en fast person fra barnevernet som er knyttet opp til den enkelte barnehage eller skole. Videre er det faste personer som følger opp i helsetjenesten. Tjenesten er også med i et prosjekt med andre barneverntjenester for å stå bedre rustet til å møte kommunereformen.

Midt-Telemark og Nome barnevern har avtale med barnevernvakta i Grenland om bistand på kvelder, netter, i helger og høytider. Barnevernvakta fungerer godt og minsker presset om uttrykning og overtid for den kommunale barneverntjenesten.

Tabellen under viser antall forsterhjemsplasserte barn og barn på institusjon.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Fosterhjem/omsorgsovertakelse	30	30	29	35	34	27
Institusjon			0	0	1	0
Totalt	30	30	29	37	35	27

Ellen Moen
Helse- og omsorgssjef

11. Rammeområde H: Etat for Samfunnsutvikling

11.1 Økonomi – totale rammer

Etaten har et overforbruk i 2019 på om lag 1,3 mill. kr.

Beløp i hele 1.000 kr	Buds 2019	Regnskap 2019	%- forbruk	Avvik i kr	Regnskap 2018
H Samfunnsutvikling					
Sum tjen.Område: H1 Etatsadministrasjon og fellestj	11 308	11 628	103	320	14 992
Sum tjen.Område: H2 Næringsutvikling	3 580	3 792	106	212	3 384
Sum tjen.Område: H3 Kultur, fritid og folkehelse	11 566	11 303	98	- 263	10 700
Sum tjen.Område: H4 Planlegging og arealforvaltning	4 117	3 913	95	- 204	3 206
Sum tjen.Område: H5 Kommunalteknikk ekskl. VA	10 397	11 268	108	871	12 184
Sum tjen.Område: H6 Eiendomsforvaltning	14 665	15 048	103	383	12 709
Sum rammeområde: H Samfunnsutvikling	55 633	56 953	102	1 320	57 176

11.2 Tjenesteområde H1: Etatsadministrasjon og fellestjenester

Generelle kommentarer til området

Etatsadministrasjon har et avvik på om lag kr 320.000,-, og er primært knyttet til kommunens andel av MTBR. Merkostnader ført på dette ansvarsområdet fører til at etatsadministrasjon samlet har et overforbruk på kr 700.000,-. Grunnet vakanse i stillinger og sykemeldinger klarer tjenesteområdet å halvere overforbruket. Etaten har et sykefravær på 7,8 % i 2019. Noe av forklaringen ligger i flere langtidssykemeldinger som ikke er arbeidsrelatert, men det vil likevel være viktig å fokusere på å få stoppet den negative trenden i etatens sykefravær.

Boligtilskudd

Totalt i 2019 er det gitt tilsagn på utbetaling av boligtilskudd på totalt kr 2,850 mill. kr.

Planer og overordna prosjekter

- Samfunnsdelen til kommuneplanen ble vedtatt etter en omfattende medvirkningsprosess sommeren 2019. Samtidig ble arbeidet med kommuneplanens arealdel igangsatt. Det er forventet at arealdelen vedtas i løpet av 2020.
- Folkehelse i Nome – en oversikt over kommunens folkehelse ble ferdig sommeren 2019 og vil fungere som grunnlag for den kommende kommunale planstrategien. Oversiktsdokumentet vil revideres årlig for å være et oppdatert informasjonsverktøy for kommunen.
- Nome kommunes kulturminneplan 2019 – 2027 ble vedtatt i oktober og følges opp i det pågående arbeidet med arealdelen til kommuneplanen.
- Kommunedelplan for kultur, fritid og frivillighet 2019 – 2027 ble vedtatt i desember 2019 og legger gode rammer for dette arbeidet framover.
- Villig Frivillig – Nome kommunes frivillighetsmelding 2019 – 2027 ble vedtatt i desember 2019 og skisserer opp hvordan tilrettelegge for et levende og engasjert frivillighet i kommunen.
- Trafikk sikker kommune: Nome kommune ble i 2019 godkjent som trafikksikker kommune. Dette tiltaket er en godkjenningsordning, hvor kommunene, etter å ha

levert tilfredsstillende planverk/dokumentasjon fra alle kommunale etater, blir sertifisert som trafikksikker kommune. Selv om kommunen nå er godkjent, er det svært viktig at man i tiden fremover holder høyt fokus på trafikksikkerhet og at alle ansatte blir gjort kjent med hva det å bli godkjent som Trafikksikker kommune betyr for hver enkelt. Alle ansatte skal være dette bevisst, og etterleve det kommunen har vedtatt.

En med detaljert årsrapport fra plan- og utviklingsrådgiver er lagt ved årsberetningen som vedlegg.

11.3 Tjenesteområde H2: Næringsutvikling

Generelle kommentarer til området

Næringsarbeidet i kommunen er delt mellom Midt Telemark Næringsutvikling (MTNU) og Nome kommune. Nome Investeringselskap er en annen viktig næringsaktør i Nome. Nome Næringsforum er en forening for industri, reiseliv og handelsbedrifter. Området går i noe overforbruk med 106 % forbruk, noe som tilsvarer kr 212.000,-. Overforbruket skyldes ekstra kostnader ved tilflyttingspakker (utdeling ble stoppet høsten 2019), og tilskudd for 2018 til Skien Dalen Skipsselskap AS.

Viktige prosjekter i 2019

- Utviklingsarbeid gjennom Telemarkskanalen regionalpark
- Bedriftsretta støtte 2019 – tiltak administrert av MTNU. Se årsberetning for MTNU. Se også årsberetning for Nome investeringselskap.
- Turistretta arbeid ble gjort av Visit Bø. Se årsberetning for Visit Bø
- Infrastruktur forskjønning og bolyst (tilskudd til Vakre Lunde/Vakre Ulefoss)
- Kraft – Kultur og kulturarv som ressurs for arbeidsplasser, fortjeneste og tilhørighet. Prosjektet skal være ferdig i juni 2021

Kommentarer til regnskapet for 2019

Kommunalt næringsfond. Den regnskapsmessige beholdningen pr.31.12.2019 er på kr 231.091,-

Kraftfondet. Den regnskapsmessige beholdningen er pr 31.12.19 på kr 0,-

11.4 Tjenesteområde H3: Kultur, fritid og folkehelse

Generelle kommentarer

Ansvarsområdet omfatter hovedområdene kultur, fritid og folkehelse (KFF). KFF går i tilnærmet balanse (98%) i årets regnskap.

Utjevning av sosiale helseforskjeller

KFF jobber helhetlig for å utjevne sosiale forskjeller, og har i 2019 hatt Nome kommunes kultur- og fritidskort som gir gratis inngang på mye kultur –og fritidsaktiviteter, inkludert arrangementer av privat/frivillig regi. 2019 var andre året med kulturkortet tilgjengelig i kommunen, og kortet ble utvidet til også å gjelde elevavgift i kulturskolen på et valgt gruppetilbud, og også en egenvalgt idrettsaktivitet for ett år. Det har vært gratis mat på alle ungdomsklubbkvelder, og Nomebua (driftes av Nome Nærmiljøsentor) har vært åpen gjennom året med mulighet for gratis leie av fritidsutstyr i både Lunde og Ulefoss.

Kommentarer til budsjettavvik for hovedområdet

Regnskap 2019 viser et underforbruk generelt, men det er overforbruk på flere delområder. Overforbruket er knyttet til andre kulturaktiviteter (område 55), kulturtilbud barn og unge (område 54), Nome kulturskole (område 53) og kulturvern (område 52).

41: Nome bibliotek. Samlet mindreforbruk grunnet langtids sykemelding.

51: Kulturadministrasjon og fellestjenester. Området er i tilnærmet balanse (97%).

56: Turistinformasjon. Området er i tilnærmet balanse (95%).

53: Nome kulturskole. Området har noe overforbruk (102%)

Kulturskolen har i 2019, ved hjelp av Sparebankstiftelsen Holla og Lunde, investert i keramikkovn for å ytterligere øke variasjonen i aktivitetene som tilbys elevene.

Kulturskolens juleforestilling hadde i år tittelen «Nome kulturskoles julekalender» og det ble satt opp to forestillinger.

Pr 31.12.2019 hadde kulturskolen 228 elevplasser, og viser en tydelig økning i elevmassen. Nome kommune er med i Veilederportefølje i regi av Norsk kulturskoleråd og ønsker å drive med kontinuerlig kulturskoleutvikling under målsettingen «eleven i fokus».

Gjennom «Barnas Hjerterom» gir kulturskolen profesjonelt kulturtilbud til barn i Nome. I 2019 ble det vist 8 barneforestillinger med et gjennomsnittsbesøk på 43 publikummere pr forestilling.

I 2019 lanserte kulturskolen «Den kulturelle sandkassa» i Nome (DKSK) - et nytt ledd i Nome kommunes kunst- og kultursatsing for de minste barna fra 1 til 6 år. Sandkassa er et treårig-prosjekt og fungerer som en medlemsordning der barnehagene betaler 100,- pr barn pr skoleår og mottar minimum 5 produksjoner i løpet av et skoleår. Kommunal egenandel på 50 000,- pr skoleår i de neste tre år er finansiert av Sparebankstiftelsen.

Den kulturelle skolesekken (DKS): Den kulturelle skolesekken er en nasjonal satsing som skal bidra til at elever i grunnskolen i Norge får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. I den kommunale delen er det i 2019 gjennomført 10 tiltak i grunnskolen - ett tiltak per skoletrinn. Området gikk i noe underforbruk grunnet avsetning til fond og planlegging av noen større tiltak i skoleåret 2020/2021.

Den kulturelle spaserstokken (DKSS): Den kulturelle spaserstokken er en statlig finansiert ordning som har som mål å sørge for profesjonell kunst- og kulturformidling av høy kvalitet til eldre. Den kulturelle spaserstokken i Nome har rundt 10 arrangement årlig på ulike arenaer rundt i kommunen.

54: Kulturtiltak barn/unge og funksjonshemmede: Området går i noe overforbruk. Dette skyldes primært Sluserock, som hadde et lavere antall solgte billetter enn budsjettet.

Kultur- og fritidstilbud til funksjonshemmede: Fritidsklubben "Kompis" er et tilrettelagt tilbud for personer med bistandsbehov. Området går med noe underforbruk i 2019. Det skyldes i vesentlig grad at en har klart å holde utgiftene mer nede enn forventet. Det har vært 24 aktivitetkvelder med stort sett bra besøk.

Kulturtilbud barn/unge: “Ung i Nome” er en samlebetegnelse for drift av ungdomshusene Gamlebanken i Lunde og på Ulefoss samfunnshus, UKM (Ung Kultur Møtes), UKU (ungdomskulturuker), opplevelsesturer, kurs/workshops og Sluserock m.m. Ungdomsleder er engasjert i SLT-arbeid.

Årets ungdomsstipend gikk til Kim André Gundersen (verdensmester i paintball U19) og Jørund Aas (skyting).

Sluserock 2019 gikk med et større underskudd (kr 200 000,-) grunnet manglende billettinntekter på grunn av dårlig vær.

Pulsen: Forholdet mellom innkjøp av varer og salgsinntekter er tilfredsstillende. Pulsen kiosk er åpen under samfunnshusets publikumsarrangementer, og ikke alle arrangementer genererer like mye salgsinntekter. Det har de siste årene vært en jevn økning i arrangementer på huset, noe som er positivt for driften. Men som i år har ført til høyere lønnsutgifter i Pulsen. I tillegg var det i 2019 krav om å skifte pc. Området hadde ved årsslutt et merforbruk som ble dekket av midler tilgjengelig på fond.

55 Andre kulturaktiviteter: Området går med noe overforbruk.

Kulturpris: Kulturprisen 2019 gikk til ekteparet Mette og Gunnar Sanden.

Samfunnshuset og Ulefosshallen: Det var i 2019 et overforbruk på 62.000,- på området. Driften her er ofte vanskelig å forutsi og usikker gjennom driftsåret, siden en stor del av bevegelsene ikke er knyttet mot faste og forutsigbare tall. 2019 har vært det første hele driftsåret der dette ansvarsområdet har hatt fellesutgifter også for den nye biblioteksavdelingen. Det ble i forkant utarbeidet en kalkyle over merkostnadene for offentlige avgifter, renovasjon og strøm som samlet var på ca. 80.000,-, mens budsjettet for 2019 kun ble økt med 50.000,-. Overforbruket for strømposten var i 2019 på 67.000,- noe som isolert sett kan forklare hele det samlede merforbruket.

Nome kino: Budsjettet er så å si i balanse til tross for litt færre besøk enn budsjettert. Nome kino har hatt en vesentlig mindre tilbakegang i besøket en snittet i Telemark og landet for øvrig. Utgiftene er også holdt så lave som mulig. Det har vært 142 visninger.

11.5 Tjenesteområde H4: Planlegging og arealforvaltning

Beskrivelse av tjenestene

Avdelingen har forvaltningsansvaret for plan- og bygningsloven, delingsloven og matrikkelloven i tillegg til flere andre mindre omfattende lover og forskrifter. Dette er lovpålagte oppgaver. Det er en stor data- og informasjonsflyt til private kunder, næringsdrivende og eiendomsmeglere fra avdelingen. Det er også et betydelig samarbeid med andre avdelinger og etater, og avdelingen bidrar i flere prosjekter og utviklingsoppgaver. Avdelingen utfører eksempelvis registreringer i eiendomsregisteret for Jordskifteretten og Statens vegvesen. Dette er lovpålagte oppgaver som ikke er gebyrbelagt. Avdelingen har ellers et stort fokus på kundene, og en raskest mulig behandling av de sakene vi mottar.

Kommentarer til regnskapsavvik

Avdelingens inntekter er i hovedsak gebyrer fra søknadspliktige saker, noe som gir liten forutsigbarhet. I 2019 var det et svakt inntektsår. Det er særlig inntektene på oppmåling som

ble halvert ift. budsjett. Dette skyldes både at vi fikk inn færre saker inn og at oppfølging av f.eks. forsøplingsaker ble prioritert høsten 2019.

Årsaken til underforbruket er et betydelig sykefravær og en forsiktig bruk av penger på mange budsjettposter.

Utfordringer og mål

Avdelingens hovedmål er å gi kundene en rask og forsvarlig saksbehandling innenfor gjeldende lover, retningslinjer og vedtatte rammer. Kravene til dokumentasjon og rapportering er stort. Det er brukt mer tid til utrednings- og prosjektarbeid enn normalt. Det merkes godt at tiden som vi bruker til våre primæroppgaver er under press.

Avdelingen har de seinere åra jobbet mye med salg av kommunal eiendom og tilrettelegging for ny boligetablering. Boligbyggingen i Nome skyter nå fart. Avdelingen leder et prosjekt med bredbåndutbygging. 2019 har vært et år med svært stor arbeidsbelastning.

Sykefravær og skifte av medarbeidere

Avdelingen har gjennom mange år hatt lavt sykefravær, men hadde i 2019 flere lengre sykefravær. Vi har fått inn nye medarbeidere, men er fremdeles i en situasjon med noe langtidsfravær. Det har vært redusert kapasitet på planområdet, og det går tid til innfasing og opplæring av nye medarbeidere.

Viktige forhold i 2019

Avdelingen har over mange år slitt med kapasitet ift. forventningene, noe som er meldt i flere årsrapporter. Arbeidsmengden har i perioder grenset til det uforsvarlige. Etterslepet blant annet på planområdet, dvs. rullering av gamle/utdaterte reguleringsplaner, er så stort at kapasiteten burde vært økt med minst ½ årsverk. Dette er ikke rom for i nåværende økonomiske situasjon.

Type saker – antall	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oppmålingsforr. – mott./beh.	22	34	64	45	47	37	39*	38/29	34/16
Delingssøknader – mott./beh.	17	27	42	36	28	26	30	28/25	18/20
Byggesaker	132	141	176	134	134	123	95	120	94
Byggesaker som er avslått								1	2
Nye boliger godkjent	13	20	20	4	38	4	13	64	*
Nye boliger tatt i bruk	5	16	24	13	24	8	10	9	*
Bruksendringer	9	6	4	8	8	10	7	12	*
Rivingstillatelser	5	13	24	19	12	8	13	12	*
Søknad om utslipp	2	8	6	2	3	3	6	4	6
Regulering, nye planer vedt.	4	6	4	0	3	4	0	1	2
Dispensasjoner – byggesak		1	3	2	3	2	1	2	2
Dispensasjoner – plansak		35	33	26	38	29	17	20	22

*Tall for 2019 er ikke tilgjengelig på grunn av omlegging av dataverktøy.

I 2019 mottok avdelingen 2 klager på vedtak etter plan- og bygningsloven.

11.6 Tjenesteområde H5: Samferdsel og kommunalteknikk ekskl VA

Beskrivelse av tjenestene

Tjenesteområdet består av drift og administrasjon av veger og plasser, vannforsyning og avløpsrensing. Avdelingen har hovedansvaret for vann, avløp, vegvedlikehold samt fakturering og kundeoppfølging.

Kommentarer til regnskapsavvik

Opprinnelig budsjett var på kr. 7,647 mill.kr. Resultatet for 2019 ble et merforbruk på 1,273 mill. kr sammenlignet med budsjett.

I tabellen under vises det kostnader med brøyting og strøing fra 2014 til og med 2019. Det presiseres at det i hovedsak er været som bestemmer hvor mye som brukes på veg.

År	Kostnad brøyting	Kostnad strøing	Total kostnad brøyting og strøing
2019	Kr. 2 210 000	Kr. 1 040 000	Kr. 3 250 000
2018	Kr. 2 791 000	Kr. 865 000	Kr. 3 656 000
2017	Kr. 905 000	Kr. 1 867 000	Kr. 2 772 000
2016	Kr. 1 136 000	Kr. 1 418 000	Kr. 2 554 000
2015	Kr. 624 000	Kr. 1 470 000	Kr. 2 094 000
2014	Kr. 1 965 000	Kr. 369 000	Kr. 2 334 000

Utfordringer og mål

I 2019 inngikk kommunen nye brøytekontrakter for alle rodene (områdene), med justerte timepriser som førte til økte kostnader til brøyting og strøing. Det er ikke regnet ut gjennomsnittlig prisstigning.

2019 har vært et normalt år uten de store driftsutgiftene til brøyting, strøing eller reparasjon etter skader fra store nedbørsmengder. Selv med et normalt år klarer ikke tjenesteområdet å holde seg innenfor budsjett. Dette sier noe om et urealistisk vegbudsjett for 2019. Kommunen har ansvar for ca. 140 km veg, herav ca. 100 km grusveg. I tillegg kommer vedlikehold av ca. 60 000 kvm med plasser. Enten må veglengden reduseres eller så må det bevilges tilstrekkelig midler til å drifte vegene.

Tjenesteområdet veg har normalt et budsjett som ikke kan dekke opp det kommunens innbyggere forventer. Dette har medført et stort etterslep på vedlikehold av veger. Det ble tatt et aktivt grep i 2014 med at teknisk etat leaset en hjulgraver. Denne har som hovedmål å grøfte langs kommunale veger samt kantrydding av vegetasjon på vinterstid. 2015 ble det første året med fullt engasjement på grøfting. Dette var lenge etterlengtet og vil på sikt bedre vegenes evne til å tåle nedbør og derved redusere faren for merforbruk. Selv om situasjonen på veg er alvorlig skal man ikke svartmale situasjonen helt. En hjulgraver på heltid gjør at situasjonen gradvis blir bedre.

Det er dessverre fortsatt mengden av brøyting og spesielt strøing tidlig i året, som bestemmer om det er midler til et forsvarlig sommervedlikehold. Dette er ikke en holdbar situasjon for kommunen. Når dette er sagt ønsker etaten å fremheve at vi mener at vi har en god kvalitet på vintervedlikeholdet. Det er spesielt bekymringsfylt at det ikke er tilstrekkelig med midler til reasfaltering av eksisterende asfalt.

Viktige forhold i 2019

Det anses som meget viktig at det fortsatt prioriteres å grøfte langs vegene. Med et grøfteintervall på fem år og 100 km grusveger bør det leies inn mannskaper til grøfting. Reasfaltering av veger blir mer og mer påtrengende etter hvert som gammel asfalt går i oppløsning og sprekker. En vinter med mye frysing og tining forverrer situasjonen ytterligere.

11.7 Tjenesteområde H6: Eiendomsforvaltning

Eiendomsavdelingen har ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av kommunens eiendommer. Avdelingen har også vedlikehold av eiendommene til kommunens to boligstiftelser (92 leiligheter), framleieleiligheter (27 leiligheter) og kommunale leiligheter (86 leiligheter). Dette blir samlet totalt 205 leiligheter. Totalt har avdelingen driftsansvaret for ca. 70 000 kvm bygningsareal (eks. boligstiftelsene). Avdelingen har et betydelig personalansvar med totalt 34 personer ansatte – fordelt på renholdere, vaktmestere, håndverkere og administrasjon.

Regnskapsavvik

Samlet overforbruk i tjenesteområdet utgjør kr 383.000,-.

Det er et underforbruk innenfor renhold på om lag kr 500.000,- grunnet en kombinasjon av at det har blitt spart litt på innleide vikarer ved sykdom og høyere andel i refusjon på sykemeldte.

Regnskapet viser også et overskudd på Dagsrud. Overskuddet er imidlertid kr 1.1 mill mindre enn budsjettert og dette skyldes i hovedsak betydelige merkostnader ifm at det ble flyttet kostnader fra investering til drift. Kostnader ble brukt til vedlikehold av tak på Roligheten og Sandmo. Dette ble gjort ifm kommunerevisjonen høsten 2019. Kostnadene beløp seg til kr 1.1 mill.

Utfordringer og måloppnåelse

Innenfor de bevilgede rammene er det lite handlingsrom utover det som må gå til drift. Dette gjelder energi, kommunale gebyrer og renovasjon, lovpålagte kontroller og serviceavtaler på slukkeutstyr, varslingsanlegg, elektriske anlegg, teknisk energivurdering av ventilasjons- og klima/varmeanlegg, asbest, sprinkleranlegg, tilfluktsrom (ref. Rikets trusselbilde) og heiser.

Etter revisjon høsten 2019 er det også nødvendig med en gjennomgang av større vedlikeholdsoppgaver for å avklare om det er en investering eller driftsoppgave, ref prosjektet på Dagsrud. Dette kan medføre at det må planlegges større prosjekter for oppgradering av bygg for å kunne ta dette innenfor investeringsmidler. Det er ikke nok driftsmidler til å kunne utføre noe større vedlikeholdsoppgaver innenfor dagens rammer på drift. Dette vil da kunne føre til at det må bevilges mer midler til investeringer (ref dagens kr 2,5 mill ekskl ENØK og Brannsikring) for at kommunens formålsbygg ikke skal tape seg i verdi og fremstå som «dårlige bygg» utad. Det er generelt lite midler igjen til vedlikehold.

Det er ikke lenger forsvarlig å skyve på de store vedlikeholdsbehovene som mange av byggene våre har. Dette gjelder bygg med dårlige tak, dårlige vinduer og maling av fasader på bla. Lunde 10-årige skole, Svenseid og Helgen barnehage, Gamlebanken på Ulefoss, Kanalhuset og Lundetunet. Det er også flere bygg som har tekniske anlegg i svært dårlig forfatning, her kan nevnes Ulefoss Samfunnshus inkl. Ulefosshallen, Nome Rådhus,

Bjervatun, Lundetunet, Lunde Kompetansehus, svømmehall og gymsal på Dagsrud og Svenseid Bhg.

I tillegg har vi bygningsmassen på Dagsrud, som er utsatt for hard bruk og har en alder som utløser store vedlikeholdsbehov.

Det er utfordrende å få midlene til strekke til for å opprettholde en standard som er innenfor de lovpålagte kravene.

Viktige forhold i 2019

Bemanningen i administrasjonen på avdelingen er nå på et godt nivå, men det er likevel stort press på avdelingen grunnet mange arbeidsoppgaver forårsaket av det store vedlikeholdsetterslepet som er på kommunens formålsbygg. Vi kan spesielt nevne bytting av tak, i tillegg kommer som vanlig drift, vedlikehold og renhold av eiendommene. Vi har også brukt mye av arbeidskapasiteten på forskjellige investeringsprosjekter. Det vises til dette kapitlet for å vise hva som er gjennomført i 2019

Eva Rismo

Etatssjef Samfunnsutviklingsetaten

12. Rammeområde J og K: Vann og avløp

12.1 Kommunalteknikk - Vannforsyning

Beskrivelse av tjenestene

Vannforsyning består av 3 vannverk og ca. 110 km med vannledninger. Alle kommunale vannverk oppfyller nå drikkevannsforskriften. I kommunale vannverk er det i 2019 produsert 921 455 m³ mot 950 390 m³ vann i 2018.

Beløp i hele 1.000 kr	Buds 2019	Regnskap 2019	%- forbruk	Avvik i kr	Regnskap 2018
J Vann					
Sum rammeområde: J Vann	- 4 240	- 4 174	98	66	- 4 166

Kommentarer til regnskapsavvik

Området hadde et merforbruk kr. 66 000,- sammenlignet med budsjett for 2019. Etter selvkostregnskapet for 2019 settes det av kr. 704.877 til bundet fond for vann.

Utfordringer og mål

Det er ønske om flere vannmåleroner på ledningsnettet på Ulefoss og i Lunde. Vi kan da følge med på hvilke deler av nettet som lekker mest og om det kommer nye lekkasjer som øker forbruket. Det er flere utfordringer som burde prioriteres. Dette er:

- Oppdatering av VA forskrift (vurdere om alle skal ha vannmåler). Dette ble jobbet med i 2019 i samarbeid med Midt-Telemark kommune. Det jobbes nå med en lik VA forskrift i kommunene og innføring av tvungen vannmåler.
- Ny hovedplan for vannforsyning, forrige hovedplan var satt til 2015.
- Rehabilitering av høydebassenger.
- Det er identifisert flere vannledningsstrekk av asbestsement, som er av dårlig kvalitet.

Viktige forhold i 2019

2019 var et år med mange mindre service- og vedlikeholdsoppdrag på ledningsnett, og oppfølging av eksterne prosjekter.

Av viktige vedlikeholdsoppgaver for 2019 kan det nevnes:

- Utkobling av Heisholt høydebasseng, det gjenstår riving av bassenget
- Vannlekkasje på Barlaug 2. august
- Inspeksjon av inntakssil i Rekatjønn ved Lunde vannverk
- Gjennomført kurs i håndtering av utvendig asbest ved lekkasje på vannledninger av asbestsement
- Innvendig vask av flere høydebasseng.
- Flere henvendelser angående vannkvalitet etter hendelsen på Askøy

12.2 Kommunalteknikk – avløp

Beskrivelse av tjenestene

Avløp består av 4 renseanlegg og ca. 63 km med avløpsledninger.

Beløp i hele 1.000 kr	Buds 2019	Regnskap 2019	%- forbruk	Avvik i kr	Regnskap 2018
K Avløp					
Sum rammeområde: K Avløp	- 5 880	- 5 643	96	237	- 5 678

Kommentarer til regnskapsavvik

Området har et merforbruk på kr. 237 000,- sammenlignet med budsjett 2019. Etter selvkostregnskapet for 2019 settes det av kr. 171 497,- til bundet fond for avløp.

Utfordringer og mål

Kommunens to små renseanlegg begynner å bære preg av alder og slitasje. Søvitt og Lunde renseanlegg er nå renovert. Kommunens ledningsnett er utett, det medfører at våre renseanlegg tilføres mye overvann, og tendensen er stigende.

Mengder med overvann inn på Lunde avløpsrenseanlegg er i perioder mange ganger større enn normal vannmengde inn på anlegget. Det samme gjelder for Søvitt avløpsrenseanlegg. Største vannmengde inn på Søvitt renseanlegg var 4531 m³ i 2019 (4021 m³ i 2018 og 4168 m³ i 2017), mot normalt 600 m³.

Søvitt RA følges også opp av Fylkesmannen i Telemark, med sterkt fokus på at vi skal redusere overvann inn på anlegget. For å nå målene må det investeres betydelige beløp i ledningsanlegg, samt jobbes aktivt med å finne innlekkingspunkter. Dette er oppgaver som både er arbeidskrevende og kostnadskrevende. Det må jobbes systematisk med dette.

Uforutsette hendelser og oppfølging av eksterne prosjekter stjeler mye tid som burde vært benyttet til å rehabilitere gamle ledninger. Ved å skyve dette ut i tid vil vi bare få et større trykk når ledningene kollapser. Nye utbyggingsprosjekter er også tidkrevende, men svært etterlenget.

Viktige forhold i 2019

- Separert overvann og avløp i Helgen, resulterte i forbedringer i overvannsmengden inn på Søvitt RA og mindre driftstid på avløpspumpestasjonene
- Skiftet avløpspumper med styring på Tangen AP
- Laget dreneringsgrøft på Fen
- Koblet ut fellesstystem ved Helgen barnehage, og dermed redusert overvannsmengder til Søvitt RA og via avløpspumpestasjonene
- Tømt sandfang og spylt igjennom store deler overvannssystem i Lunde sentrum

Eva Rismo

Etatssjef Samfunnsutviklingsetaten

13. Midt-Telemark brann- og redningstjeneste (MTBR)

13.1 Økonomi – totale rammer

Midt-Telemark Brann- og redningstjeneste (MTBR) er et samarbeidstiltak mellom kommunene Nome, Bø og Sauherad, organisert etter gamle kommunelovens § 28 b – Administrativt vertskommunesamarbeid. Ny samarbeidsavtale for administrativt vertskommunesamarbeid er under arbeid, som følge av ny kommunelov og sammenslåing av Bø og Sauherad kommune til Midt-Telemark kommune. MTBR har ansvar for brannberedskapen, brannforebyggende tiltak og tilsyn i Midt-Telemark, og utfører kommunenes oppgaver etter brannloven og vedtekter for Midt-Telemark Brann- og Redningstjeneste.

Nome kommune er vertskommune for samarbeidstiltaket, som ledes av Brannsjef Svein Ove Kåsa. MTBR har kontorsted i rådhuset på Ulefoss.

I fagrådet for MTBR satt i 2019 Eiendomssjef i Nome Tor Olaf Sannerholt, Kommunalsjef i Bø og Sauherad Vidar Lofthus, beredskapskoordinator i Bø og Sauherad Terje Kili og mannskapenes tillitsvalgtrepresentant Bjørn Ivar Haugdal.

Antall ansatte i 2019 var 8 personer i 100 % stilling og 40 deltidsmannskaper uten fast stillingsprosent.

Økonomi

Tall i 1000 kr.		Regnskap	Budsjett	Avvik
		2019	2019	2019
Netto utgifter til fordeling:		13 699	12 909	790
Netto fordelt på Bø	30,1%	4 123	3 885	238
Netto fordelt på Nome	42,4%	5 809	5 474	335
Netto fordel på Sauherad	27,5%	3 767	3 550	217

Kommentar til tallene:

MTBR fikk i 2019 ett merforbruk på kr. 790` som fordeles etter avtalt fordelingsnøkkel for Nome-Bø-Sauherad.

Hovedårsaken til merforbruket er i all hovedsak langt mere utbetalinger av lønn enn budsjettert ifm. utrykninger. Med unntak av 2018, med alle skogbrannene, har dette vært det året vi har blitt utalarmert flest ganger siden MTBR startet samarbeidet i 2005. For ordens skyld kan nevnes at vi hadde 281 utrykninger i 2019, 325 utrykninger i 2018, 197 utrykninger i 2017, 196 utrykninger i 2016 og 229 utrykninger i 2015.

Det har vært svært mange utrykninger, som heldigvis i ettertid har vist seg å være unødige. Det er gjerne bygg med automatisk direktevarsling til 110-sentralen som kommer i denne kategorien. Det er i utgangspunktet svært positivt at bygg er direktevarslet til 110-sentralen, slik at MTBR kan rykke ut umiddelbart ved deteksjon, men vi ønsker selvsagt å få ned antallet unødige utrykninger. Antall unødige alarmer, som har ført til utrykning, har i perioden 2016 til 2019 økt fra 65 til 135.

Det er i hovedsak antall utrykninger, og lengden på disse, som avgjør om man klarer å holde seg innenfor budsjettert ramme eller ikke. Til sammenligning fikk vi i 2017 ett totalt mindreforbruk på 725`.

All utalarmering av MTBR er via nødsentral 110-Sør-Øst i Tønsberg.

13.2 Feiing

		Regnskap	Budsjett
		2019	2019
Netto utgifter		3 519 422	3 561 000
Netto fordelt på Bø	3562 piper	1 324 645	1 340 000
Netto fordelt på Nome	3537 piper	1 314 303	1 330 000
Netto fordelt på Sauherad	2369 piper	880 475	891 000
Totalt antall piper Midt-Telemark:	9468 piper		

Kommentar til tallene

Regnskapstallene for 2019 viser ett mindreforbruk på kr. 42`. Mindreforbruket fordeles etter antall piper man har i kommunene. Mindreforbruket settes inn på respektive kommuners feiefond. Feiefondet kan nyttes til å dempe avgiften ved seinere anledning.

Årsaken til ett lite mindreforbruk kommer som følge av noe mere refusjoner på sykelønn og fødselspenger i forhold til utgifter benyttet til feiervikar.

Kostnad pr. pipe for 2019 var budsjettert til 376,-, og tilsvarte det Nome kommune tok i feie- og tilsynssavgift for 2018. For 2020 blir kostnad og avgift 407,- for Nome kommune. Feie- og tilsynssavgiften er basert på selvkost-prinsippet.

Sykefraværet

Sykefraværet for heltidsansatte ble i 2019 på 11,8 %. Utslaget på fraværs-statistikken blir stort ved fravær av enkeltpersoner. Vi hadde 1 feier som var uheldig å falle ned fra tak ifm. utførelse av arbeid. Utover dette kan man ikke se at det er arbeidsrelatert fravær.

Fravær av deltidsansatte kommer ikke inn på fraværsstatistikken.

HMS-arbeidet

Vi har møter hvert kvartal med lokale verneombud/plasstillitsvalgte. Man har i MTBR 1 lokalt verneombud og 1 plasstillitsvalgt tilknyttet hver av våre 4 brannstasjoner. Utover dette har vi kvartalsvis møter med utrykningslederne. Avdelingsmøter for alle 100% ansatte i MTBR blir gjennomført en gang i måneden. Feierne har egne avdelingsmøter månedlig. Feierne jobber i utgangspunktet parvis, og dette er et løft for arbeidsmiljøet og sikkerheten deres. Vernerunder er gjennomført på alle stasjonene i mai/juni måned. Årshjul, med tanke på medarbeidersamtaler med heltidsansatte, ble forskjøvet fra desember 2019 og gjennomføres januar 2020.

Svein Ove Kåsa
Brannsjef MTBR

Vedlegg

Årsrapport fra plan og utviklingsrådgiver 2019

Kommuneplaner og kommunal planstrategi

- Generelt: Arbeid med kommuneplanens samfunnsdel ble avsluttet våren 2019. Samfunnsdelen ble vedtatt 20.06.19. Arbeidet med arealdelen forventes avsluttet høst 2020.
- Medgått årsverk: Ca. 53 % totalt, fordelt på arealdel og samfunnsdel
- Hovedaktiviteter:
 - Samfunnsdelen: En omfattende medvirkningsprosess førte til flere tusen innspill til samfunnsplanen, og vinteren ble brukt til analyse og sammenfatting av data. Planen ble utarbeidet og presentert på folkemøter, og deretter sendt på høring etter vanlig praksis. Planen ble godt tatt imot, og i løpet av høstens budsjettforhandlinger startet arbeidet med å implementere handlingsprogrammet i budsjett og økonomiplan, slik det er bestemt i ny kommunelov.
 - Arealdelen: Samfunnsdelen ga føringer for fortetting, transport og planlegging av arealer, som ble innarbeidet i forslag til ny arealplan. Arbeidet med arealdelen foregikk internt og i åpne folkemøter.
- Saker behandlet:
 - 1.gangsbehandling kommuneplan i formannskapet 10.04.19 (sak 25/19).
 - 2.gangsbehandling og endelig vedtak samfunnsdelen i kommunestyret 20.06.20 (sak 37/19).
 - Kommunal planstrategi, vedtak om oppstart i formannskapet 21.11.19 (sak 93/19).
- Restanse: Arealdelen forventes ferdigstilt til 1.gangsbehandling før sommeren 2020. Kommunal planstrategi forventes ferdigstilt etter sommeren 2020 (forsinket på grunn av corona-situasjonen).

Kommunedelplaner

Oppfølging av kommuneplanens punkt 7.2.

- Generelt: To kommunedelplaner ble varslet oppstart i 2019.
- Medgått årsverk: Ca. 4 %
- Hovedaktiviteter: Kommunedelplan for oppvekst: Bistå i arbeidet med forslag til planprogram, organisere og planlegge planarbeidet sammen med oppvekstetaten.
- Saker behandlet:
 - Planprogram kommunedelplan for oppvekst, behandlet og sendt på høring med tre ukers høringsfrist. Vedtatt i formannskapet 21.11.19 (sak 94/19).
 - Planprogram kommunedelplan for klima, samfunnssikkerhet og miljø, behandlet og sendt på høring med tre ukers høringsfrist. Vedtatt i samfunnsutviklingsutvalget 20.11.19 (sak 4/19).

- Restanse: Planarbeid kommunedelplan for oppvekst, inkl medvirkning og behovsanalyse. Forventes vedtatt desember 2020. Kommunedelplan for klima, samfunnssikkerhet og miljø, her skal det gjennomføres ROS-analyser, konsekvensutredninger, settes opp klimaregnskap og klimabudsjett, samt defineres behov, mål og tiltak. Forventes ferdigstilt høst 2020.

Fagplaner / temaplaner

Oppfølging av kommuneplanens punkt 7.2.

- Generelt: Det har vært få fagplaner og temaplaner i 2019, da dette er videreføring av kommuneplan og denne ble vedtatt i 2019.
- Medgått årsverk: Ca. 3 %
- Hovedaktiviteter: Strategisk næringsplan for Midt-Telemarkregionen hadde oppstart, og mobilitetsstrategi for Midt-Telemarkregionen ble utarbeidet. Forberedelser er gjort til videre arbeid med strategi for Fensfeltet.
- Saker behandlet:
- Restanse: Strategi for Fensfeltet vil bli prioritert når næringsaktører i området får svar på om feltet kan ha potensiale til å være drivverdig. Forventes i løpet av sommer /høst 2020. Strategisk næringsplan skal behandles politisk før sommer 2020.

Klima, miljø, samfunnssikkerhet

Oppfølging av kommuneplanens punkt 6.1, 6.3, og 6.7

- Generelt: Av miljøsaker er det særlig to som krevde spesiell oppfølging i 2019. Det var problematikk knyttet til tamme ender som trakk mot folk for å finne mat vinteren 2019. Endene var satt ut for jakt. Den andre saken gjaldt oppfølging av forsøplingssaker. Dette var en videreføring av forsøplingssaker som var startet høsten 2018, og som eskalerte i 2019.
- Medgått årsverk: Ca. 25%
- Hovedaktiviteter:
 - Etablere dialog med alle parter i andesaken. Undersøke ulike løsninger. Sørge for tillatelser for matestasjon for å trekke fuglene vekk fra problemområder, drive informasjonsarbeid og plassere ansvar for videre oppfølging (viltansvarlig ved Midt-Telemark landbrukskontor).
 - Forsøpling: Bygger på kommunestyresak 39/18: Rusk og Rask – handlingsplan for en ren kommune. Arbeidet har bestått i å utarbeide og sende henvendelser til private grunneiere om befaring, utstede varsel om pålegg, utstede pålegg om opprydding, gjennomføre befaringer ved mistanke om overtredelse og befaringer som oppfølging av saker, følge opp grunneiere med telefonhenvendelser og møter, politisk behandling av overtredere som oversatt fristene, følge opp bestemmelser og informere politiske utvalg om forsøplingssaker. Fulgte dessuten opp Telemarkskanalens initiativ «Kanallotteriet», for rydding langs vassdrag og Norsjø.
 - Deltakelse i klimanettverket i Telemark (og Vestfold). Innledende undersøkelser på betingelser og funksjoner for Miljøfyrtårn og kommunalt klimaregnskap.
- Saker behandlet:

- Sats for overtredelsesgebyr ved brudd på forurensingsloven (formannskapet 20.06.19, sak 56/19).
- Sats for tvangsmulkt ved brudd på forurensingsloven (kommunestyret 20.06.19, sak 39/19).
- Varsel om tvangsmulkt ved forsøpling på privat eiendom
- Restanse: Forsøplingssaker: Videreføring av saker som er behandlet i formannskapet: 11 grunneiere har inngått bindende avtale om opprydding, med frist. 3 saker er avsluttet. 1 sak skal til ny vurdering i formannskapet i mai (sak 99/19). 9 saker med framdriftsplan (siste sak skal være ferdig 30.06.19). 3 forsøplingssaker har en egen oppfølging. Dette gjelder særlig store eller kompliserte saker, eller saker der det er særlige hensyn som må tas. 12 saker som ble meldt inn i 2019 skal behandles i 2020, da disse kom inn så sent at det var fare for snø som kunne vanskeliggjøre oppfølging.

Annet

Oppfølging av kommuneplanens punkt 6.4, 7.3, 7.5,

- Generelt: Årets første kvartal var preget av sykemelding. For øvrig ble det jobbet med «Klart språk i kommunesektoren», utviklingsprosjektet KRAFT, kommunalt digitaliseringsarbeid, ferdigstilling av kulturminneplan, tilrettelegging for turstier og skilting av kulturminner.
- Medgått årsverk: 20 %
- Hovedaktiviteter:
 - Deltagelse i KS ledergalopp, med oppfølging av case som skal gjennomføres i kommunen.
 - Tre ansatte gjennomførte klarspråk-kurs i regi av KS, og dannet deretter en arbeidsgruppe for å jobbe videre med dette temaet i kommunen. Dette følges opp over tid.
 - KRAFT-prosjektet, fulgt opp med styringsgruppe og deltok på samling i Belgia i desember.
 - Kulturminneplan for Nome kommune 2019 - 2027 ble vedtatt i sak 56/19. Den følges opp av arealdelen i kommuneplanen. Her settes hensynssoner og verneliste.
 - Tilrettelegging for tursti «Pilegrimsleden», her ble det fulgt opp søknad om skilting langs løypa. Det ble gjort forsøk på å ta opp tursti på Gruveåsen, men det var ikke kapasitet til å følge opp så tett som nødvendig. Skilt på Øvre Verket, ved gjestebrygga og jernværksparkeringa ble ferdigstilt og montert.
- Saker behandlet:
- Restanse: Arbeid med digitalisering videreføres i 2020, og skal ende i en digitaliseringsplan, jf. kommuneplanens 7.5. Klart språk, her gjennomføres ulike aktiviteter i 2020. KRAFT-prosjektet går fram til 2021, og følges opp med ulike aktiviteter og samlinger. Det gjenstår videre arbeid på tursti på Gruveåsen, herunder søknad om, utforming og oppsett av skilt. Det skal også skiltes for turister på Øra rasteplass, i samarbeid med geoparken, Reisemål Bø og Telemarkskanalen.